

Evaluering af
ETNISK UNG
Æresrelaterede konflikter

JUNI 2017

Indhold

INDLEDNING	3
1. EVALUERINGENS FOKUS	5
2. RESUMÉ	7
3. TILBUDET TIL UNGE.....	16
4. ETNISK UNGS TILBUD TIL FORÆLDRE	33
5. ETNISK UNGS TILBUD TIL FAGFOLK.....	40
6. SAMARBEJDET MED EKSTERNE AKTØRER	51
7. WEBSTATISTIK.....	58
8. KOMMUNIKATION OG SYNLIGHED	60
9. KVALIFICERING OG ORGANISERING	69
10. SYSTEMATISERING AF VIDEN	74
BILAG A DATAINDSAMLINGEN.....	79
BILAG B FORANDRINGSTEORIEN.....	85

Indledning

Siden 1990'erne har et stigende antal kvinder med anden etnisk baggrund end dansk søgt hjælp på kvindekrisecentrene i Danmark. Disse kvinderne kommer ligesom de etnisk danske kvinder med forskellige problemstillinger, som dog alle involverer vold i hjemmet. Kvinderne med etnisk minoritetsbaggrund har dog i mange tilfælde også oplevet vold, som skyldes æresrelaterede konflikter.

Etnisk Ung definerer æresrelateret vold som kriminalitet eller en hændelse, der er begået med henblik på at beskytte eller forsvare familiens eller fællesskabets ære. Ære forstås i denne kontekst som noget kollektivt, idet æresrelateret vold bliver begået med godkendelse fra eller på opfordring af familien og/eller netværket. Brud på ærbarheden kan f.eks. handle om, at pigen har en kæreste, at pigen/kvinden har sex før ægteskab, eller at kvinden vil ophæve sit ægteskab. Selvom æresrelaterede konflikter på den vis i høj grad afhænger af pigens/kvindens ærbarhed, er der også drenge/unge mænd, som udsættes for æresrelaterede konflikter. Dette kan fx ske, hvis drengen er homoseksuel, siger fra overfor et arrangeret ægteskab eller selv håndhæver social kontrol overfor familiens kvinder. Størstedelen af gruppen, der bliver udsat for social kontrol og æresrelaterede konflikter, er dog kvinder.

Det stigende antal kvinder med etnisk minoritetsbaggrund på krisecentrene har de seneste mange år skabt en opmærksomhed omkring de særlige problemstillinger, som disse kvinder kan opleve. Derfor etablerede det daværende Integrationsministerium og LOKK (Landsorganisation af kvindekrisecentre) allerede i 2002 en særlig rådgivende indsats, som skulle yde rådgivning om æresrelaterede konflikter til unge mænd og kvinder, forældre og fagfolk. Indsatsen fik navnet Etnisk Ung og har gennem årene været finansieret af midler fra satspuljen.

Etnisk Ung har nu eksisteret i ca. 15 år og udgøres af en lille ekspertgruppe (et team bestående af pt. 8 medarbejdere), som alle har specialiseret viden og indsigt i æresrelaterede konflikter og løsningen heraf. Etnisk Ung varetager rådgivning af både unge, forældre og fagfolk, og rådgivningen foregår fuldt anonymt, hvis dette ønskes af brugeren. Som en del af Etnisk Ungs indsats tilbydes rådgivning over telefon, rådgivning ved personlige møder, rådgivning via mail, konflikt-håndtering, psykologbistand og temamøder mv. Etnisk Ung er fysisk beliggende i København, men dækker med sin rådgivning hele Danmark.

Fra februar 2017 er Etnisk Ung ikke længere en del af LOKK, men er nu administrativt tilknyttet RED Safehouse.

LG Insight har været tilknyttet som evaluator af Etnisk Unge indsats siden januar 2015 og har fulgt indsatsen gennem hele perioden frem til december 2016.

Evalueringsrapporten indledes med en kort beskrivelse af evalueringens formål og grundlag, hvorefter der følger et resume med hovedkonklusioner samt anbefalinger. Herefter følger den egentlige præsentation af evalueringens resultater.

1 Evalueringens fokus

Nærværende evaluering omhandler Etnisk Ungs aktiviteter og resultater i perioden oktober 2014 - december 2016 og omtales i rapporten som 2015-2016. Evalueringen afdækker mange perspektiver af Etnisk Ungs indsatser, både aktiviteter, metoder, organisering og resultater mv.

Overordnet kan nærværende evalueringsrapport opdeles i nedenstående temaer:

- Tilbud til unge – rådgivning, konfliktmægling og psykologbistand
- Tilbud til forældre – rådgivning, konfliktmægling og temamøder
- Tilbud til fagfolk – rådgivning, temamøder/konferencer og oplæg
- Etnisk Ungs samarbejde med eksterne parter
- Kvalificering og organisering af Etnisk Ung
- Etnisk Ungs kommunikative udtryk
- Systematisering af viden

Tilsammen danner temaerne en grundig afdækning af de forudsætninger, kompetencer og resultater, som har kendetegnet Etnisk Ung igennem perioden oktober 2014 - december 2016.

Evalueringens fokus tager i høj grad afsæt i den forandringsteori, som blev udviklet for Etnisk Ungs arbejde med æresrelaterede konflikter i foråret 2015. Forandringsteorien tager afsæt i Etnisk Ungs aktivitetsspor og afspejler indsatsens aktiviteter og outcome samt evalueringens målemetoder og tidsplan.

Forandringsteorien danner således grundlaget for evalueringens fokus på indikatorer, målgrupper og effektmål. Alle forandringsteoriens mål er konkretiserede og målbare i forhold til det ønskede outcome af aktiviteterne. Aktiviteterne har hver for sig selvstændige effekter, men skaber også sammen en værdi og effekt, da der er indbyrdes samspil mellem aktiviteterne. Forandringsteorien er blevet udviklet i samarbejde mellem Etnisk Ung og LG Insight med sparring fra evalueringsfølgegruppen¹.

Der er ikke udarbejdet en forandringsteori for indsatsens og evalueringens organisatoriske spor, hvorfor denne del af evalueringen tager afsæt i de temaer og elementer, som er opridset herfor i evalueringens manual.

¹ Evalueringsfølgegruppen har haft deltagelse af Udlændinge- og Integrationsministeriet, Socialstyrelsen/Styrelsen for International Rekruttering og Integration, LOKK, Etnisk Ung og LG Insight

Evalueringen bygger på data indsamlet vha. en kombination af kvalitative og kvantitative metoder. For en beskrivelse af anvendte metoder for dataindsamlingen henvises til bilag A. Forandringsteorien fremgår af bilag B.

Samtidig angiver samtlige aktører, at der via LBB er udviklet og/eller skabt et mere formaliseret samarbejde, som har affødt indsatser og aktiviteter, der er kommet de nyankomne flygtninge til gode.

2 Resumé

CITAT, UNG

“Jeg tog for to år siden kontakt til kommunen. Jeg var rigtig bange. Min familie havde forsøgt at slå mig ihjel flere gange. Kommunen sagde, at der nok ville gå 2-3 måneder, før de kunne hjælpe mig. De bad mig om at se tiden an. Jeg fandt Etnisk Ung på nettet, og de hjalp mig med det samme. Jeg fik hjælp til at flygte, og de fandt et sikkert sted. Min familie blev meldt til politiet.”

Rapportens resumé indledes med ovenstående korte citat fra en ung dansker med arabisk baggrund. Citatet er et eksempel på den barske verden, som nogle unge kæmper med, men formidler i høj grad også, hvad Etnisk Ung og indsatsen handler om. Citatet er taget fra et interview gennemført af LG Insight i forbindelse med evalueringen.

Nedenfor præsenteres centrale resultater og anbefalinger fra evalueringen, som præsenteres i sin helhed i rapportens øvrige afsnit.

2.1 Konklusioner

Det er evalueringens samlede konklusion, at Etnisk Ung i høj grad har indfriet de mål og resultater, som har været formålet med indsatsen. Der er således ikke alene gennemført mange og resultatgivende aktiviteter, men modtagerne af hjælpen – ikke mindst de unge – oplever også, at rådgivningen og støtten fra Etnisk Ung har givet de unge en værdifuld hjælp til et videre liv med (mere) frihed til at træffe egne valg. Der er dog brug for at udvide kendskabet til Etnisk Ung og andre støttetiltag. Både unge og fagfolk tilkendegiver således, at der endnu er for lidt viden om, hvor man kan finde den fornødne hjælp, hvis den unge er havnet i en situation med negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

ET LIV MED SOCIAL KONTROL

Etnisk Ung tilbyder unge og fagpersoner hjælp og rådgivning indenfor en række områder, som alle er forbundet med æresrelaterede konflikter. Etnisk Ung har derfor nu gennem 14 år mødt

mange typer af problemer hos de unge. Det går dog igen hos stort set alle de unge, som henvender sig til Etnisk Ung, at de oplever en uønsket social kontrol. Kontrollen kan have forskellige alvorsgrader og udøves på forskellig vis af familien. Fælles er dog, at familiens adfærdsregulering af den unge går på tværs af hans/hendes egne ønsker og forhindrer den unge i at leve et selvstændigt liv med eget valg af uddannelse, job, ægtefælle og fritidsinteresser mv.

STOR SØGNING TIL ETNISK UNGS TILBUD

Etnisk Ung bruges af både unge, forældre og fagfolk. Siden etableringen af Etnisk Ung i 2002 er der sket en stadig stigning i antallet af henvendelser.

I 2015-2016 har der i alt været 1488 henvendelser fra unge (telefon og mail) og 952 henvendelser fra fagpersoner. Til sammen har der således været mere end 1200 henvendelser om året fra og om unge. Det store antal henvendelser ses i høj grad som et udtryk for en stigende opmærksomhed omkring problemet og øget kendskab til tilbuddet. Fagfolk peger på, at de unge i højere grad ønsker at sige fra overfor social kontrol og familiens æresbegreber, der fratager de unge friheden til selv at vælge ægtefælle, uddannelse og liv.

HENVENDELSER PÅ BÅDE TELEFON OG MAIL

Det er muligt at henvende sig til Etnisk Ung både per telefon og mail – men også ved personligt fremmøde. Der er imidlertid ikke praksis for personligt fremmøde, da de unge er bange for, at deres besøg skal blive opdaget af familien. Personlige førstegangsbesøg hos Etnisk Ung sker derfor kun undtagelsesvist og i meget få tilfælde uden forudgående aftale. Alle henvendelser sker anonymt, hvilket tillægges stor betydning af de unge, som har fået hjælp fra Etnisk Ung. De unge giver udtryk for, at de er helt trygge i kontakten med Etnisk Ung. De møder stor forståelse og viden hos Etnisk Ung, hvad enten kontakten sker via mails eller gennem samtaler.

Muligheden for at henvende sig over mail gør det muligt at få stillet de svære spørgsmål uden at være i direkte dialog. Det føles – iflg. unge og fagfolk – lettere for de unge at skrive end at stille spørgsmålene over telefonen- fx spørgsmål om mistet mødom. Etnisk Ung har i 2015 og 2016 haft 278 henvendelser fra unge til brevkassen.

ANONYMITET ER VIGTIGT – MEN IKKE FOR ALLE UNGE

Selvom anonymitet og afstand værdsættes af de unge, som har benyttet rådgivningen fra Etnisk Ung, peger både unge og fagfolk på, at andre unge kan ønske en mere nær og lokal kontakt. De kan fx foretrække at henvende sig til en skolelærer eller pædagog, når de har brug for hjælp ift. social kontrol og æresrelaterede konflikter. Den lokale kontakt kan dog ikke erstatte rådgivningen hos Etnisk Ung. Der er således brug for både den nære rådgivning i kendte omgivelser og den anonyme rådgivning, hvor der er distance mellem den unge og rådgiveren.

EN BRED VIFTE AF UNGE HENVENDER SIG – MEN ISÆR KVINDER

Det er i overvejende grad piger/kvinder i alderen 16-24 år, som henvender sig til Etnisk Ung. Der er dog også unge mænd, som henvender sig – de har oftest andre problemer end pigerne.

Hvor de unge kvinder, som henvender sig til Etnisk Ung, er kendetegnet af et liv (og problemer) i forhold til social kontrol, handler det for de unge mænd mere om konflikter pga. familiens manglende accept af deres livsvalg. Drengene/mændene, som henvender sig til Etnisk Ung, er typisk ældre end pigerne, da de ikke har været underlagt samme kontrol som pigerne og først senere i livet havner i en konflikt med forældrene.

De unge brugere af Etnisk Ung har oftest baggrund i lande som Pakistan, Irak, Tyrkiet, Afghanistan og Somalia, men generelt repræsenterer de unge en bred vifte af lande – primært lande i Nordafrika eller Mellemøsten.

Etnisk Ung modtager henvendelser fra hele landet, men det største antal henvendelser kommer fra unge i de byer og områder, der har den største repræsentation af unge med etnisk minoritetsbaggrund.

DE UNGE UDTRYKKER STOR GAVN AF PSYKOLOGTILBUD

Som en del af Etnisk Ungs tilbud er det også muligt for den unge at få gratis psykologhjælp. Dette tilbud bliver godt modtaget hos de unge. Det er for nogle unge en overvindelse at søge psykolog, da de finder det skamfuldt at have behov for psykisk støtte. Når de erfarer, hvad støtten har til formål og kan betyde for dem, er de unge imidlertid åbne for den psykologiske bistand. 283 unge har i årene 2015 og 2016 modtaget psykologbistand via Etnisk Ung. Det kræver en særlig viden hos de tilknyttede psykologer at forstå og tilgå problematikken omkring æresrelaterede konflikter. Etnisk Ung har derfor tilknyttet en fast gruppe af psykologer, som de unge kan henvises til.

KONFLIKTMÆGLING GIVER RO HOS DEN UNGE – MEN SØGNINGEN ER FALDENDE

Etnisk Ung har de seneste 15 år tilbudt konfliktmægling til unge, der har været udsat for æresrelaterede konflikter. Mæglingen giver mulighed for, at den unge og familien kan finde en vej for alle til at leve et liv, hvor man om ikke formår at forsones parterne, så i hvert fald når til en accept og erkendelse af, at man ikke vil kunne forsones. Antallet af konfliktmæglings gennemført af Etnisk Ung er faldet markant de seneste år. Der er således stadig færre unge og fagpersoner, som henvender sig med ønske om mægling. Dette bekymrer både fagfolk og Etnisk Ung, som vurderer, at konfliktmægling er en vej til at skabe den erkendelse, som gør det muligt for den unge (og familien) at finde fred med konflikten. Baggrunden for det faldende antal mæglings i Etnisk Ung tilskrives dels, at de unge er blevet mere frygtsomme i forhold til ønsket om mægling, samt at fagfolk og de unge ikke i tilstrækkeligt omfang er opmærksomme på muligheden for brug af Etnisk Ung til mægling.

FORLØB TAGER TID

Størstedelen af de unge, som henvender sig til Etnisk Ung, er ikke i en faresituation med behov for at komme væk fra hjemmet el. lign. Mange af de unge befinder sig en presset situation med stærk social kontrol, psykisk pres og måske også trusler fra familien. De har dog intet ønske om at bryde med hele deres familiære netværk for at slippe bort fra kontrollen. De unges store dilemma består derfor ofte i at finde deres vej i en verden, hvor de gerne vil forblive en del af

familien og netværket og samtidig have mulighed for at være et selvstændigt individ med frihed til og ansvar for egne valg. For at nå frem til at acceptere og agere i en todelt verden kan mange unge have brug for adskillige telefonmøder, personlige møder og psykologbistand. I årene 2015 og 2016 har 286 unge været en del af et længerevarende forløb.

STOR FORSKEL PÅ ALVORSGRAD I HENVENDELSERNE

Det er vanskeligt at vurdere, hvilken alvorgrad der kendetegner de i alt 2440 henvendelser om unge, som er kommet i 2015 og 2016. Hovedparten af henvendelserne omhandler primært oplevet pres, social kontrol samt vold og trusler, men graderne heraf kan variere meget.

Det er vurderes forsigtigt, at 15-20 procent af henvendelserne omhandler livssituationer, hvor den unge er udsat for vold, trusler og/eller er i reel livsfare. Skønnet er baseret på vurderinger fra rådgiverne i Etnisk Ung og skal derfor tages med et fornødent forbehold, da det er vanskeligt for rådgiverne altid præcist at vurdere alvorgraden i den enkelte sag.

Selvom Etnisk Ung registrerer årsagen til henvendelsen, registreres alvorgraden bag henvendelsen ikke. Dette hænger i høj grad sammen med, at det kan være vanskeligt umiddelbart at afdække problemets omfang og tyngde. Hvad der fremstår som en "ufarlig" sag, kan vise sig at indebære en højere risiko end umiddelbart synligt, ligesom det omvendte kan være tilfældet. Sagerne kan således ændre alvorgrad undervejs. Der er imidlertid behov for at lave en alvorgraduering i antallet af henvendelser, hvis indsatsen hos Etnisk Ung og andre aktører på området skal kunne målrettes og proportioneres mest hensigtsmæssigt.

FORÆLDRE ER EN SVÆR MÅLGRUPPE AT NÅ

Der har hos Etnisk Ung været relativt få henvendelser fra forældre (80 henvendelser tilsammen i de seneste to år). Denne målgruppe er svær at nå gennem åben rådgivning. Ikke mindst da en stor del af målgruppen har sproglige problemer og udfordringer i forhold til anvendelse af internettet.

Her anvender Etnisk Ung i stedet andre kontaktformer, fx dialogmøder. Der har i årene 2015 og 2016 deltaget ca. 480 forældre på disse møder. Der er blevet skabt både refleksion og debat omkring opdragelse og social kontrol på møderne. Det er vurderingen, at forældregruppen adskiller sig fra Etnisk Ungs øvrige målgruppe, da der for forældrene i højere grad er brug for den meget tidlige forebyggende indsats – gerne mens børnene endnu er små. Det kan derfor overvejes, om forældrene fremadrettet fortsat skal være en særlig del af Etnisk Ungs indsats og ekspertisefelt.

DEN RETTE MÅLGRUPPE BLANDT FAGFOLK ER NÅET

Etnisk Ung har i den to-årige evalueringsperiode modtaget 952 telefoniske henvendelser fra fagfolk. Det er især kommunale frontaktører med kontakten til unge, som henvender sig til Etnisk Ung. Faggruppen består bl.a. af pædagoger, sagsbehandlere, lærere og studievejledere fra folkeskoler og ungdomsuddannelser. Etnisk Ung når således faggrupper, som har tæt kontakt med de unge og en indsigt i de problemstillinger, som fylder i de unges liv – herunder social kontrol og familienormer.

Evalueringen har dog vist, at kendskabet til Etnisk Ung endnu er for begrænset hos fagfolk på ungdomsuddannelser, i folkeskoler og børne-/ungeforvaltninger mv. Der er således behov for at styrke den generelle viden om veje til hjælp ved æresrelaterede konflikter hos fagpersoner, der har den daglige kontakt med de unge.

HØJ GRAD AF TILFREDSHED HOS BRUGERNE AF ETNISK UNG

Etnisk Ung har et højt professionelt niveau i deres indsats og opgaveløsning.

Unge, som har fået hjælp hos Etnisk Ung, har også deltaget i evalueringen. Her tilkendegiver de, at de har følt sig trygge ved Etnisk Ung og været meget glade for den hjælp, de har modtaget hos Etnisk Ung. De oplever at have fået en individuel rådgivning, hvor hjælpen har været afstemt med den enkeltes behov. Gruppen af unge er meget forskellig ift. problemer og behov for hjælp. Alle tilkendegiver dog, at de har fået en professionel og brugbar hjælp hos Etnisk Ung – flere unge fortæller selv, at hjælpen har været afgørende for deres videre livsmuligheder.

Fagpersonerne oplever også, at Etnisk Ung træder til med løsninger, som er tilpasset den enkelte unge og afdækker problemstillingernes alvorgrad og behovet for indsatsniveau. Fagfolk udtrykker stor tilfredshed med Etnisk Ungs kommunikationsform og erfaring, som giver tryghed og tillid i mødet med både fagfolk og unge.

TILGÆNGELIGHED I DAGTID

Der er med Etnisk Ungs telefoniske hotline tale om en døgnåben tjeneste, hvor unge døgnet rundt har mulighed for at få rådgivning. Der er dog ikke tale om det samme tilbud døgnet rundt, da den telefoniske hotline før kl. 09 og efter kl. 15 passes af RED Safehouse. Her kan man i akutte situationer hjælpe den unge videre, mens den unge ved ikke-hastende henvendelser typisk henvises til at ringe i dagtimerne, hvor rådgivere fra Etnisk Ung varetager hotlinen.

Unge og fagfolk har i evalueringen peget på, at der er brug for at sikre en dækkende rådgivning udover de seks timer fra kl. 9-15. Mange unge har mulighed for at kontakte Etnisk Ung indenfor skole-/arbejdstid, men andre vil gerne kunne ringe sidst på eftermiddagen/tidlig aften.

STADIG UDÆKKET BEHOV

Trods den store stigning i antallet af henvendelser, viser evalueringen, at der stadig er behov for udbredelse af kendskabet til Etnisk Ung – både hos unge, forældre og fagfolk.

Etnisk Ung har siden etableringen i 2002 givet hjælp og rådgivning om æresrelaterede konflikter. Fra at have en begrænset brugergruppe med 80 henvendelser i 2003, har Etnisk Ung i dag årligt mere end 1200 henvendelser fra unge, forældre og fagfolk, ligesom teamet afholder konfliktmægling, kurser og konferencer mv. De mange henvendelser og brug af tilbud fra Etnisk Ungs indsatsvifte afspejler både et stort behov for hjælp til æresrelaterede konflikter, men også en øget opmærksomhed på området hos både unge og fagfolk.

BRUG FOR ØGET SYNLIGHED

Samtidig er det vurderingen fra såvel de unge som fra fagfolk, som har benyttet Etnisk Ung, at der ikke er tilstrækkeligt kendskab til hverken de problemstillinger, som de unge slås med eller Etnisk Ung. Gennemgående vurderer parterne, der har været inddraget i evalueringen, at der ville være markant flere henvendelser, såfremt kendskabet til Etnisk Ung var bredt ud til flere unge og fagfolk.

VIDEN OG KOMPETENCER PÅ HØJT NIVEAU

Etnisk Ung har med sin mangeårige og store erfaring med rådgivning og hjælp til både unge, fagfolk og forældre opnået en enestående viden om og indsigt i æresrelaterede konflikter og løsninger herpå. Hertil kommer viden opnået gennem nationale og internationale fora. Der ligger således en enorm viden, som kan være til gavn for både lokale og centrale fagfolk samt forskere. Etnisk Ungs kompetencer og viden kan således bruges målrettet, når der skal laves strategier og lægges planer for indsatsen mod æresrelaterede konflikter i Danmark. Med den hidtidige organisatoriske kapacitet og praksis for dokumentation er Etnisk Ungs store viden imidlertid ikke blevet spredt og anvendeliggjort systematisk af andre parter i tilstrækkeligt omfang.

ORGANISERING HAR BREDERE BETYDNING

Da æresrelaterede konflikter er et følsomt emne, har det en signalværdi, hvordan Etnisk Ung fremstår som tilbud og organisation. Det kan virke foruroligende for nogle unge, hvis Etnisk Ung kun opleves som en del af et tilbud til eksempelvis voldsramte kvinder, som har brug for at komme væk fra hjemmet. Det er således vigtigt, at Etnisk Ung ikke alene i sin rådgivning og synlighed, men også i sin organisatoriske fremtoning skaber tillid hos de unge. De unges problemer kan være mange steder på alvorsskalaen, men alle skal føle sig velkomne og trygge ved at kontakte Etnisk Ung.

2.2 anbefalinger

Der er i arbejdet med negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter mange målgrupper og behov og derfor brug for en flerstrengt indsats. Den nationale handleplan til forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol peger da netop også på, at der er brug for en række forskellige tiltag, der kan styrke indsatsen yderligere. Flere af nedenstående anbefalinger, som alene bygger på evalueringen af Etnisk Ung, er i fuld overensstemmelse med handleplanen, mens andre understøtter og supplerer allerede igangsatte og kommende tiltag i handleplanen.

FOREBYGGENDE FORÆLDREINDSATS

Mange unge (især kvinder) oplever i teenagealderen, at de udsættes for overvågning, trusler, pres og sladder. Det stærke pres får nogle piger til at kontakte Etnisk Ung, mens andre underlægger sig familiens normer eller prøver at finde andre veje til et tåleligt liv. Forældrene og de ældre søskende har på det tidspunkt, hvor konflikten allerede er opstået, meget svært ved at ændre deres adfærd og opfattelser af ære og skam. Det er derfor anbefalingen fra både unge og fagfolk,

at der skal arbejdes endnu mere forebyggende med forældrene, så den præventive og afhjælpende indsats i højere grad supplerer hinanden. Informationen til forældre skal øges – fra både sundhedsplejerske, børnehave og skole. Alle steder, hvor forældrene kommer i kontakt med centrale aktører, og hvor der kan gives forebyggende information – fx om opdragelsesmetoder uden brug af vold – skal dette ske. Det er anbefalingen, at denne del af indsatsen ikke skal varetages af Etnisk Ung.

MERE INFORMATION I SKOLERNE

Der er brug for at styrke informationen til børn i folkeskoler og private skoler – på mellemtrin og i udskolingen. Her skal der gives information om børns rettigheder – herunder hvad forældrene må og ikke må. I stedet for at gøre social kontrol og psykiske trusler forbundet hermed til et selvstændigt emne, foreslår flere fagfolk og unge, at æresrelaterede konflikter indgår som en del af et tema om psykisk og fysisk vold. (Dette anbefalede initiativ ligger i nær forlængelse af de iværksatte initiativer under den nationale handleplan (SIRI)).

UDDANNELSE AF FAGPERSONER

Viden om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter er betydningsfuld for alle faglige aktører, som kan komme i kontakt med unge, der har brug for hjælp, eller med deres familie. Der er derfor brug for en styrket uddannelse af faglige aktører, fx sagsbehandlere, sundhedsfaglige aktører og lærere. Konkret anbefales det, at der på professionsskolerne laves et obligatorisk modul omkring vold, hvor æresrelaterede konflikter indgår som et delelement. I dag er æresrelaterede konflikter alene et valgfag på diplomuddannelsen. Derved når viden ikke ud til alle de fagpersoner, som har behov for og nytte heraf.

Der er dog også behov for at styrke viden hos de faglige aktører, som allerede har taget deres uddannelse. Der er her brug for at styrke deres specifikke viden ift. at afdække problemets omfang og støtte unge, som er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Som en del af et kursus/efteruddannelsesforløb skal der lægges vægt på, at man som fagperson også kan søge ekspertbistand. Et væsentligt mål for den styrkede kompetenceudvikling er at styrke det lokale beredskab. Der skal ikke alene være fokus på at skabe en tydelig lokal indgang for de unge, der har brug for hjælp – det skal samtidig også sikres, at de unge får den tilstrækkelige og individuelt tilpassede bistand. Kommunerne skal have en beredskabsplan, så der handles korrekt, koordineret og rettidigt. (Dette initiativ ligger indenfor de iværksatte tiltag i Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI)).

MERE TYDELIGHED OG SYNLIGHED

På trods af en stor søgning af Etnisk Ungs tilbud, står det efter evalueringen klart, at der er mange unge, der kunne have brug for hjælp omkring æresrelaterede konflikter, som ikke finder frem til hjælpen. For mange kender ikke til de eksisterende tilbud – herunder Etnisk Ung. Og de fagfolk og unge, som har fået hjælp hos Etnisk Ung, peger på, at der er brug for at udbrede kendskabet meget mere – ikke kun kendskabet til Etnisk Ung, men også til indsatser omkring æresrelaterede konflikter generelt.

Kommunikationsaktører og målgrupperne for Etnisk Ung udtrykker alle, at Etnisk Ung i deres udtryk og synlighed skal have en mere klar profil. Der peges som et centralt element på, at det visuelle udtryk overfor de unge skal være meget mere direkte og illustrere de unges problem. De abstrakte tegninger, som hidtil har været på Etnisk Ungs materialer til både fagfolk, unge og forældre, understøtter ikke i tilstrækkeligt omfang formidlingen af Etnisk Ungs tilbud. Især målgruppen af unge skal have billeder og informationer, som kan nå frem, uden at den unge aktivt søger informationen.

BRUG FOR AT STYRKE LOKALE TILBUD OG RESSOURCER

Nogle unge tillægger det stor værdi at kunne søge en helt anonym og fysisk distanceret hjælp, når de skal tale om æresrelaterede konflikter. Andre vil iflg. fagfolk og de unge selv foretrække at søge en tillidsperson i lokal nærhed, fx en skolelærer eller vejleder etc. Der peges derfor på, at der er behov for begge muligheder. Og at der derfor lokalt er brug for, at de relevante aktører er klædt på til opgaven. Det vil være oplagt og hensigtsmæssigt, hvis Etnisk Ung kan være med til at understøtte etableringen og kompetenceudviklingen af lokale enheder omkring æresrelaterede konflikter. Herved vil Etnisk Ung kunne bistå med kompetencer over hele landet både direkte og indirekte og målrette ressourcerne bedst muligt – med fortsat base i København.

Det er for mange af de unge, som benytter Etnisk Ung, ikke vigtigt, hvor i landet Etnisk Ung befinder sig. Etnisk Ung rådgiver over både mail og telefon, ligesom de gerne rykker ud til de unge, hvis de har brug for et personligt møde – uanset hvor i landet den unge befinder sig. For andre unge skaber Etnisk Ungs adresse imidlertid en opfattelse af, at tilbuddet nok primært er for unge i København. Den landsdækkende funktion kan med fordel tydeliggøres på Etnisk Ungs hjemmeside.

Evalueringen har desuden vist, at kommunerne mangler en beredskabsplan, som giver fagpersonerne overblik over, hvem man henvender sig til, når man møder en ung, som er i potentiel fare pga. æresrelaterede konflikter. Samtidig er der brug for, at der sættes fokus på, at kommunerne får udarbejdet de lovpligtige individuelle handleplaner for personer over 18 år (servicelovens §12a).

VIDEN SKAL DELES OG BRUGES

Etnisk Ung har en unik viden om æresrelaterede konflikter, men desværre er denne viden ikke blevet tilstrækkeligt spredt og anvendt i arbejdet med æresrelaterede konflikter generelt. Der skal ske en øget dokumentering af Etnisk Ungs indsatser og resultater, og der er brug for, at denne viden sikres systematiseret og udbredt til gavn for arbejdet med æresrelaterede konflikter i Danmark. Viden om både omfang af konflikter, alvorlighedsgrader og resultater af indsatser kan kvalitetssikre og løfte nationale og lokale strategier. Der er derfor brug for, at der i Etnisk Ung sker en oprustning af kompetencer og kapacitet, så der ikke alene laves den borgernære rådgivning, men også bliver afsat tid og ressourcer til opsamling og formidling af viden.

ORGANISERING DER UNDERSTØTTER TILLIDEN FRA DE UNGE

Etnisk Ung har en særlig rolle og målgruppe. Det vurderes derfor afgørende, at de fastholder den troværdighed og tillidsfunktion, som de har opnået i deres hidtidige virke. Det har i nogen grad været oplevet som problematisk, at de har haft en organisatorisk tilknytning til krisecentre, da det har virket voldsomt for nogle af de unge, der har haft svært ved at skelne LOKK fra Etnisk Ung. Dette har fået flere unge til at tvivle på, om Etnisk Ung var det rette tilbud for dem, da de ikke havde brug for ophold på et kvindekrisecenter. Etnisk Ungs organisatoriske placering skal således overvejes ud fra flere parametre – og ikke kun ud fra, hvad der administrativt og intuitivt forekommer hensigtsmæssigt. Det er således vigtigt, at Etnisk Ung ikke fremstår som en gren eller del af en organisation eller myndighed, der vil svække deres tillid hos de unge.

STYRKET TILGÆNGELIGHED

Mange unge har mulighed for at kontakte Etnisk Ung indenfor skole-/arbejdstid, men andre vil gerne kunne ringe sidst på eftermiddagen/tidlig aften. Det er imidlertid kun i tidsrummet fra kl. 9 til 15, at det er rådgivere fra Etnisk Ung, der svarer telefonen. Der er brug for, at telefonen også i de øvrige timer passes af rådgivere, som kan give den unge tilstrækkelig hjælp. For nogle unge vil det være muligt og fint at ringe igen den følgende dag og få hjælp fra Etnisk Ung, men for andre vil bare det første opkald kræve overvindelse, og de vil måske aldrig ringe tilbage igen, hvis de henvises til at prøve igen næste dag.

SÅRBAR GRUPPE KRÆVER STABILITET I INDSATS

Etnisk Ung afholder både møder, konferencer, kampagner og undervisningsdage mv., som ligger udover rådgivning og konfliktmægling. Som en del af disse andre aktiviteter har der bl.a. været gennemført årlige kampagner op mod sommerferien ift. ufrivillige udrejser og genopdragelse. Disse kampagner er blevet set af de unge, og antallet af henvendelser omkring netop angst for genopdragelse og rejser med skjulte motiver stiger altid i tiden op til sommerferien. Det er afgørende, at sådanne kampagner fastholdes, så indsatsen tilpasses de unges periodisk øgede udsathed. Ikke unaturligt peger resultaterne på, at jo mere direkte, tydelige og timede kampagnerne er, desto større virkning har de.

OPLÆG OG TEMADAGE KAN BREDES UD

Evalueringen peger på, at ungdomsinstitutionerne efterspørger mere viden og flere oplæg omkring æresrelaterede konflikter. Det må således vurderes, at der er behov for at gennemføre flere oplæg med direkte fokus på social kontrol og æresrelaterede konflikter. Flere videnspersoner peger samtidig på, at det evt. også kunne være andre end Etnisk Ung, som kunne varetage disse opgaver, da det vil være vanskeligt med en så relativt beskeden personalenormering at varetage en så stor formidlingsopgave med stor geografisk spredning. Da flere kommuner er i gang med at styrke deres egen indsats på området, kunne det måske være kommunale videnspersoner, som på sigt kan varetage en sådan opgave.

3 Tilbuddet til unge

Etnisk Ung fører løbende elektronisk registrering af alle deres aktiviteter. På baggrund heraf kan der genereres statistikker for antal samtaler, konfliktmæglinger, psykologbistand mv. Disse aktivitetsdata vil indgå i evalueringen.

Aktivitetsdata suppleres og komplementeres i evalueringen af kvalitative data indsamlet ved interviews, observationer mv.

I dette afsnit sættes fokus på Etnisk Ungs tilbud og indsatser, som henvender sig til unge. Målgruppen er her unge med etnisk minoritetsbaggrund, der oplever social kontrol og konflikter med familien, som relaterer sig til familiens ære, anseelse og ry. De unge, som opsøger Etnisk Ung, har f.eks. oplevet problemer med:

- Kontrol og sociale restriktioner
- Familiær modstand mod kæreste
- Tvangsægteskaber
- Kamp i forhold til at leve et dobbeltliv
- Genopdragelsesrejser
- Mødomsmyter

Etnisk Ung tematiserer selv deres rådgivning i forhold til 27 kategorier, baseret på baggrunden for de unges henvendelser. Nogle unge ringer og skriver ind flere gange, men der skelnes i registreringerne ikke mellem hhv. første- og andengangshenvendelser. De 1489 henvendelser dækker således ikke over 1489 unge. Der er dog iflg. Etnisk Ung generelt tale om få flergangshenvendelser.

3.1 Rådgivning – telefonisk, personlig og/eller per mail

Etnisk Ung tilbyder unge rådgivning i form af personlig rådgivning, telefonisk rådgivning og via en brevkasse. Der er meget få henvendelser, som starter med en personlig kontakt til Etnisk Ung. Typisk starter den unge med anonymt at rette henvendelse til Etnisk Ung over telefon eller mail, hvorefter der ved behov aftales et personligt møde. Det personlige møde kan afholdes hos Etnisk Ung i København eller et hvilket som helst andet sted i Danmark, hvor den unge bor og/eller føler sig tryk. Etnisk Ung holder dog aldrig møder i den unges hjem eller hos den unges venner. Mødet kan i stedet være på den unges uddannelsesinstitution, hos kommunen eller lign.

Mange gange er der dog ikke ønske fra den unge om eller behov for et personligt møde. Der er således dels en stor forskel i alvorligheden af henvendelserne, og dels er der også fra mange unge et ønske om at holde en anonym distance.

De unge, som har deltaget i evalueringens interviews, udtrykker, at de har oplevet en stor forståelse og imødekommenhed hos Etnisk Ung. Alle henvendelser tages alvorligt, ligesom den unge mødes med en anerkendende tilgang, som styrker den unges tillid og tryghed til rådgiveren.

CITAT, UNG

“Jeg ringede til Etnisk Ung, og de var virkelig imødekommende. Allerede i løbet af telefonsamtalen blev jeg mere rolig. Der var nogen, der forstod mig, og jeg var pludselig ikke alene med problemet. Jeg fandt også hurtigt ud af, at jeg ikke var alene med mine oplevelser – andre oplever det samme.”

Den unge er ofte utryk ved at henvende sig første gang, da det dels kræver en stor overvindelse at indvie en fremmed i personlige problemer og dels er et meget følsomt område, hvor den unge er bange for, at familien får kendskab til deres henvendelse. De unge fremhæver her Etnisk Ung's store faglighed som vigtig i forhold til at skabe en tillidsfuld rådgivning. Den faglige tyngde signalerer professionalisme og kyndige aktører, som kan og vil hjælpe de unge på bedste vis.

CITAT, UNG

“Kontakten med Etnisk Ung har været rigtig god – lige fra første møde. Jeg følte, at der blev lyttet til mig. Jeg følte, at de bare ramte plet og forstod mig rigtigt.”

Rådgiveren hos Etnisk Ung har således en afgørende rolle ift. at skabe den nødvendige tillid og tryghed, som får den unge til at turde søge hjælp og rådgivning. Rådgiverne er alle trænet i at have den gode indledende dialog, som skal skabe motivation og tillid hos den unge uden at presse. Det er således en balancegang, som Etnisk Ung er meget opmærksom på i kontakten med den unge.

Den unge har ikke pligt til at oplyse sin identitet, men motiveres kraftigt til at gøre dette, hvis der er brug for, at der sættes ind med akut hjælp. Etnisk Ungs rådgiver foretager således ved den unges henvendelse en umiddelbar risikovurdering i forhold til at afkode, om der er tale om en situation, som bringer den unges velbefindende og liv i fare. Der lægges her bl.a. vægt på konflikten omfang, familiesituation og -roller og handlemuligheder. Er der brug for akut hjælp, sættes der ind med øjeblikkelige hjælpeforanstaltninger. Vurderes situationen kritisk, men ikke akut, aftales videre muligheder for at få hjælp via Etnisk Ung. Typisk vil første skridt være yderligere samtaler, hvor den unge får lejlighed til at uddybe konflikten og høre mere om Etnisk Ungs hjælpemuligheder.

Er der tale om en konflikt, hvor den unge har brug for mere rådgivning, vil den unge ofte have lyst til et personligt møde. Uanset opfølgingsform vil der ved den næste samtale ske en yderligere afdækning af et eventuelt trusselsbillede. Familiært pres, sociale restriktioner, trusler og vold er de temaer, som oftest er årsag til de unges henvendelser. Er der ikke tale om problemer af æresrelateret karakter, hjælpes den unge oftest videre til andre, der kan hjælpe med problemstillingen.

I forhold til nedenstående registreringer gælder, at hvis henvendelsen slet ikke relaterer sig til Etnisk Ungs indsatsområde, registreres henvendelsen typisk ikke, da den vil have en kort varighed og vil kunne fejlvride billedet af omfanget af relevante henvendelser. Har samtalen haft en perifer relation til Etnisk Ungs bistand, registreres samtalen på lige fod med øvrige samtaler (fremgår så under det konkrete emne eller typisk som "andet").

Der har i perioden oktober 2014 - december 2016 været i alt 1211 telefoniske henvendelser fra unge til hotlinen – fordelt på 657 opkald i 2015 og 554 i 2016. Da 2015 også inkluderer henvendelser for oktober - december 2014, har antallet af henvendelser i 2015 og 2016 været stabilt.

Kvinderne står for godt 82 pct. af alle telefoniske henvendelser (997), mens mændene står for godt 13 pct. af henvendelserne (163). Par, som sammen tager kontakt til linjen, udgør alene 15 henvendelser eller godt 1 pct. Knap 3 pct. af henvendelserne er ikke opgjort på køn.

Den etniske baggrund hos de unge, som ringer til hotlinen, er bred og dækker således over mere end 20 nationaliteter. Nedenfor er angivet de fem herkomstgrupper, som står for flest henvendelser.

Tabel 3.1 Unges telefonhenvendelser fordelt på nationalitet (de fem største nationalitetsgrupper), november 2014 - december 2016

Familiens nationalitetsbaggrund	Antal henvendelser fra unge*		
	2015	2016	I alt
Pakistan	77	57	134
Irak	73	55	128
Tyrkiet	50	55	105
Afghanistan	41	52	93
Somalia	30	42	72

Kilde: Etnisk Ung. (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

*Der er tale om de 5 herkomstgrupper, som i begge år står for flest henvendelser.

Henvendelsesmønstret har over evalueringsperioden været ensartet, når der ses på den unges herkomst. Dette gælder også for de andre grupper, som ikke indgår i ovennævnte tabel.

Pakistanske og irakiske unge udgør de største enkelte nationalitetsgrupper med samlet set 262 henvendelser (svarende til 22 %). 56 af henvendelserne (5 %) kom fra unge med etnisk dansk baggrund.

Hovedparten af de telefoniske henvendelser er ikke opgjort på den unges geografi – dvs. bopælsregion. Af de 1211 opkald er alene 403 opkald opgjort på geografi. Når denne kategori er særligt vanskelig at registrere, tilskrives det, at de unge ikke selv ønsker at oplyse dette, da de i

høj grad forbinder oplysninger omkring geografi med utilstrækkelig anonymitet. Den lave registreringsgrad gør det dog vanskeligt at tegne en geografisk profil af Etnisk Ungs brugergruppe.

De registrerede henvendelser kommer generelt fra unge i hele landet. I tabellen nedenfor er registreringerne opdelt for hhv. 2015 og 2016, da der er flere markante forskelle mellem de to år. Antallet af henvendelser fra Region Midtjylland er således halveret i 2016 ift. niveauet for 2015, og også for Region Hovedstaden er antallet af henvendelser faldet kraftigt. Omvendt er antallet af ungehenvendelser fra Region Sjælland og særligt Region Nordjylland steget (sidstnævnte fra et meget lavt udgangspunkt i 2015). Samlet peger den geografiske fordeling af de registrerede henvendelser i 2015 og 2016 på, at henvendelserne over en to-årig periode afspejler antallet af unge med etnisk minoritetsbaggrund bosat i de 5 regioner.

Tabel 3.2 Unges telefonhenvendelser fordelt på regioner

Region	Antal henvendelser fra unge okt. 2014 - dec. 2015	Antal henvendelser fra unge jan. 2016 - dec. 2016	I alt (i %)	Indvandrere og efterkommere i alderen 15-29 år bosat i de 5 regioner
Region Syddanmark	45	49	23 %	20 %
Region Midtjylland	56	29	21 %	24 %
Region Nordjylland	6	21	7 %	10 %
Region Sjælland	28	35	16 %	12 %
Region Hovedstaden	80	54	33 %	34 %
I alt	215	188	100 %	100 %

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

Da hovedparten af de telefoniske henvendelser ikke er opgjort på region, skal tallene og vurderingen heraf dog betragtes med stort forbehold.

De telefoniske henvendelser kommer især fra unge i alderen 16-24 år. Denne aldersgruppe står med 712 henvendelser for 71 pct. af alle aldersopgjorte telefonhenvendelser i perioden oktober 2014 - december 2016. Især unge i alderen 18 og 19 år står for mange henvendelser.

Dernæst følger aldersgruppen 25-33 år – dog alene med knap 18 pct. af henvendelserne. I sidstnævnte gruppe finder man iflg. Etnisk Ung og deres samarbejdspartnere en mindre, men voksende gruppe af modne kvinder (ofte med børn), som har behov for hjælp fra Etnisk Ung til et nyt liv i eller udenfor Danmark pga. alvorlige trusler fra familien. Etnisk Ung har alene i 2016 hjulpet 8 kvinder til flugt fra familie eller ægtefælle.

Etnisk Ung tilbyder også rådgivning via en elektronisk brevkasse. Der har i evalueringsperioden i alt været 278 henvendelser til brevkassen, hvoraf de 250 kom fra kvinder. Brevkassen bruges af unge med forskellig herkomst – flere end 20 etniske baggrunde er registreret for de unge brevskrivere. De største etnicitetsgrupper er unge fra Tyrkiet (40), Irak (37), Afghanistan (27) og Pakistan (23) – dvs. unge fra de samme lande, som står for hovedparten af de telefoniske henvendelser.

Som ved brugen af den telefoniske hotline, er det også for brevkassen aldersgruppen 16-24 år, som står for størstedelen af henvendelserne, nemlig 75 pct. Antallet af helt unge under 15 år udgør dog, når det gælder brevkassen, 19 pct. mod 7 pct. for telefonlinjen, hvilket understreger vigtigheden af at anvende forskellige kommunikationsredskaber i indsatsen.

Tabel 3.3 Unges telefonhenvendelser fordelt på alder – perioden oktober 2014 - december 2016

Den unges alder	Telefoniske henvendelser	Henvendelser til e-brevkasse
15 eller derunder	73	46
16-24	712	184
25-33	175	15
34-42	28	0
43 eller derover	9	0
I alt	997	245

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016). 213 telefonhenvendelser er ikke registreret med alder – det samme gælder for 33 henvendelser per mail.

Tilsammen har Etnisk Ung haft 1488 ungehenvendelser per telefon og mail i perioden oktober 2014 - december 2016. Det svarer til gennemsnitligt 744 henvendelser årligt og er derfor meget tæt på måltallet, der lyder på 800 årlige ungehenvendelser.

Som det fremgår af tabellen nedenfor er der stor variation i årsagerne til de unges henvendelser til Etnisk Ung, ligesom der også er sammenhæng mellem nogle af årsagerne. En samtale eller mail fra en ung vil således ofte berøre flere temaer – fx kan den unge på samme tid opleve familiens modstand mod valg af ægtefælle og socialt pres og restriktioner fra familien.

Tabel 3.4 Årsager til henvendelser fra unge til hotline og brevkasse – fordelt på årene 2015, 2016 og total

Årsag til den unges henvendelse	2015	2016	I alt
Må ikke have kæreste	148	172	320
Familie imod den unges valg af ægtefælle	54	47	101
Bekymring ift. overvejet religiøst ægteskab	9	12	21
Bekymring vedr. indgået religiøst ægteskab	15	17	32
Ønsker at ophæve religiøst ægteskab	27	29	56
Frygt for tvangsægteskab	60	69	129
Planlagt tvangsægteskab	26	26	52
Indgået tvangsægteskab	13	17	30
Ønsker skilsmisse	34	26	60
Ung på flugt fra familie	54	77	131
Par på flugt	8	8	16
Sociale restriktioner	306	354	660
Udsat for pres	415	386	801
Vil væk hjemmefra	158	122	280
Utryk ved udlandsrejse	26	25	51
Trussel om genopdragelsesrejse	22	19	41
Hjemkommet fra genopdragelsesrejse	9	4	13
Vil tilbage fra udlandet	10	7	17
Udsat for vold og trusler	278	245	523
Selv mordstanker	39	39	78
Seksuelle overgreb	24	30	54
Kvindelig omskæring	3	1	4
Mødom	135	84	219
Uønsket graviditet	13	13	26
Homoseksualitet	16	11	27
Brug for netværk	16	0	16
Frygt for eller udsat for børnebortførelse	0	18	18
Afpresning via sociale medier	0	10	10
Ønsker at genoptage kontakt til familie	0	3	3
Andet	47	77	124

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

*En henvendelse kan omfatte flere bekymringsfaktorer, hvorfor summen overstiger antallet af henvendelser i alt.

Nogle temaer og emner fylder særlig meget i de unges henvendelser til Etnisk Ung. Det drejer sig om oplevet pres, social kontrol samt vold og trusler. Der er dog ved mange af henvendelserne tale om overlappende problemstillinger, som f.eks. at pres fra familien betinger valg af kæreste, at familien med trusler forsøger at presse den unge til en ændret og i familiens øjne mere ærbar

livsførelse osv. De mest efterspurgte rådgivningstemaer (fremhævet med rødt) kan således i nogen grad ses som overskrifter for flere af de øvrige henvendelser. Det skal bemærkes, at der i forhold til konkrete temaer er særligt mange henvendelser omkring normer ift. kæreste og mødom.

Genopdragsrejser – trusler og hjemkomst – fylder ikke meget som årsag til de telefoniske henvendelser. Det er her vurderingen, at de unge anvender andre veje, hvis de oplever behov for hjælp i forbindelse med genopdragsrejser. Det er således vurderingen baseret på fagfolks udsagn i interviews, at den unge i disse tilfælde vil søge hjælp hos en nær voksen fx skolelærer eller vejleder. Henvendelsen omkring genopdragsrejser vil derfor i højere grad komme til Etnisk Ung via fagpersoner, som måtte søge hjælp til deres håndtering af den unges udfordringer.

Etnisk Ung har for perioden fastsat et mål på 35 unge, der årligt har modtaget rådgivning i forhold til genopdragsrejser. Som det også fremgår af tabellen side 21 har 54 unge i 2015 og 2016 modtaget rådgivning omkring trusler om eller hjemkomst fra genopdragsrejser. Hertil kommer 17 henvendelser fra unge, som har haft brug for hjælp for at komme retur fra udlandet. Måltallet er derfor med i alt 71 henvendelser på to år indfriet.

De unge, som har henvendt sig omkring genopdragsrejser, er i altovervejende grad kvinder, og irakere, pakistanere og afghanere udgør de tre største nationalitetsgrupper ift. rådgivning omkring genopdragsrejser. Flertallet af de unge, der har modtaget rådgivning om genopdragsrejser, befinder sig i aldersgruppen 16-24 år.

286 af de unge, der igennem perioden har henvendt sig telefonisk eller per mail til Etnisk Ung, har efterfølgende deltaget i længerevarende forløb (flere samtaler, møder etc.). Der er fastsat et måltal på 80 unge om året, som har været en del af et længerevarende forløb med støtte fra Etnisk Ung. Måltallet må derfor med gennemsnitligt 143 årlige henvendelser i høj grad betragtes som imødekommet.

92 pct. af de længerevarende forløb udgøres af kvinder. Nationalitetsmæssigt fordeler de længerevarende forløb sig på tilsvarende vis som de øvrige henvendelser. Det er unge med baggrund i Irak, Pakistan og Tyrkiet, som udgør de største etnicitetsgrupper ifm. de længerevarende forløb.

Hver tredje af de unge i længerevarende forløb kommer fra Region Hovedstaden (30 pct.), men alle de øvrige regioner er også repræsenteret på disse forløb. Færrest deltagere kommer fra Region Nordjylland med 11 pct. af de unge i længerevarende forløb.

Langt størstedelen af de unge, der har deltaget i længerevarende forløb, er i aldersgruppen 16-24 år. Dernæst følger aldersgruppen 25-33 år – dog med halvt så mange unge.

Tabel 3.5 Unge i længerevarende forløb fordelt på alder, oktober 2014 - december 2016

Den unges alder (år)	Antal unge i længerevarende forløb – okt. 2014 - dec. 2016
15 eller under	13
16-24	145
25-33	58
34-42	12
43 eller derover	0
Ikke opgjort på alder	58
I alt	286

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

64 pct. af de unge i længerevarende forløb er i alderen 16-24 år. Få af henvendelserne er fra unge under 15 år eller over 33 år. Typisk handler de længerevarende forløb om socialt pres, social kontrol, vold og trusler samt et ønske om at komme bort fra hjemmet. Social kontrol og pres udgør årsagen til mere end halvdelen af alle længerevarende forløb.

Baggrunden for de længerevarende forløb stemmer ikke uventet overens med de mest efterspurgte årsager til henvendelser på hotlinen.

3.2 Rådgivningens karakter

LG Insight har haft adgang til elektroniske rådgivningskorrespondancer med unge (fuldt anonymiseret). Ligeledes har evaluator overværet den telefoniske rådgivning på tre tilfældigt udvalgte dage i 2016. På baggrund heraf vurderes det, at samtalerne og brevkassesvarene er præget af høj faglig og metodisk tyngde i forhold til både det konkrete emne og de unges sårbarhed.

Karakteren af den elektroniske rådgivning har samme faglige tyngde som den telefoniske. Der er dog samtidig ikke tvivl om, at rådgiveren kommer tættere på den unge gennem telefonsamtalen, ligesom det er indtrykket, at den unge gennem samtalen med rådgiveren åbner sig op og får lyst til at stille flere og nye spørgsmål.

Der gøres derfor i de skriftlige svar meget ud af at tydeliggøre, at den unges problem tages alvorligt, at man er bekymret, og at man ser frem til at høre fra den unge igen. Man har her ikke den direkte dialog med den unge og skal derfor på skrift få skabt den unges tillid, så hun/han får den nødvendige hjælp. Den unge oplyses også om, at hun/han har mulighed for at ringe til hotlinen og få en direkte og personlig rådgivning.

I både telefonsamtaler og mails gives der meget grundige svar, hvor der hele tiden spørges opfordrende og samtidig anerkendende ind til den unges egne bekymringer og overvejelser. Der gives udtryk for, at Etnisk Ung bekymrer sig om den unge, og at man håber at høre fra den unge igen. Samtidig peges der tidligt i samtalen/korrespondancen på konkrete muligheder for at hjælpe den unge yderligere – bl.a. muligheden for personlig rådgivning eller muligheden for psykologbistand.

Telefonlinjen passes i tidsrummet kl. 15.00-09.00 samt i weekenden af RED Safehouse. Her-

udover passer RED Safehouse telefonen, når alle ansatte hos Etnisk Ung er optaget af møder, supervision el. lign. Etnisk Ung har udarbejdet et guidende skema, som støtter de ansatte hos RED Safehouse ift. spørgeramme og registreringsbehov. Skemaet giver informationer om, hvordan der skal spørges, hvordan man forholder sig til de svar, der bliver givet, og hvordan samtalen skal struktureres.

Registreringerne fra RED Safehouse følger samme skabelon som registreringerne hos Etnisk Ung. I alle ydertimer er det pædagoger, der passer rådgivningen hos RED Safehouse, og de har en bagvagt med anden socialfaglig kompetence, hvis de har brug for hjælp. I dagtimerne er det socialrådgivere, der besvarer telefonen hos RED Safehouse.

CITAT, UNG

“Jeg ringede til hotline en aften og fik at vide, at jeg skulle ringe igen indenfor dagtimerne. Det gjorde jeg så bare. Det var helt OK for mig, at jeg ikke fik hjælp om aftenen – jeg kunne godt vente og ringe igen.”

Det er vurderingen, at delingen af hotline-funktionen generelt fungerer godt. Der kommer iflg. RED Safehouse mange henvendelser om aftenen fra unge – men også sidst på eftermiddagen fra fagpersoner. Hvis det drejer sig om ikke-hastende spørgsmål uden behov for specifik faglig viden, henvises den unge eller fagpersonen til at ringe i tidsrummet 9-15, hvor Etnisk Ung selv passer linjen. Der er dog unge, som har brugt kræfter på at finde modet til at ringe, og som mister modet, hvis de bliver bedt om at ringe igen den følgende dag. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at der sker en udvidelse af rådgivningstiden, så de unge også kan få hjælp udenfor almindelig dag- og skoletid.

Samlet set er der dog en stor tilfredshed blandt de unge med den rådgivning, som de har modtaget per telefon, mail og/eller ved de personlige møder hos Etnisk Ung.

CITAT, UNG

“Jeg blev lyttet til og taget alvorligt. Det var dejligt at opleve, at nogen forstod mig, hvad jeg sagde og mente. De forstod de ting, jeg kæmpede med.”

CITAT, UNG

“Jeg har hele vejen været anonym. Der har aldrig været et pres for at fortælle, hvad jeg hed. Det er vigtigt, når man ringer om så personlige og følsomme ting. Jeg gav dem selv mit fornavn – efternavnet har jeg aldrig oplyst. Deres hjælp har været helt utrolig god.”

3.3 Psykologbistand

Etnisk Ung kan tilbyde unge med behov for psykologbistand 10 gratis konsultationer hos en psykolog, der har stor viden om og erfaring med æresrelaterede konflikter og social kontrol. Etnisk Ung har tilknyttet et netværk af kvalificerede psykologer rundt om i landet – dog er hovedparten af de benyttede psykologer praktiserende i hovedstadsområdet. Selvom de fleste unge godt kan bevæge sig geografisk for at komme til psykolog, eller psykologen kan tage hen til den unges hjemby, vil der altid være egne af landet, hvor netværket ikke dækker. Her skal der til opgaven ad hoc findes lokale psykologer. Der lægges vægt på, at psykologen har en særlig viden om æresrelaterede konflikter. Det kræver således en stor viden og indsigt at forstå de unge og deres forudsætninger. En manglende indsigt kan betyde en dårlig og i værste fald farlig hjælp til den unge.

Det kan være vanskeligt at sikre samme rutine og indsigt hos alle lokale psykologer, som ikke jævnlige har berøring med målgruppen. Der tilbydes derfor også – endnu på forsøgsbasis – tilbud om psykologbistand via Skype. LG Insight har i evalueringen været i kontakt med en ung, som har benyttet sig af en ”Skype-psykolog”, ligesom vi har talt med psykologen, som tilbyder konsultation via Skype. Begge parter udtrykker stor tilfredshed med denne løsningsmodel, som giver stor fleksibilitet ift. den unges geografiske tilknytning og behov for sparring på skæve tidspunkter. Den fysiske afstand opleves her ikke som et problem.

Fordelingen af ungeopgaver mellem de tilknyttede psykologer sker ud fra den unges ønsker (f.eks. ønsker nogle unge en mandlig eller en kvindelig psykolog) og den enkelte psykologs plads i kalenderen.

Det påpeges som væsentligt, at det er muligt for de unge at skifte psykolog, hvis kemien ikke fungerer, eller hvis personlige forhold gør det svært for den unge at åbne sig. Det er i høj grad et spørgsmål om tryghed og tillid, og her kan en række faktorer være af stor betydning for den unges åbenhed for hjælp.

Der er fx flere unge piger, som peger på, at de gerne vil til en kvindelig psykolog, ligesom andre unge har svært ved at betroe sig til en psykolog med samme etniske baggrund som dem selv (de er bange for social kontrol og frygter, at tavshedspligten ikke overholdes).

Mange af de unge, der henvender sig til Etnisk Ung, har haft behov for psykologbistand. I perioden oktober 2014 - december 2016 har i alt 283 fået psykologhjælp via Etnisk Ung.

De unge, der har deltaget i evalueringen, udtrykker generelt stor tilfredshed med psykologhjælpen, som har givet dem et redskab til bedre at forstå deres situation, familiens reaktioner og deres egne handlemuligheder. De unge oplever, at det går hurtigt med at få en henvisning til psykolog, ligesom de oplever en stor fleksibilitet i valget af psykolog.

CITAT, UNG

“Psykologen har været fantastisk og kan anbefales til andre. Jeg brugte ham ikke vildt meget – kun ved behov. Hvis ikke jeg havde fået tilbuddet fra Etnisk Ung, ville jeg ikke selv have haft råd til at gå til psykolog.”

Også fagfolkene ser en stor værdi af tilbuddet om psykologhjælp til de unge. Det er ligeledes deres vurdering, at det går rigtig hurtigt med at få bevilget psykologhjælp, og at der er et godt team af tilknyttede psykologer. Mange af de unge kæmper med mange ledsagende problemer ift. konflikten med forældre og ægtefælle og har brug for, men ikke selv råd til, at få hjælp til at bearbejde følelser og reaktioner. Flere kommunale aktører peger således på, at det er meget svært og langsommeligt at få bevilget denne form for støtte via almindelig lovgivning. Her gør Etnisk Ungs støttemulighed en stor forskel for de unge, som befinder sig i en svær situation, der kan blokere for både uddannelsesforløb og generel trivsel osv.

Det er vurderingen fra Etnisk Ung og deres samarbejdspartnere, at der i samarbejdet med psykologer er tale om en balancegang. Dels er der en stor fordel i, at psykologerne er erfarne, og dels er der behov for en spredning i tilbudsviften (tilknytningen af psykologer), som sikrer indsatsen en tilstrækkelig bredde. Flere unge peger på, at det har været positivt, at det har været muligt at skifte psykolog undervejs i forløbet pga. dårlig kemi el.lign.

Etnisk Ung har en målsætning om løbende at kvalitetssikre psykologtilbuddet, herunder også de lokale krisecentres brug af psykologer. Dette sker bl.a. gennem en faglig dialog mellem de tilknyttede psykologer og Etnisk Ung. Etnisk Ung har desuden søgt at etablere et samarbejde med Dansk Psykologforening i forhold til at sikre en opkvalificering af flere psykologer til at kunne arbejde med unge udsat for æresrelaterede konflikter. Et sådant samarbejde er endnu ikke kommet i stand. Det er imidlertid vigtigt, at flere psykologer får kompetencer ift. de særlige forhold, som kendetegner støtten til unge i negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Ved at ruste korpset af psykologer rundt om i landet undgås den potentielle geografiske udfordring for unge, som hidtil ikke har haft en psykolog i nærområdet, og som ikke ønsker at modtage psykologbistand via Skype.

I årene 2015 og 2016 har i alt 283 unge modtaget psykologbistand via Etnisk Ung. Med et årligt måltal på 110 igangsatte psykologsamtaleforløb er dette mål fuldt ud nået.

Regeringen har med den nationale handlingsplan til forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol udvidet Etnisk Ungs tilbud om psykologhjælp til personer, der har oplevet æresrelaterede konflikter. Det bliver således muligt for flere unge at modtage psykologhjælp, ligesom den enkelte kan tilbydes flere psykologtimer. Der bliver også mulighed for at supplere psykologsamtaler med andre behandlingstilbud, fx behandling af traumer.

Det må på baggrund af evalueringen konkluderes, at psykologhjælpen generelt har gjort en stor forskel for de unge, som har modtaget tilbuddet. Det er derfor positivt, at muligheden for psykologhjælp styrkes.

3.4 Konfliktmægling

Etnisk Ung har stor erfaring med at skabe dialog i etniske minoritetsfamilier, som er havnet i en tilspidset situation omkring social kontrol, vold, tvang etc.

Baggrunden for konfliktmæglingen er ofte, at den unge har været udsat for et stort pres, trusler eller vold, og hvor hans eller hendes sikkerhed vurderes truet.

Ved mæglingen forsøger konfliktmægleren at støtte både den unge og familien i forhold til at

finde en løsning, som begge parter kan leve med. Et bærende princip for mæglingen er således at møde familien med respekt og forståelse.

Når Etnisk Ung kontaktes med en forespørgsel omkring konfliktmægling, sker der en afdækning af behov, grundlag og muligheder for mægling – herunder indgår en risikovurdering ift. mødet med familien.

Mæglingen foregår ved, at konfliktmægleren først drøfter sagen med den unge – hvad har den unge af forventninger, hvad skal mægleren bringe videre til familien, og hvad kan der være af konsekvenser af mæglingen? Her aftales det også med den unge, hvilke familiemedlemmer som skal inviteres til mæglingen.

Typisk vil der være minimum 2 forsamlinger med den unge forud for mæglingsamtalerne med familien. Flere unge trækker sig dog fra mæglingsforløbet allerede inden dets opstart. Dette kan ifølge politiet og Etnisk Ung skyldes flere årsager, bl.a. at:

- Den unge ikke tror, at forældrene vil ændre sig
- Den unge er nervøs for, om mæglingen vil resultere i en tilbagevenden til det "gamle" liv
- Den unge er bekymret for at involvere en tredjepart i familiens problemer
- Den unge vil ikke såre sine forældre
- Den unge stoler ikke på sine forældre

Selve konfliktmæglingen afholdes derefter på et neutralt sted. Det vil typisk være i kommunens lokaler eller hos politiet. På mødet deltager Etnisk Ung, familien og evt. tolk, sagsbehandler og politi efter behov. Det vil ofte være de toneangivende i familien, som deltager i mæglingen, men også familiemedlemmer med større forståelse for den unges situation inddrages.

Et mæglingsmøde tager oftest to timer. Hvorvidt der er behov for mere end et mæglingsmøde aftales i den konkrete sag. Ofte skal der afholdes flere møder, før der kan træffes aftaler.

På baggrund af mæglingen søges der lavet en aftale mellem familien og den unge. Efter konfliktmæglingen orienteres den unge således om resultatet af mæglingen. Er der behov for og ønske fra begge parter om, at den unge og familien mødes, kan mægleren hjælpe med at facilitere dette. Et sådant møde finder sted, når dette vurderes forsvarligt og altid med tilstedeværelse af mægleren.

Den unge anbefales under mæglingsforløbet ikke at have kontakt med familien og er ikke med ved møder omkring konfliktmægling. Den unge opholder sig under mæglingen et sikkert sted. Den unge kan dog kontaktes via telefon under mødet, hvis der er behov for dette.

Den manglende tilstedeværelse af den unge skyldes dog ikke alene sikkerhedsaspektet, men også ønsket om at sikre, at alle i familien bliver hørt og får lov til at fremføre deres argumenter. Familiehierarkiet i etniske minoritetsfamilier betyder således, at den unge kan have svært ved selv at fremføre sine oplevelser og tale direkte til egen familie.

Resultaterne af mæglingerne er forskellige. I nogle familier betyder mæglingen, at den unge og familien igen kommer på talefod, hos andre genskabes en egentlig kontakt, mens det for andre unge og familier ikke lykkes at få lagt konflikten væk. For alle unge og familier gælder det, at der skal være en reel interesse i at få løst konflikten med en gensidig respekt – ellers er processen

formålsløs. Hvis familiens hensigt alene er at få den unge til at flytte hjem igen under uændrede vilkår, er der ikke grundlag for en konfliktmægling.

I perioden oktober 2014 - december 2016 har der været gennemført og afsluttet 15 mæglinger. Der har desuden været 6 sager, hvor mæglingen er blevet igangsat, og hvor der har været minimum 2 indledende samtaler, hvorefter den unge eller forældrene ikke længere har ønsket at deltage. Disse uafsluttede mæglinger fordeler sig på både i Jylland og på Sjælland.

Der har således samlet set været indledt 21 konfliktmæglingsforløb, hvor hovedparten er endt med egentlig konfliktmægling, mens knap hver tredje aldrig nåede så langt, fordi den unge eller forældrene efter de første samtaler ikke ønskede at deltage. Mæglingerne (både de gennemførte og afbrudte) er foregået forskellige steder i landet – både i Jylland og på Sjælland.

Alle de afsluttede mæglinger omfattede kvinder mellem 18-27 år.

Gennem evalueringens interviews har LG Insight været i kontakt med unge og fagfolk, som har været en del af eller tæt på en konfliktmægling gennemført af Etnisk Ung. De unge tilkendegiver, at de har følt sig trygge ved Etnisk Ung og gennem mæglingen har søgt og fået mulighed for at få fortalt deres familie, hvad de ser som svært i deres liv.

De unge tilkendegiver samtidig, at de har fået en realistisk introduktion til forløbet og dets varighed, ligesom de unges forventninger er blevet afstemt med realistiske muligheder og risici forud for mæglingen.

CITAT, UNG

“Jeg har ikke været hjemme hos min mor og far, siden jeg flygtede for mere end to år siden. Men jeg vil rigtig gerne have kontakt med min familie igen. Jeg føler mig klar til at tage det skridt nu. Jeg har derfor bedt om hjælp til konfliktmægling fra Etnisk Ung. Jeg er helt tryk ved den måde Etnisk Ung klarer det hele på.”

CITAT, UNG

“Etnisk Ung kan ikke på forhånd sige noget om, hvor lang tid en konfliktmægling vil vare, eller hvor mange gange vi skal mødes. Det er meget individuelt og afhænger også af, hvor villige mine forældre er. Det er jeg helt klar over.”

Det er forskellige årsager, som ligger bag de unges ønske om konfliktmægling. Men det er kendetegnende og ikke overraskende, at det er meget svært for de unge at bryde kontakten til familien, og at ønsket om forsoning er stort. Også selvom der har været tale om ganske alvorlige konflikter.

CITAT, UNG

“Jeg vil gerne have en konfliktmægling mellem mig og mine forældre. De har prøvet at skade mig, men jeg vil gerne have et normalt liv igen, hvor jeg ikke hele tiden er bange. Lige nu lever jeg som i et fængsel.”

Konfliktmæglingen varetages i Etnisk Ung af to rådgivere med særlige kompetencer indenfor konfliktmægling. De er uddannede ved Center for Konfliktløsning og varetager mæglingen i hele landet. De gennemfører således mæglingen dér, hvor der er behov og ønske for et mæglingsforløb. Det kan både være en ung eller en fagperson, som på vegne af en ung henvender sig til Etnisk Ung med ønske om at få påbegyndt en konfliktmægling.

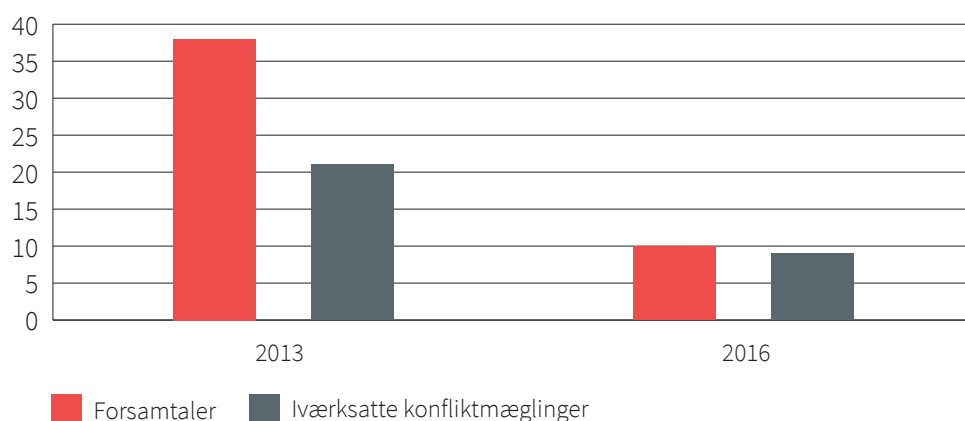
I perioden oktober 2014 - december 2016 er der samlet gennemført 28 forsamtaler – dette er tæt på måltallet i forandringsteorien, som lyder på 30 samtaler. Samtidig har der været iværksat 21 konfliktmæglingsforløb med min. 2 indledende samtaler, og måltallet på 20 forløb er således indfriet.

I alt er der afsluttet 15 mæglinger, hvilket svarer til måltallet i forandringsteorien.

FALD I ANTAL MÆGLINGER

Måltallene i forandringsteorien er fastsat i evalueringens følgegruppe, hvor det i høj grad har været Etnisk Ung, som er kommet med deres bud på realistiske og samtidigt ambitiøse mål for 2015 og 2016. Måltallene for konfliktmægling er i forandringsteorien imidlertid væsentligt reducerede ift. måltallene i tidligere ansøgninger om satspuljemidler. Her var måltallene fastlagt til 35 årlige mæglinger (incl. forløb der alene berørte forsamtaler) – dvs. 70 samtaler/forløb i evalueringsperioden 2015-2016. Der er således tale om mere end en halvering af måltallet for antallet af forsamtaler (nuværende måltal er 15 pr. år).

Figur 3.1 Forsamtaler og iværksatte mæglinger, 2013 og 2016

Kilde: Etnisk Ung (data fra 2013 og 2016).

Der er således sket et fald i både måltal, men også i faktisk iværksatte samtaler og konfliktmæglinger gennem de seneste år. I 2013 blev der afholdt 38 forsamtaler, og 21 heraf førte til konfliktmæglingsforløb. I 2015 var der 18 forsamtaler og 12 iværksatte mæglinger, mens der i 2016 var 10 forsamtaler og 9 iværksatte mæglinger. Samtidig er gabet mellem antallet af forsamtaler og antallet af iværksatte mæglinger også faldet. Dette tyder på, at der sker en styrket screening forud for igangsættelse af forløb ift. grundlaget for etableringen af konfliktmægling.

Det vækker dog undren hos evalueringens fagfolk, at der gennemføres så lavt et antal konfliktmæglinger. Gennem interviewene er der imidlertid fremkommet flere mulige forklaringer herpå.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg har før været med til flere mæglinger. Når der ikke har været mæglinger for nylig, er det fordi de unge ikke har ønsket at deltage i en konfliktmægling. Det er ikke fordi, at der ikke har været aktuelle sager. Når de unge siger nej til tilbuddet, skyldes det flere ting. Oftest handler det om angst – de unge er meget sårbare og er bange for at skabe en åbning, hvor de risikerer at havne tilbage i deres tidligere liv.”

Der er blandt fagfolk i evalueringen enighed om, at det faldende antal mæglinger ikke skyldes et faldende behov for mæglinger. Nogle peger på, at de unge er blevet mere frygtsomme i forhold til ønsket om mægling – at de ikke stoler på deres egen modstandskraft, når kontakten til familien er genetableret – mens andre vurderer, at fagfolkene og de unge ikke i tilstrækkeligt omfang er opmærksomme på muligheden for mægling og den sikkerhed, som er forbundet med tilbuddet. Andre bemærker, at Etnisk Ung har været presset på tid og geografi, hvorfor fagfolkene har opgivet at henvende sig, da ventetiden var for lang.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg oplever, at det pga. afstanden og travlhed hos Etnisk Ung er svært at få en mægler med det samme. Når jeg har en sag, skal jeg bruge mægleren hurtigst muligt, men der kan gå op til en måned, før der er mulighed for at få en mægler herover. Jeg kan altid få sparring fra Etnisk Ung, men det, som jeg har brug for, er en professionel mægler. I nogle tilfælde fravælger jeg at overveje en mægling, fordi jeg ved, at der går så lang tid.”

Etnisk Ung har to konfliktmæglere til at dække området – og de har ikke mægling som deres eneste opgave. En gennemførelse af eksempelvis 30 konfliktmæglingsforløb vurderes ikke at være realistisk med den nuværende personalenormering.

3.5 Oplæg

Etnisk Ung har det som en væsentlig og prioriteret opgave at synliggøre og formidle tilbuddets eksistens for både unge, forældre og fagfolk – herunder at udbrede kendskabet til æresrelaterede konflikter og muligheden for at få hjælp til løsning heraf.

Etnisk Ung har i 2015 og 2016 i alt afholdt 109 oplæg for unge, forældre og fagfolk. 34 af oplægene har været med de unge som målgruppe.

En række af møderne har været gennemført som dialogmøder på ungdomsuddannelser i flere kommuner og har haft en bredere dagsorden. Møderne har således haft til formål at fremme

viden og dialog om ligestilling, social kontrol og seksualitet blandt unge med etnisk minoritetsbaggrund. Forud for møderne er der blevet afholdt miniseminarer med undervisere på samme ungdomsuddannelser. Disse dialogmøder er blevet finansieret af daværende Ministerium for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale forhold.

Disse møder indgår ikke særskilt i indeværende evaluering. Når de alligevel nævnes kort her, er det, fordi de har relevans for den senere evaluering omkring Etnisk Ungs synlighed overfor målgruppen af unge.

224 unge har alene i 2016 deltaget i oplæg og dialogmøder. 99 af deltagerne kom fra Region Midtjylland, 97 af deltagerne fra Region Hovedstaden og 28 fra Region Sjælland. Ingen af de unge kom fra Region Syddanmark eller Region Nordjylland.

Der er i interviews fremkommet efterspørgsler fra skoler og ungdomsklubber om mere viden og flere oplæg omkring æresrelaterede konflikter. Det må således vurderes, at der er behov for at gennemføre flere oplæg med direkte fokus på social kontrol og æresrelaterede konflikter. Flere videnspersoner fra kommuner og andre faglige aktører peger samtidig på, at det evt. også kunne være andre end Etnisk Ung, som kunne varetage disse opgaver, da det vil være vanskeligt med en så relativt beskedne personalenormering at varetage en så stor formidlingsopgave med stor geografisk spredning. Da flere kommuner er i gang med at styrke deres egen indsats på området, kunne det måske være kommunale videnspersoner, som på sigt kan varetage en sådan opgave. Ligeledes har SIRI (som det fremgår senere af rapporten) igangsat flere tiltag, herunder et netværk for myndighedspersoner, der skal understøtte etableringen af en vidensperson på æresområdet i deltagende kommuner hertil kommer flere initiativer der skal styrke dialog og viden til både unge og fagpersoner. Disse tilbud er efterspurgt hos aktører og unge. Det er dog afgørende, at der sker en koordinering mellem tilbud, så det sikres, at kvalificeringen og hjælpen når ud til alle relevante aktører og samtidig har den nødvendige faglighed. Det er således vigtigt i dette arbejde at inddrage den store viden, som er opnået og findes hos Etnisk Ung.

3.6 Samlet om tilbud til de unge

Etnisk Ung når med deres mange tilbud ud til en bred målgruppe af unge, som finder deres tilbud relevante og meget brugbare.

I den godt to-årige periode fra oktober 2014 - december 2016 har i alt 1489 unge modtaget rådgivning gennem telefonisk, personlig og/eller elektronisk henvendelse. 283 unge har fået psykologbistand, mens der er iværksat 21 konfliktmæglingforløb.

286 af de unge, der har henvendt sig telefonisk eller per mail til Etnisk Ung, har efterfølgende indgået i længerevarende forløb. Tallene viser med tydelighed, at der er et stort behov for hjælp til at håndtere æresrelaterede konflikter hos unge med etnisk minoritetsbaggrund.

Det er især unge, der oplever social kontrol, trusler og vold, der henvender sig til Etnisk Ung. Men bag disse overskrifter gemmer der sig en mangfoldighed af undertemaer, som dog alle relaterer sig til, at den unge ikke kan få lov til at leve et frit ungeliv i Danmark, men er underlagt familiens normer og kontrol.

Samtidig er det tydeligt de unges vurdering, at der i ungemålgruppen for Etnisk Ung er et mang-

lende kendskab til Etnisk Ung. Der er med andre ord endnu flere unge, der vil kunne have behov for og ønske om at anvende Etnisk Ung.

De unge, som har deltaget i evalueringen, er meget glade for den hjælp, de har modtaget fra Etnisk Ung. De oplever at have fået en individuel rådgivning, hvor forløbets indhold og varighed er afstemt med den enkeltes behov, som mødes med en professionel og tillidsvækkende indsats.

Det er vurderingen fra interviewpersoner – primært fagfolk – at antallet af unge, som udsættes for social kontrol og æresrelaterede konflikter har fundet et relativt stabilt leje. Til gengæld er det oplevelsen, at der hos mange unge er en stigende modvilje mod at leve med stærk social kontrol og familiære æresbegreber. Der er da også en del af henvendelserne til Etnisk Ung, som ikke har en svær alvorsskala, men handler om unge, som gerne vil vide, hvordan de skal forholde sig, såfremt deres forældre ikke vil acceptere deres danske ven, deres brug af tamponer etc. Omvendt er der dog også unge, som har store problemer, og flere af disse unge – herunder også unge fra evalueringen – har været udsat for vold eller er blevet truet på livet af deres familier på grund af brud på normer – fx fordi den unge har vist manglende vilje til at indgå i et arrangeret ægteskab, har haft en kæreste eller har erklæret sig homoseksuel.

Det kan ikke af registreringerne ses, hvilken alvorsskala der ligger bag de enkelte henvendelser. Det ville dog styrke det samlede vidensbillede af omfanget af æresrelaterede konflikter i Danmark, hvis der hos Etnisk Ung skete en registrering af netop alvorsskalan. Man kunne her fx anvende samme systemtype, som eksempelvis politiet bruger – således at en forekomst af bestemte ord flere gange i sagen (fx vold eller trusler) ville betyde en bestemt placering på en alvorsskala.

4

Etnisk Ungs tilbud til forældre

Etnisk Ung tilbyder rådgivning og vejledning til forældre, der i opdragelsen af og i samværet med deres børn støder på kulturelle forskelle og familiekonflikter relateret til ære og status.

Det kan være vanskeligt for forældre med en anden kulturbaggrund end dansk at finde tillid til og forståelse for den hverdag, som deres børn møder i Danmark. De kan mangle viden om, hvad der reelt sker i deres børns privatliv og kan ønske anonymt at drøfte deres utryghed med neutrale og vidende personer.

CITAT, UNG

“Mine forældre var meget utrygge ved at lade mig være sammen med danske kammerater. De lod mig heller ikke komme med på lejrskoler eller til fester. Mine forældre har nu – hvor jeg er voksen – selv sagt, at de ville ønske, at de havde fået mere viden om, hvorfor danske unge og skoler er på en anden måde end i Irak. De gjorde det jo ikke for at skade mig – tværtimod.”

Etnisk Ung har derfor en anonym telefonlinje, som forældrene kan benytte, hvis de har brug for generel eller personlig rådgivning. De kan ved ønske herom få tolkebistand til samtalerne.

Der er desuden udarbejdet informationsmateriale til forældre i form af pjecer og plakater på flere sprog (urdu, dari, arabisk, tyrkisk og somali), ligesom Etnisk Ung i efteråret 2014 udarbejdede en særlig hjemmeside – også på fem sprog, som henvender sig til forældre. De valgte sprog er valgt ud fra Etnisk Ungs primære brugergrupper.

Evalueringen af det skriftlige og elektroniske informationsmateriale fremgår særskilt i afsnittet vedr. kommunikationsanalyse.

4.1 Telefonisk rådgivning

Der har i perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016 været 80 henvendelser til den telefoniske forældrerrådgivning. Hovedparten (57) af henvendelserne er kommet fra kvinder og har i høj grad været båret af en bekymring for deres barns trivsel. Henvendelserne fordeler sig nogenlunde ligeligt ift. problemstillinger knyttet til hhv. en datter og en søn.

Forældrenes nationalitetsbaggrund er ikke angivet for alle henvendelser. For de opgjorte henvendelser er der en spredning på mange nationalitetsgrupper. Tabel 4.1 nedenfor viser forældre-henvendelserne fordelt på nationalitetsgrupper. Som det fremgår, er den største nationalitets-gruppe forældre, som er født i Danmark, samt forældre fra Irak.

Der er dog tale om ganske få henvendelser, hvorfor man skal være forsigtig med at tegne gene-relle nationalitetsbilleder på baggrund af det nuværende datagrundlag for forældre-henvendel-ser.

Tabel 4.1 Forældre-henvendelser fordelt på nationalitetsgrupper

Forældres nationalitetsbaggrund	Antal henvendelser
Irak	11
Tyrkiet	6
Pakistan	4
Syrien	4
Afghanistan	3
Eks-Jugoslavien	3
Født i Danmark	12
Andre nationaliteter	12

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

Ikke alle 80 henvendelser er opgjort på nationalitet, hvorfor summen kun er 55.

For mange af henvendelserne gælder det, at der ikke er sket en registrering af forældrenes geografiske bopæl. Kun 40 af forældre-henvendelserne i 2015 og 2016 er opgjort på regioner. Geografisk fordeler henvendelserne sig her med en overvægt i Region Hovedstaden, der står for 23 henvendelser, mens 7 kommer fra Region Midtjylland, 4 fra Region Syddanmark, 5 fra Region Sjælland og 1 fra Region Nordjylland. Det er kun halvdelen af henvendelserne, der er opgjort geografisk, hvorfor data må læses med et vist forbehold.

Forældrenes henvendelser drejer sig primært om bekymringer for den unges trivsel – herunder bekymringer relateret til skilsmisse/separation samt kommunikationsproblemer. Henvendelses-årsagerne er således ikke de samme som hos de unge, hvor social kontrol/pres, vold og forbud mod kæreste fylder meget. Mønstret peger således på, at forældrene, som selv henvender sig, er bekymrede forældre, som på samme vis som etnisk danske forældre i høj grad oplever teenage-problematikker og generationsproblemer. Forældrene, som udøver den stærke sociale kontrol, opsøger ikke på samme vis som de unge hjælp til at finde en løsning på problemet. Dette er ikke overraskende, da det generelle billede, når man ser på hjælpelinjer, er, at det er den forudrettede part, der selvsagt har størst motivation for at søge hjælp.

Henvendelserne fra forældrene har således karakter af en mere langsigtet og forebyggende ind-sats, hvor hjælpen understøtter, at de store konflikter undgås eller tages i opløbet.

**Tabel 4.2 Årsager til forældrenes telefoniske henvendelser
(oktober 2014 - december 2016)**

Årsag til henvendelse	Antal henvendelser 2015	Antal henvendelser 2016	Samlet antal henvendelser
Bekymring for den unges trivsel	33	17	50
Bekymring relateret til separation, skilsmisse eller samvær	16	11	27
Manglende kommunikation med den unge	16	9	25
Generationskonflikter/opdragelsesproblemer	12	10	22
Bekymring for, at den unge ikke passer sin skole	8	5	13
Bekymring for den unges interkulturelle kæresteforhold	6	5	11
Bekymring for, at den unge er på vej i kriminalitet	7	4	11
Den unge har forladt hjemmet	9	1	10
Bekymring for misbrug hos den unge	5	3	8
Udsat for trusler fra den unge	3	1	4
Bekymring for konsekvenser af religiøst ægteskab	1	2	3
Bekymring for indgået religiøst ægteskab	2	0	2
Ønsker at ophæve religiøst ægteskab	1	1	2
Bekymring vedr. unges ønske om indgåelse religiøst ægteskab	0	2	2
Søskendejalousi	2	0	2
Frygt for børnebortførelse	0	2	2
Udsat for børnebortførelse	0	1	1

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

*En henvendelse kan omfatte flere bekymringsfaktorer, hvorfor summen overstiger antallet af henvendelser i alt (80).

Måltallet for forældrehenvendelser er 65 rådgivninger om året. Der var i 2015 i alt 51 henvendelser og 29 henvendelser i 2016. Der har derfor været væsentligt færre henvendelser end forudsat, og antallet har samtidig været faldende indenfor evalueringsperioden. Der er derfor behov for at styrke indsatsen ift. forældrene, hvis Etnisk Ung også fremover skal have den langsigtede og forebyggende effekt ift. rådgivning af forældre. Alternativt skal Etnisk Ung koncentrere sig om rådgivning til unge og fagfolk og alene formidle information til forældre via dialogmøder o.lign.

LG Insight har med evalueringen deltaget i dialogmøder med forældre i regi af Etnisk Ung og har også selv afholdt møder med forældregrupper. Her har vi fået et indblik i forældregruppen, som dog ikke har modtaget rådgivning fra Etnisk Ung. Det har således ikke været muligt for Etnisk Ung at formidle kontakt mellem LG Insight og de forældre, som reelt har benyttet sig af deres tilbud. Hertil er kontakten mellem forældre og rådgiver for sårbar, vurderer Etnisk Ung.

4.2 Konfliktmægling

Som beskrevet i afsnittet om tilbud til unge, tilbyder Etnisk Ung også konfliktmægling. Når hovedtræk for konfliktmæglingen beskrives igen i nærværende afsnit, er det for at tydeliggøre, at mæglingen er et tilbud, som søger at finde en løsning, der både gavner den unge og familien. Med konfliktmæglingen søges der således skabt en løsningsorienteret dialog mellem forældre/familie og den unge, som er havnet i en alvorstung konflikt, der bunder i æresrelaterede forhold.

Der er to konfliktmæglere hos Etnisk Ung, der står for mæglingerne. Det er ansatte, som har en særlig uddannelse i konfliktmægling og samtidig har viden om og erfaring med det tankesæt og de handlemønstre mv., som kan ses i forbindelse med æresrelaterede konflikter.

Når der laves aftaler med forældrene, skal der indledende findes et neutralt sted for afholdelse af mødet, ligesom der typisk skal bestilles tolk.

Det er vigtigt, at mægleren er i stand til at lytte, konfrontere og rumme forældrene. Mægleren må således ikke opfattes som den unges advokat.

Det varierer meget, om det er muligt at finde en løsning, som giver den unge og familien basis for ro. Ofte fører mæglingen til en accept og ro hos den unge og familien i forhold til at anerkende konflikten, men det er sjældnere muligt at samle familien igen og etablere et tillidsfuldt forhold.

Konfliktmæglingen foregår under strenge sikkerhedsregler. Det er vigtigt af hensyn til den unge, men også af hensyn til konfliktmægleren. Etnisk Ung tager derfor forholdsregler, som fx at de mødes ved politiet, hvis der tidligere har været en voldshistorik.

Konfliktmægleren forlader heller ikke lokalet sammen med forældrene efter mødet, men venter med at gå, til forældrene har forladt området. Oftest foregår møderne dog i en sikker atmosfære.

Som ovenfor nævnt har der i evalueringsperioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016 været iværksat 21 mæglingsforløb.

Evaluators har desværre ikke haft mulighed for at tale med forældre, som har deltaget i konfliktmæglinger.

4.3 Dialogmøder for forældre

Etnisk Ung har i indværende evalueringsperiode oktober 2014 - december 2015 gennemført i alt 25 dialogmøder med forældre som målgruppe. Møderne har haft til formål at skabe dialog og debat med forældre med etnisk minoritetsbaggrund omkring ligestilling og social kontrol. LG Insight har deltaget på flere af dialogmøderne som observatør.

Måltallet for forældremøder er 25 dialogmøder for hele evalueringsperioden 2015 og 2016 og er dermed opfyldt.

Ca. halvdelen af dialogmøderne er afholdt som del af en særbevilling fra Puljen til fremme af viden og dialog om ligestilling, social kontrol og seksualitet under det tidligere Ministerium for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold. Udover disse møder har Etnisk Ung selv afholdt de øvrige møder med forældre i samarbejde med og/eller på opfordring fra bydelsmødre, boligsociale projekter mv.

Vilkårene omkring møderne – sted, målgruppe og antal – har varieret meget fra møde til møde. Møderne er dog typisk afholdt i boligområder med en stor andel af beboere med anden etnisk minoritetsbaggrund. Der har været afholdt møder i Jylland, på Sjælland og Fyn, således at der har været en fin geografisk spredning – dog er der ikke afholdt møder i Nordjylland.

Forud for dialogmøderne med forældre er der derfor lavet opsøgende arbejde i lokalområderne med inddragelse af relevante aktører fra de enkelte boligområder. Dette er sket for at sikre et så stort deltagerantal som muligt.

Det er således erfaringen – ikke alene fra Etnisk Ungs møder, men også fra øvrige møder for forældregruppen – at den bedste deltagelse opnås, når mødet er forankret hos lokale og kendte aktører. Her er der i forvejen en kontakt til forældre i nærområdet, der på den vis kan opnå større forståelse for baggrunden for arrangementet samt øge motivationen for deltagelse.

Der er i alt ca. 480 forældre, der har deltaget i dialogmøderne. Det vil sige, at der gennemsnitligt har været ca. 20 deltagere på møderne, hvilket må anses for tilfredsstillende.

DIALOGMØDE – EKSEMPEL 1

Mødet blev indledt med en film, hvor en kvinde beskrev udfordringer omkring fordomme, værdier, kommunikation og konflikter. Filmens temaer blev debatteret, hvorefter der bl.a. blev sat fokus på social kontrol. Afsluttende blev der præsenteret to cases – bl.a. en case om fester med alkohol.

Der var to kvinder, der fungerede som tolk for de andre på mødet. Det var arrangøren, der havde bestilt dialogmødet og havde ansvaret for, at der var en tolk til stede. 25 kvinder deltog i dialogmødet. Enkelte havde også børn med.

DIALOGMØDE- EKSEMPEL 2

Mødet var orienteret mod kvinder med samme modersmål for at sikre størst muligt udbytte. 18 kvinder deltog. Først blev der givet en generel introduktion til Etnisk Ung, hvorefter der startedes en dialog om social kontrol og voldsformer. Det blev ved en livlig dialog diskuteret, hvilke former for vold der var strafbare i Danmark, og hvilke opdragelsesmetoder der kan anvendes, hvis man ikke må slå sit barn. Dialogen blev således konstruktiv, da kvinderne på mødet fik ny viden – fra Etnisk Ung og hinanden – om alternativer til den store sociale kontrol og brug af vold i opdragelsen.

Der var på mødet en åben dialog om opdragelse uden brug af vold. Etnisk Ung gjorde det tydeligt, at det i Danmark ikke er lovligt at slå sine børn. Flere kvinder tilkendegav, at de tænkte, at det var acceptabelt at slå barnet, hvis barnet ikke fik mærker. De fortalte, at de syntes, at det var i orden at skubbe eller rive i sit barn, hvis det ikke fik større skader. Det var dog kendetegnende, at de fleste deltagere efterspurgte andre veje til opdragelse – og at de oplevede en afmagt overfor deres børn, som fik dem til at gribe til voldelige opdragelsesmetoder.

CITATER, 3 MØDRE (OVERSAT AF TOLK)

“Det kan være nødvendigt at slå sit barn. Hvad skal jeg ellers gøre, når de ikke vil lytte?”

“Man må ikke skubbe sit barn, hvis det betyder, at barnet falder ned ad trappen eller på anden måde slår sig alvorligt. Danskerne er mere følsomme – de har anderledes gener.”

“Jeg oplever, at mine børns skole har meget fokus på vold i indvandrerfamilier. Vi bliver hele tiden kontrolleret. Kontrollen gør det umuligt for os at opdrage vores børn. Samtidig ser vi danske forældre, der råber, skubber og er voldsomme overfor deres børn på gaden.”

På dialogmøderne giver Etnisk Ung en tydelig forklaring på, hvad social kontrol er, og hvad begrebet indebærer. Kvinderne kan godt genkende elementer og kommer med enkelte historier, bl.a.:

CITATER, 2 MØDRE (OVERSAT AF TOLK)

“Jeg var nervøs for at lade min søn på 17 år deltage i en gallafest på gymnasiet. Her drikkes der alkohol, og jeg var nervøs for, hvad familien ville sige. Han begyndte så at komme og fortælle, hvor meget han havde læst i koranen. Min mand spurgte mig, om jeg ikke kunne se, hvad der var ved at ske. At min søn spillede skuespil bare for at få lov til at tage af sted. Min mand sagde derfor, at vi skulle lade ham tage af sted, så han ikke skulle spille komedie for os og miste tilliden til os. Han fik derfor lov til at tage til festen og havde en dejlig aften, hvor han kom ædru hjem kl. 24.”

“Da min søn blev student, blev vi alle glade. Og jeg sagde til ham, at nu skulle han være ingeniør. Det sagde min mand også. Men han ville gerne være frisør. Vi fik så hele familien – også dem i Irak – til at lægge pres på ham for at han skulle blive ingeniør. Han læste så til ingeniør og blev færdig. På dimissionsdagen kom han så og gav mig diplommet. “Det er vist dit, mor”, sagde han, og så startede han på frisørskolen og er i dag frisør. Der kommer ikke noget godt ud af at presse sit barn på den måde.”

Både deltagere og fagpersoner tilkendegiver i evalueringen, at de har fundet oplæggene på forældremøderne meget inspirerende. Oplæggene har bidraget til en debat omkring emner, som ellers er svære at drøfte.

4.4 Samlet om tilbud til forældre

Ved æresrelaterede konflikter er der oftest tale om familiesituationer, hvor alle parter er havnet i en sårbar og tilspidset situation. Hos mange familier med ikke-vestlig baggrund er det oplevelsen, at familiens ære, anseelse og ry afhænger af familiens status og prestige i det minoritetsetniske miljø. Dette omsætter sig ofte til en stærk social kontrol af familiens børn og unge – især pigerne.

Etnisk Ung forsøger gennem opsøgende arbejde og tilbud om anonym rådgivning at skabe en kontakt til de forældre, som kan være på vej til eller allerede være i en situation, hvor de føler behov for at udøve social kontrol og pres på deres børn.

Parterne i konflikten står dog i en meget ulige relation, idet det typisk vil være familien (herunder forældrene), der har den magtfulde position og dermed kan udsætte den unge for kontrol og sanktioner for at få ham eller hende til at opføre sig på en bestemt måde. Mange forældre oplever således ikke, at de har brug for hjælp, da de mener, at konflikten alene skyldes den unges uacceptable adfærd. Forældrene opfatter ofte ikke problemet som knyttet til deres egen adfærd.

Det er derfor også naturligt, at det er den pressede og udsatte i konflikten, der henvender sig til Etnisk Ung for at få hjælp og rådgivning. Der er 1488 unge, der har benyttet sig af Etnisk Ungs rådgivningstjeneste, mens der tilsvarende kun er 80 forældre.

Samtidig er der også en stor del fra forældregruppen, som ikke er vidende om eksistensen af Etnisk Ung og muligheden for at få hjælp til f.eks. konfliktmægling.

Kontakten mellem Etnisk Ung og forældrene har ofte karakter af enkeltstående og korte samtaler, hvorfor Etnisk Ung ikke har etableret en relation til forældrene, hvor de vurderer det passende at opfordre forældrene til at deltage i evalueringen ved et interview. Udfordringen med at inddrage forældrene i evalueringen er således også et udtryk for, at den dialog, som Etnisk Ung har med forældrene, er af en anden karakter end dialogen med de unge.

5

Etnisk Ungs tilbud til fagfolk

Etnisk Ungs tilbud og rådgivning henvender sig i høj grad også til fagfolk indenfor et bredt felt af sagsbehandlere, skolelærere, familiekonsulenter, ansatte hos politiet, sundhedsplejersker og mange andre. Fælles for faggruppen er, at der er tale om aktører, der arbejder med unge med etnisk minoritetsbaggrund, som kan være udsat for pres, kontrol og tvang fra deres familie.

Etnisk Ung tilbyder fagfolk såvel rådgivning og konkret bistand i enkeltsager som generel vidensdeling og sparring omkring æresrelaterede konflikter.

Tilbuddene omfatter mange elementer, nemlig både den direkte rådgivning, dialogmøder, oplæg og konferencer. Derudover har Etnisk Ung udviklet et omfattende udvalg af skriftligt og elektronisk informationsmateriale, som belyses i afsnittet omkring kommunikation og synlighed.

5.1 Rådgivning

Etnisk Ung har i perioden oktober 2014 - december 2016 modtaget 952 telefoniske henvendelser fra fagfolk. Dette er således næsten 500 årlige henvendelser (480 i år 2015 og 471 i år 2016), hvilket langt overstiger det årlige måltal på 340 rådgivningssamtaler med fagpersoner.

De telefoniske henvendelser fordeler sig blandt faggrupper fra følgende institutioner/organisationer:

Tabel 5.1 Henvendelser fra fagfolk fordelt på organisation

Henvendelser fra	I alt
Kommuner	340
Skoler/studievejledning	199
Krisecentre	108
Opholdssteder og plejefamilier	32
Arbejdsgivere	12
Andre*	248
I alt	972

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

*Andre dækker bl.a. ansatte hos politiet, sygehuse og foreninger

Der er flest henvendelser fra kommunale aktører, der som kategori dækker over en stor gruppe af fagpersoner – fra pædagoger til sagsbehandlere osv. Også lærere og studievejledere fra folkeskoler og ungdomsuddannelser står for mange henvendelser. Det er da også denne faggruppe, som oftest har en tæt kontakt med de unge og får en indsigt i de problemstillinger, som fylder i de unges liv – herunder social kontrol og familienormer.

LG Insight har med evalueringen gennemført interviews med en lang række faggrupper, bl.a. pædagoger, UU-vejledere, skolelærere, sundhedsplejersker og sagsbehandlere, personale på krisecentre, ansatte hos politiet mv. Der er her stor tilfredshed med hjælpen fra Etnisk Ung.

Gennem interviews er det dog også blevet gjort tydeligt fra næsten alle deltagende fagpersoner, at kendskabet til Etnisk Ung endnu er for begrænset på ungdomsuddannelser, i folkeskoler og børne-/ungeforvaltninger mv. Det er således et gennemgående udsagn fra evalueringens interviews, at fagpersonerne ofte har stiftet bekendtskab med Etnisk Ung ved en tilfældighed, og at deres kolleger og samarbejdspartnere ikke kender til Etnisk Ung.

Mødet med Etnisk Ung har for flere af aktørerne betydet, at de på deres arbejdsplads efterfølgende har kontaktet Etnisk Ung med en forespørgsel om at få et oplæg for de øvrige medarbejdere, der også beskæftiger sig med dette område. Ligeledes deler mange af fagpersonerne efterfølgende den opnåede viden med deres kolleger. På den måde spreder viden om Etnisk Ungs tilbud sig som ringe i vandet hos forskellige fagpersoner.

Det er dog samtidig vurderingen, at synliggørelsen og formidlingen af Etnisk Ung har brug for at blive styrket. Kendskabet til tilbuddet er i dag ikke tilstrækkeligt, og vidensspredningen fra mund til mund går langsomt og kommer i nogen grad til at bero på tilfældigheder.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg kan se, at der på skolerne er brug for flere kompetencer til at spotte og hjælpe de unge videre. Viljen er der til at høre om det og vide mere –men viden når ikke frem. Mange kender ikke til Etnisk Ung.”

CITAT, FAGAKTØR

“Der er klart brug for at udbrede viden om Etnisk Ung til faglige aktører – ikke mindst på integrationsområdet. Der er for mange, som ikke kender nok til at agere korrekt.”

Det er dog samtidig også vurderingen, at Etnisk Ung med sin nuværende normering ikke vil have den nødvendige kapacitet til at kunne styrke omfang og udbredelsen af deres tilbud. Det er således et kendt dilemma, at ønsket om at favne endnu flere henvendelser ikke altid stemmer overens med den kapacitet, som man har til rådighed. Der peges her af flere fagfolk på, at det måske kunne være en fordel, hvis Etnisk Ung gennem yderligere specialisering fik en styrket ekspertrolle og derigennem kunne være med til at oplære andre fagfolk. Ikke mindst nu, hvor flere kommuner og Styrelsen for International Rekruttering og Integration har igangsat initiativer, hvor hhv. kommunale aktører og frivillige bidrager til både den forebyggende og afhjælpende indsats i forhold til æresrelaterede konflikter og social kontrol.

GEOGRAFI

Henvendelserne fra fagpersonerne kommer primært fra Region Hovedstaden, hvorfra der er kommet i alt 289 henvendelser i årene 2015-2016. Region Syddanmark har leveret 200 henvendelser, mens Region Midtjylland har haft 138. Region Sjælland står for 105 af periodens henvendelser, mens Region Nordjylland alene har henvendt sig 60 gange. 160 henvendelser er ikke opgjort på region.

Den manglende opgørelse på region kan undre, da fagfolkene ikke kan forventes at have samme behov for diskretion og derfor næppe vil have problemer med at oplyse, hvilken region man tilhører. Den manglende registrering må tages som udtryk for, at der er sket en forglemmelse i registreringen.

Tabel 5.2 Henvendelser fra fagfolk, fordelt på region

Henvendelser fra	I alt	Procentdel	Indvandrere og efterkommere i alderen 15-29 år bosat i de 5 regioner
Region Syddanmark	200	25%	20 %
Region Midtjylland	138	17%	24 %
Region Nordjylland	60	8%	10%
Region Sjælland	105	13%	12%
Region Hovedstaden	289	36%	34%
I alt	792	100%	100%

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016).

Der er hos flere fagfolk og samarbejdsparter en oplevelse af, at der er en geografisk barriere i forhold til som fagperson at søge hjælp hos Etnisk Ung. Barrieren ligger dog ikke i forhold til den telefoniske henvendelse, men i højere grad, hvis det drejer sig om personlige møder og konfliktmægling. Som det fremgår af ovenstående tabel er fordelingen af henvendelser på regioner i høj grad overensstemmende med andelen af unge indvandrere og efterkommere bosat i de respektive regioner. Dog er der en vis underrepræsentation af henvendelser fra Region Midtjylland.

GENOPDRAGELSE

Der tales om genopdragelsesrejser, når børn og unge mod deres vilje bliver sendt til forældrenes oprindelsesland i en længere periode, fordi familien ønsker at barnet opdrages anderledes, end det sker i Danmark.

Der kan være forskellige grunde til, at børn sendes på genopdragelsesrejser. Det kan typisk være, fordi børnene er begyndt at leve efter, hvad forældrene anser som uheldige danske normer, eller fordi børnene er havnet i problemer, som fx kriminalitet eller misbrug. Genopdragelsesrejser ses af forældrene ofte som en sidste udvej, fordi de er bange for, at de ikke længere kan styre deres barn.

Som det fremgår af tabellen side 44 har Etnisk Ung i perioden 2015-2016 modtaget 98 henvendelser fra fagfolk relateret til utryghed ved udlandsrejser, trusler om genopdragelsesrejser og hjem-

komst fra genopdragelsesrejse, ligesom der også har været henvendelser fra unge (15), der gerne vil have hjælp til at komme hjem fra et ufrivilligt udlandsophold.

Sammenholdes antallet af fagpersoners henvendelser vedrørende genopdragelse med de 122 unges henvendelser om samme tema, har der i alt været 220 henvendelser omkring dette tema i årene 2015 og 2016. Det kan af registreringerne desværre ikke opgøres, hvorvidt der er overlap mellem de enkelte typer af henvendelser. Det er dog vurderingen, at der er tale om unikke henvendelser, således at der er tale om 220 ungesager, der har været indbragt af enten unge eller fagpersoner.

Til sammenligning var der i 2014 i alt 70 henvendelser fra både fagfolk og unge omkring samme tema. Der er således sket en markant stigning i antallet af henvendelser omkring genopdragelsesrejser. Stigningen kommer primært fra de unge.

Den markante stigning kan bl.a. skyldes en øget opmærksomhed omkring genopdragelsesrejser og muligheden for at få hjælp via Etnisk Ung, der i 2015 gennemførte en oplysningskampagne om netop genopdragelsesrejser og muligheden for bistand. Stigningen i antallet af henvendelser dækker i så fald over en reduktion i mørketallet omkring genopdragelsesrejser.

De interviewede fagfolk kan i deres hverdag ikke se, at der skulle være sket en stigning i forekomsten af genopdragelsesrejser.

BAGGRUND FOR HENVENDELSER

Størstedelen af henvendelserne fra fagpersoner vedrører unge, som er udsat for pres, udsat for vold og trusler samt udsat for social kontrol.

Det er af data desværre ikke muligt at se, hvordan sammenhængen er mellem disse tre henvendelsesårsager, men baseret på interviews med bl.a. rådgiverne i Etnisk Ung vurderes det, at generelt er et stort samspil mellem de enkelte henvendelser og i høj grad mellem sociale restriktioner, pres og vold/trusler.

Tabel 5.3 Årsager til fagpersoners henvendelser (opgjort på antal henvendelser) 2014-2016

Årsag til henvendelse fra fagpersoner	Antal henvendelser 2015	Antal henvendelser 2016	Antal henvendelser i alt
Må ikke have kæreste	45	62	107
Familie imod den unges valg af ægtefælle	21	22	43
Bekymring ift. overvejet religiøst ægteskab	4	1	5
Bekymring vedr. indgået religiøst ægteskab	10	9	19
Ønsker at ophæve religiøst ægteskab	17	10	27
Frygt for tvangsægteskab	42	48	90
Planlagt tvangsægteskab	19	31	50
Indgået tvangsægteskab	24	17	41
Ønsker skilsmisse	27	20	47
Ung på flugt fra familie	72	83	155
Par på flugt	10	5	15
Ønsker at genoptage kontakt til familie		7	7
Social kontrol	196	279	475
Udsat for pres	263	286	549
Vil væk hjemmefra	70	75	145
Utryk ved udlandsrejse	19	18	37
Trussel om genopdragelsesrejse	14	12	26
Hjemkommet fra genopdragelsesrejse	8	12	20
Vil tilbage fra udlandet	5	10	15
Frygt for børnebortførelse		17	17
Udsat for børnebortførelse		4	4
Tidligere været børnebortførelse		2	2
Udsat for vold og trusler	225	232	457
Selv mordstanker	24	17	41
Seksuelle overgreb	21	19	40
Kvindelig omskæring	19	3	22
Mødom	25	16	41
Uønsket graviditet	7	12	19
Homoseksualitet	8	6	14
Afpresning via sociale medier		6	6
Brug for netværk	1		1
Andet	21	34	55

Kilde: Etnisk Ung (perioden oktober 2014 - december 2016).

*En henvendelse kan omfatte flere bekymringsfaktorer, hvorfor summen overstiger antallet af henvendelser i alt.

De med evalueringen interviewede fagpersoner giver alle udtryk for, at Etnisk Ung har et højt professionelt niveau i deres indsats og opgaveløsning. Fagpersonerne oplever, at Etnisk Ung træder til med løsninger, som er tilpasset den enkelte unge, og at Etnisk Ung i høj grad er i stand til at afdække problemstillingernes alvorsgrad og behov for indsatsniveau. Det fremhæves, at Etnisk Ung har en kommunikationsform og erfaring i mødet med både fagfolk og unge, som skaber tillid og tryghed.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg føler, at jeg er blevet meget bedre rustet efter kontakten med Etnisk Ung. Jeg har også givet min viden videre til mine kolleger.”

“Jeg vil helt sikkert bruge Etnisk Ung næste gang, jeg støder på sager, hvor det er relevant. Jeg er også begyndt at følge Etnisk Ung på Facebook.”

Det er kendetegnende, at fagfolkene har et indtryk af, at der i kommunerne (hos både frontpersonale og ledere) mangler viden og tilbud i forhold til at støtte arbejdet med æresrelaterede konflikter. Der er således også hos flere fagpersoner en oplevelse af, at der eksisterer et lokalt tomrum, når Etnisk Ungs tilbud er afsluttet.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg kunne godt tænke mig mere lokal hjælp til praktiske opgaver som opfølgning på de unges snak med Etnisk Ung eller deres psykologer. Nogle af pigerne, som har fået psykologhjælp, har f.eks. brug for at vende deres tanker med en anden voksen bagefter.”

“Der er behov for hjælp i forhold til det rent praktiske som fx at kontakte kommunen, hvis der er brug for det. Det kan være svært for de unge, da de som oftest er i en udsat situation og ikke har gode erfaringer med at tage kontakt til systemet.”

“Der skal være en større viden og mere tid (især tid) hos de kommunale aktører. De er ikke gearet til at hjælpe de unge, som har problemer. De har for travlt og tager ikke altid problemerne alvorligt nok og handler ikke tilstrækkeligt hurtigt. Der laves f.eks. meget sjældent handleplaner for de unge, så de unge kan se et længere sigtet perspektiv i indsatsen.”

Hvor fagpersonerne således generelt er meget tilfredse med rådgivningen og hjælpen fra Etnisk Ung, efterlyser de mere synlighed omkring Etnisk Ung samt mere kommunal/lokal støtte til arbejdet med de unge, som oplever social kontrol og æresrelaterede konflikter.

5.2 Oplæg

Etnisk Ung tilbyder både faggrupper og organisationer gratis oplæg vedrørende æresrelaterede familiekonflikter. Gennem oplægget gives gode råd til forebyggelse og håndtering af sager, hvor unge er udsat for pres, social kontrol og tvang. Tilbuddet om, at Etnisk Ung kommer ud og holder oplæg, kan benyttes af mange forskellige faggrupper, som har brug for viden om æresrelaterede konflikter. Etnisk Ung har i 2015 og 2016 blandt andet holdt oplæg for undervisere, sundhedsplejersker, pædagoger, politiet og mange andre.

Etnisk Ung tager ud til arbejdspladser i hele landet og tilbyder oplæg, hvor fagfolk får mulighed for at få et inspirationsoplæg og efterfølgende spørge ind til konkrete redskaber til at spotte og håndtere social tvang, vold, genopdragelsesrejser og tvangsægteskaber. På møderne præsenteres også de udviklede skriftlige og elektroniske materialer, ligesom der kan gives introduktion til lærere og undervisere i anvendelsen af spillet "Ære på spil".

Etnisk Ung har i 2015 og 2016 i alt holdt 89 oplæg med fagpersoner som den primære målgruppe. Da måltallet var 40 oplæg om året, er dette rigeligt indfriet. Kontakten til og rådgivningen af fagfolk har da også været et særligt fokusområde for Etnisk Ung i evalueringsperioden.

2422 fagpersoner har deltaget i disse oplæg i forbindelse med temadage eller faglige aktiviteter arrangeret af Etnisk Ung. Det gennemsnitlige deltagerantal var knap 30 deltagere per oplæg (27).

Der har i begge perioder været en stor overrepræsentation af deltagere fra Region Hovedstaden, mens der er tale om en underrepræsentation af fagpersoner fra alle andre regioner. Dette er bekymrende, idet fagpersoner fra hele landet efterspørger mere viden, mens oplæggene i høj grad koncentrerer sig om København.

Tabel 5.4 Geografisk fordeling af deltagere ved oplæg, opgjort på regioner

Region	Antal deltagere (fagpersoner)	Procentfordeling	Indvandrere og efterkommere i alderen 15-29 år bosat i de 5 regioner
Region Syddanmark	252	13%	20%
Region Midtjylland	320	16%	24%
Region Nordjylland	135	7 %	10%
Region Sjælland	195	10%	12%
Region Hovedstaden	1049	54 %	34%
I alt	1951*	100%	100%

Kilde: Etnisk Ung (perioden 22. oktober 2014 - december 2016).

*Ikke alle deltagere er fordelt på regioner. Summen i tabellen svarer derfor ikke til det samlede deltagerantal.

Der er som en del af evalueringen lavet interviews med flere aktører, som har deltaget i Etnisk Ungs oplæg. Der er stor tilfredshed med oplæggene, som opleves som meget fleksible i forhold til at sætte fokus på den enkelte arbejdsplads' behov. Oplægsholderne opleves som meget velforberedte.

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg tog kontakt til Etnisk Ung, da jeg oplevede, at min afdeling manglede noget mere viden. Vi havde brug for mere viden om risikovurdering i forhold til de unge og indkvartering af unge.”

CITAT, FAGAKTØR

”Etnisk Ung trådte til hos os med meget kort varsel. Oplægget var rigtig fint, og vi fik den viden, vi havde brug for. Og så fulgte Etnisk Ung op på besøget bagefter. Det var dejligt, at vi kunne få svar på efterfølgende spørgsmål.”

Etnisk Ung afholdt i efteråret 2015 deres eget arrangement i forbindelse med 10-årsdagen for drabet på Ghazala Khan. Også her var der stor tilslutning og tilfredshed med arrangementet – vurderet ud fra observationer på dagen samt efterfølgende interviews med deltagere. Der deltog 140 personer i arrangementet.

5.3 Konference

Etnisk Ung holder hvert år en konference for fagfolk. Konferencen sætter fokus på æresrelaterede konflikter og dertil forbundne temaer. Konferencen blev afholdt første gang i 2009, og siden har der på konferencen bl.a. været stillet skarpt på forældrerolle, dobbeltliv, parallelsamfund og seksualitet. Konferencen er sammensat med et bredt program med oplæg fra både forskere og praktikere, hvor ny viden præsenteres. Det lykkes konferencen at tiltrække en bred kreds af relevante aktører – kommunale aktører, politi, sundhedsvæsen og krisecentre mv. Der er således stor søgning til konferencen – også fra faggrupper, som i andre sammenhænge kan have vanskeligt ved at finde tid til deltagelse i oplæg og konferencer. Konferencen er i sin udbredelse og popularitet vokset år for år.

Som opfølgning på konferencen udgiver Etnisk Ung et lille artikelhæfte med oprids af dagens input. Hæftet kan downloades på etniskung.dk.

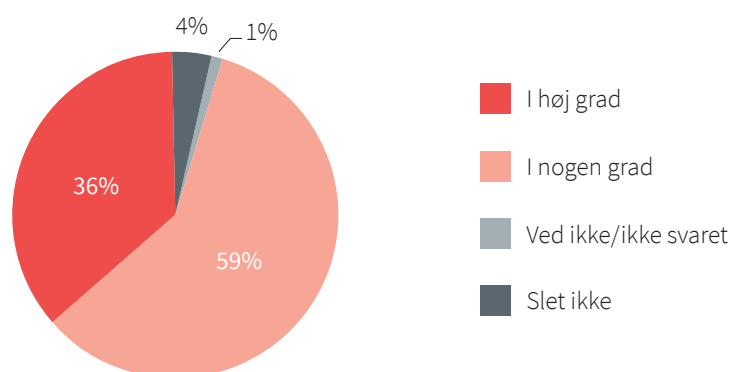
Indenfor evalueringsperioden oktober 2014 - december 2015 har der været afholdt 3 konferencer. Her har der været en stigning i deltagerantallet på godt 30 %, idet der i 2014 var 175 deltagere, mens der på konferencen i 2015 var ca. 200 deltagere og 230 deltagere i 2016. Der var samtidig en venteliste til arrangementet, da der var sat deltagerbegrænsning på ift. at sikre både kvalitet og budget for konferencen. Konferencen afholdes i samarbejde med det ministerium, hvortil Etnisk Ung refererer – dvs. Udlændinge- og Integrationsministeriet.

På konferencen får deltagerne udleveret en konferencemappe, som udover et program bl.a. indeholder et evalueringsskema. Svarprocenten i den af Etnisk Ung gennemførte konferenceevaluering har for alle tre konferencer været på godt 50 pct. Nedenfor gives et billede af deltagernes oplevelse af konferencerne – baseret på besvarelserne af evalueringsskemaerne.

Fra konferencen i 2014 til konferencen i 2015 var der sket en stigning i kendskabet til Etnisk Ung hos konferencedeltagerne. 35 pct. af deltagerne havde i 2014 i høj grad kendskab til Etnisk Ung

forud for konferencen, mens andelen var næsten fordoblet til 62 pct. i 2015. Fra 2015 til 2016 er der imidlertid sket et fald igen, idet 49 pct. nu angiver, at de i høj grad havde kendskab til Etnisk Ungs rådgivningstjeneste forud for konferencen. Hertil kommer, at 37 pct. i nogen grad havde kendskab til Etnisk Ung og kun 11 pct. slet ikke kendte til dem. Alt i alt må man konkludere, at hovedparten af deltagerne kender til Etnisk Ung forud for konferencen.

Figur 5.1 Har konferencen givet dig ny viden og/eller andre perspektiver i forhold til æresrelaterede konflikter? (% for 2016)

Kilde: Survey gennemført af Etnisk Ung (december 2016).

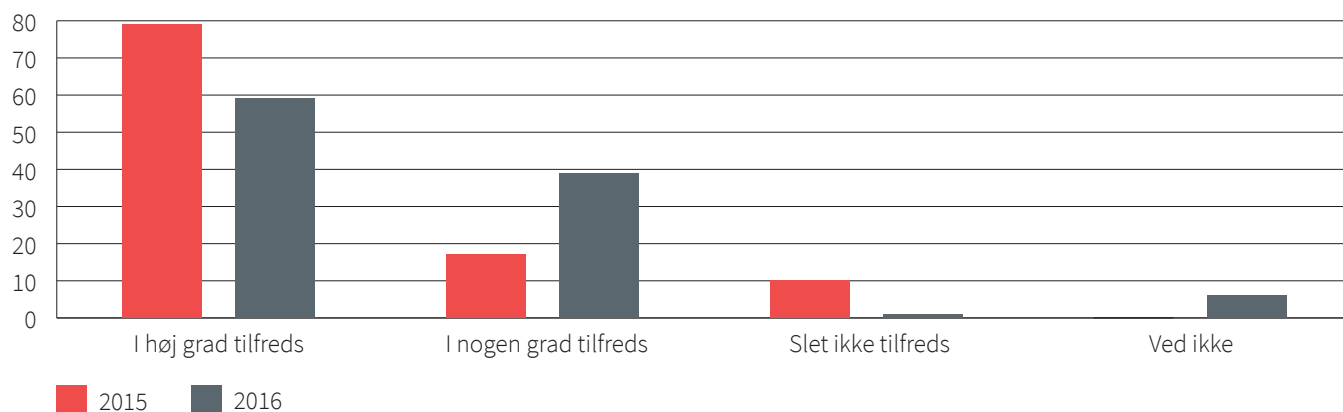
Resultatet skal dog tolkes med forbehold pga. den relativt lave svarprocent.

Som det fremgår af figur 5.1 udtrykker næsten alle konferencedeltagere (95 pct.), at de gennem konferencen i 2016 har fået ny viden omkring æresrelaterede konflikter. I 2015 svarede 98 pct., at de havde fået ny viden på konferencen, så der er generelt et oplevet højt udbytte hos deltagerne.

Der er for alle årene en stor tilfredshed med konferencerne og deres indhold. Det var imidlertid hele 76 % og 77 % af deltagerne, der i 2014 og 2015 tilkendegav, at de i høj grad var tilfredse med konferencen. Dette tal er i 2016 faldet til 57 pct. Omvendt er andelen af ”i nogen grad tilfredse” steget i 2016. Det var i 2014 og 2015 ikke muligt at svare ”ved ikke” ift. tilfredshedsgrad.

Ændringen kan skyldes tilfældigheder, da svarprocenten er lav og deltagerkredsen udvidet. Det kan dog også skyldes, at temaet er blevet vurderet mindre interessant, eller at der har været praktiske omstændigheder, som har spillet ind på konferencens forløb. Dette fremgår ikke af Etnisk Ungs evalueringsskemaer. LG Insight har deltaget som observatør på konferencerne og har ikke bemærket forskel i hverken afvikling eller tilfredshed på dagen.

Figur 5.2 Graden af tilfredshed hos konferencedeltagere 2015 og 2016

Kilde: Survey gennemført af Etnisk Ung (december 2015).

Konferencerne afvikles som regel på Fyn, så både folk fra Jylland og Sjælland har begrænset transporttid og dermed ligelig mulighed for at deltage.

5.4 Samlet om Etnisk Ungs tilbud til fagpersoner

Etnisk Ung har kontakt til fagfolk over hele landet og bistår med både rådgivning, oplæg og konferencer mv. Den telefoniske rådgivning hos Etnisk Ung har i 2015 og 2016 modtaget 952 henvendelser fra fagfolk. Størstedelen af henvendelserne vedrører unge, som er udsat for pres, udsat for vold og trusler samt udsat for social kontrol.

98 henvendelser fra fagfolk har i 2015 og 2016 relateret sig til genopdragsrejser.

I samme periode har 2422 fagpersoner deltaget i oplæg fra Etnisk Ung – oplæg målrettet deres fagfelt og arbejdsplads.

Fagpersonerne, som har benyttet Etnisk Ung, er positive overfor den hjælp, som de har modtaget. De oplever hastighed og professionalisme i Etnisk Ungs indsatser og tilkendegiver, at de vha. bistanden fra Etnisk Ung er blevet bedre rustet til at håndtere lignende situationer en anden gang. Det er oplevelsen, at Etnisk Ung træder til med løsninger, som er tilpasset den enkelte unge, og at Etnisk Ung i høj grad er i stand til at afdække problemstillingernes alvorsgrad og behov for indsatsniveau.

Fagpersoner og samarbejdspartnere efterlyser dog en større synlighed i forhold til Etnisk Ungs tilbud (herom mere i senere afsnit). De peger på et øget behov for generel opkvalificering af frontpersonalet i kommunerne, så de bliver bedre til at spotte og håndtere æresrelaterede konflikter. Aktørerne har oplevet, at kommunerne ikke har haft tilstrækkelig opmærksomhed på området.

Etnisk Ung er landsdækkende og tager gerne ud til hele landet med rådgivning, oplæg og konfliktmægling mv. Placeringen i København giver ikke anledning til udfordringer i forhold til den

telefoniske rådgivning, hvortil henvendelserne kommer fra hele landet – og faktisk med en fordeling som i høj grad matcher den geografiske fordeling af unge med etnisk minoritetsbaggrund.

Fagpersoner og unge i evalueringen peger imidlertid på, at Etnisk Ungs placering i København har betydning for brugen af personlig rådgivning og konfliktmægling. Fagpersonerne oplever, at Etnisk Ung har stor vilje og imødekommenhed, men at kapaciteten hos Etnisk Ung ikke modsvarer en dækning af hele landet. Der opleves for lang ventetid, ligesom hovedparten af fagpersonerne – især fra Jylland og Fyn – peger på, at de ikke opsøger Etnisk Ung i det omfang, som de egentlig vurderer nødvendigt, da de ikke vil overbelaste rådgiverne.

Det kan dels betyde, at der er en gruppe fagfolk (og dermed unge), som ikke får den nødvendige støtte og dels, at datagrundlaget for æresrelaterede konflikter bliver misvisende. Omfanget af æresrelaterede problemer må således vurderes væsentligt højere, end antallet af henvendelser indikerer.

Det efterspørges af fagpersoner, at Etnisk Ung fremover styrkes i indsatsen mod æresrelaterede konflikter udenfor hovedstadsområdet. Dette kan fx ske ved øget tilstedeværelse i det vestlige Danmark, eller ved at Etnisk Ung fungerer som taskforce i oplæringen af kommunale/lokale rådgivere (dette uddybes i afsnittet vedr. organiseringen af Etnisk Ung). Der er derfor brug for at vurdere, om Etnisk Ung med deres nuværende kapacitet og organisering kan dække behovet for rådgivning og bistand i hele landet.

6

Samarbejdet med eksterne aktører

Etnisk Ung har en central rolle i arbejdet med æresrelaterede konflikter i Danmark. Etnisk Ung fungerer som videns- og rådgivningscenter for både unge, forældre og fagfolk og har dermed en særlig ekspertise på området. Ekspertisen dækker viden om både borgere og de professionelle aktører på tværs af regioner og organisationer.

Etnisk Ung har derfor et bredt og professionelt samarbejde med mange typer af aktører, der har særlige kompetencer og relevans for arbejdet med at mindske antallet og omfanget af æresrelaterede konflikter. Samarbejdet tæller bl.a. kommuner, frivillige sociale organisationer, politiet, uddannelsesinstitutioner, styrelser og ministerier.

Etnisk Ung deltager både i et praktisk samarbejde, hvor parterne bistår hinanden i løsningen af konkrete sager, ligesom der foregår et mere strategisk samarbejde, hvor projektlederen fra Etnisk Ung indgår i mere overordnede netværksgrupper. Der afholdes ikke faste møder med eksterne samarbejdsparter – møderne foregår typisk ad hoc og fra sag til sag.

Etnisk Ung har i de seneste år fået et øget samarbejde med nye parter som følge af et behov for at hjælpe kvinder til et andet liv i udlandet. Stadig flere kvinder har således behov for at komme væk fra Danmark for at få et liv i sikkerhed. Der er derfor blevet etableret et mere fast og struktureret samarbejde herom mellem RED Safehouse, politiet, Udenrigsministeriet og Etnisk Ung. Parterne arbejder også sammen i sager om børnebortførelser.

Nogle samarbejdsrelationer er selvsagt tættere end andre. Etnisk Ung har gennem årene haft et særligt tæt samarbejde med RED Safehouse, der som selvejende institution driver et sikkert opholdssted for unge på flugt fra æresrelaterede konflikter. Etnisk Ung er da også fra februar 2017 administrativt blevet en del af RED Safehouse. Etnisk Ung og RED Safehouse varetager sammen pasningen af Etnisk Ungs telefoniske hotline, hvor RED Safehouse står for at passe linjen mellem kl. 15 og kl. 9 i hverdage og i weekenden, samt når Etnisk Ungs personale er optaget af møder eller supervision. Etnisk Ung henviser desuden mange unge, som har brug for et skjult opholdssted til RED Safehouse.

Som en del af evalueringen er der foretaget 17 interviews med samarbejdspartnere (jf. metodebilag). Samarbejdspartnerne repræsenterer forskellige typer af aktører og samarbejdsrelationer.

Af interviewene fremgår det, at samarbejdspartnerne generelt er meget glade for samarbejdet med Etnisk Ung og oplever, at der er tale om et ligeværdigt og professionelt samarbejde. Der er således tillid til, at Etnisk Ung kan handle hurtigt og med tilstrækkelig tyngde, ligesom Etnisk Ung opleves som havende stor ekspertise omkring æresrelaterede konflikter og håndteringen heraf.

6.1 Samarbejdet med Connect

Etnisk Ung gennemfører i samarbejde med Ungdommens Røde Kors mentorprojektet Connect. Projektet er målrettet unge kvinder (18-30 år) med etnisk minoritetsbaggrund, der har været nødsaget til helt eller delvist at bryde kontakten til deres familie og netværk. Connect hjælper via mentorordning kvinderne med at skabe et nyt socialt netværk og et selvstændigt voksenliv.

Connect indgår ikke i nærværende evaluering af Etnisk Ung, da projektet ejes af Ungdommens Røde Kors og evalueres på anden vis. Det er imidlertid Etnisk Ung, der står for uddannelsen af mentorerne, ligesom Etnisk Ung også kan henvise unge til ordningen. Derfor er denne del af mentorordningen også omfattet af evalueringen af Etnisk Ung.

MENTORER

Mentorerne i Connect modtager obligatorisk uddannelse af Etnisk Ung, ligesom der afholdes netværksmøder for mentorerne. Undervisningen af mentorer indledes med en form for screening, hvor Etnisk Ung afdækker mentor-kandidaternes forudsætninger og forventninger til projektet. Derved sker der en afdækning af, om der evt. er frivillige, som måske ikke er afklarede eller parate til opgaven. Generelt er der få, som ikke egner sig til opgaven, da Ungdommens Røde Kors selv laver en indledende vurdering af mentorerne.

Der gøres i introduktionen meget ud af at fortælle mentorerne om, hvad der kendetegner de unge mentees, hvad de kan have oplevet, hvad der indgår i en sikkerhedsvurdering, og hvad der måtte være af kulturforskelle, som kan have betydning for relationen osv.

Etnisk Ungs undervisning består af et tre-timers forløb, hvorefter mentorerne undervises af en psykolog, som også varetager den efterfølgende supervision af de frivillige. Det er primært psykologen, som introducerer dem til mentorrollen. Det er her vigtigt, at de frivillige lærer at skabe en professionel distance. Manglende distance kan udgøre en risiko for mentee og kan betyde, at mentorerne i for høj grad involveres i deres mentees private forhold.

Der er i 2015 og 2016 uddannet i alt 35 mentorer.

Projektet kører primært i Aarhus/Midtjylland samt København og Nordsjælland, men er også ved at blive startet op i Odense. De frivillige aktiviteter for mentorerne foregår i Aarhus og København. Mentorer bosat udenfor disse byer skal derfor være villige til at rejse efter aktiviteter og netværk. Dette betyder, at det kan være svært for en mentor at bevare motivationen og holde sine kvalifikationer ved lige, hvis han eller hun er den eneste mentor i byen. Mentorerne er da også primært bosiddende i eller omkring København og Aarhus.

Koncentrationen af mentorer i Aarhus og København betyder, at de unge, som måtte ønske en mentor, og som ikke bor i disse byer, har svært ved at få en mentor.

HENVISNING TIL MENTOR

Etnisk Ung har et godt samarbejde med Connect. Alligevel er der i perioden 2015-2016 alene henvist 3 unge via Etnisk Ung til mentorordningen. Dette skyldes i høj grad, at få af de piger, som henvender sig til Etnisk Ung, er klar til at indgå i en mentorrelation. De unge, som er i et forløb

hos Etnisk Ung, har oftest brug for et netværk på et senere tidspunkt, hvor der er kommet mere ro over situationen. Mange af de unge piger bor da også sammen med deres familie, mens de får hjælp fra Etnisk Ung, og her er mentorordningen ofte ikke egnet. Connect henvender sig således til unge, som er i en senere fase af deres proces. Krisecentre (og RED Safehouse) har da også henvist 13 unge til Connect (heraf flere unge, som tidligere har fået rådgivning fra Etnisk Ung).

Der var i forandringsteorien opsat et måltal på 5 henvisninger fra Etnisk Ung til Connect. Ses der alene på direkte henvisninger, er måltallet ikke opfyldt. Inddrages unge, der først senere og under ophold på krisecentre, er kommet i forbindelse med Connect, er tallet indfriet.

Tabel 6.1 Henvisninger til Connect – opgjort på henvisende enhed og den unges bopæl

Henvisninger til Connect	Perioden okt. 2014 - dec. 2016	
	Aarhus	København
Antal unge henvist fra Etnisk Ung til Connect	1	2
Antal henvisninger til Connect fra krisecentre	11	13 (10 fra RED)
Hvilke byer bor mentees i?	Horsens, Randers, Aalborg og Aarhus	Hovedstadsområdet samt Roskilde

Kilde: Connect, Ungdommens Røde Kors (perioden 22. oktober 2014 - december 2016).

6.2 Opkvalificering af ressourcepersoner

Etnisk Ung har et tæt samarbejde med LOKKs krisecentre, som ofte er det sted, hvor kvinder, der befinder sig under socialt pres, æresrelaterede konflikter og vold, henvender sig. Der blev derfor i 2013 igangsat et 4-årigt opkvalificeringsprogram om æresrelaterede konflikter for ressourcepersoner på ni af LOKKs krisecentre. Projektet afsluttes juni 2017.

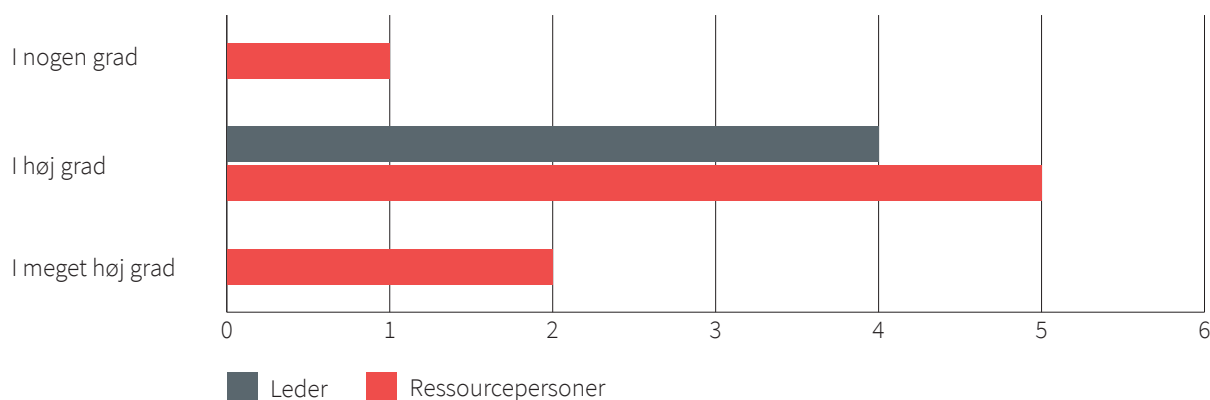
Det har været projektets formål, at ressourcepersonerne skal dele deres viden med kolleger på egne krisecentre og andre krisecentre i nærheden. Ressourcepersonerne skal desuden udbrede deres kendskab til hjælpemuligheder ved æresrelaterede konflikter til relevante foreninger, hvor målgruppen færdes. Der er i evalueringsperioden blevet uddannet 13 ressourcepersoner.

Etnisk Ung har selv gennemført en særskilt evaluering af ressourceuddannelsen, hvorfor denne ikke indgår i nærværende evaluering. Det er imidlertid blevet aftalt, at Etnisk Ungs evalueringsskiltater fra ressourcepersonersuddannelsen er tilgået LG Insight. Nedenfor skitseres kort resultaterne af Etnisk Ungs egen evaluering af uddannelsen.

Evalueringen blev gennemført af Etnisk Ung som survey med udgangen af 2016.

Der har deltaget 8 ressourcepersoner samt 4 ledere for krisecentre i evalueringen. Evalueringen viser, at både ressourcepersoner og ledere vurderer, at de har fået øget viden som følge af projektet. Alle ledere og størstedelen af ressourcepersonerne har angivet, at de i høj grad har fået øget viden. Ingen angiver, at de slet ikke eller i ringe grad har fået øget viden.

Figur 6.1 Har projektet medført øget viden om æresrelaterede konflikter?

Kilde: Survey gennemført af Etnisk Ung, N=12.

Ingen har svaret "Slet ikke" eller "I ringe grad", hvorfor disse kategorier ikke indgår i figuren.

Størstedelen af ressourcepersonerne (5 ud af 8) vurderer, at projektet har været med til at øge deres kollegers viden om æresrelaterede konflikter. Ingen har angivet "slet ikke" eller "i ringe grad".

Størstedelen af ressourcepersonerne (6 ud af 8) vurderer ligeledes, at de i høj grad har kunnet anvende viden fra projektet i deres arbejde med æresrelaterede konflikter. Ingen har svaret "slet ikke" eller "i ringe grad".

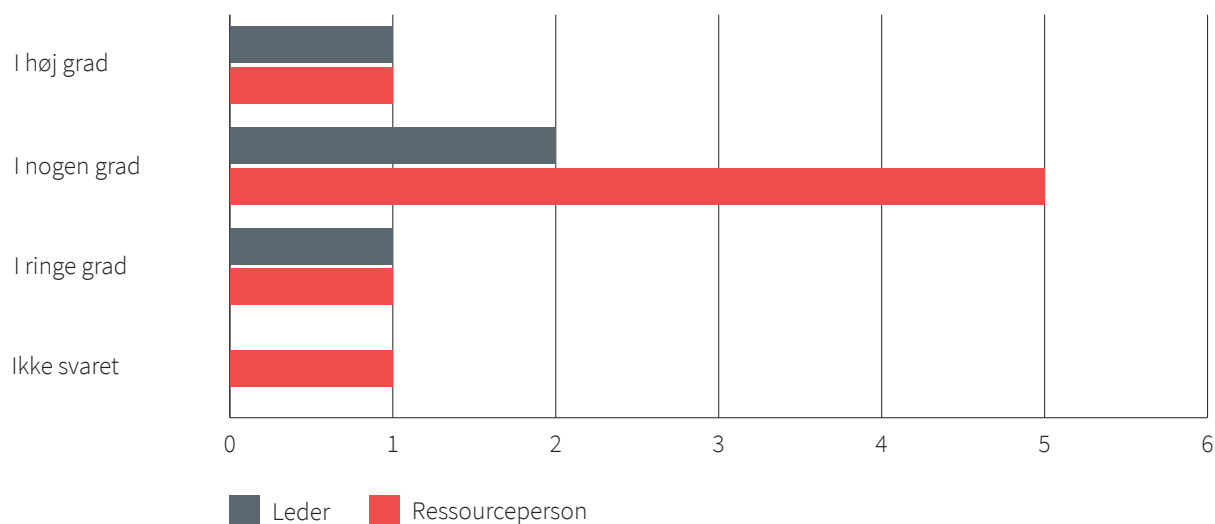
Flertallet af ressourcepersonerne vurderer, at projektet i nogen grad har bidraget til en ændring af arbejdsmetoderne på krisecentret.

I friteksten peger de på, at uddannelsen har givet øget fokus på sikkerhed og risikovurderinger samt øget forståelse for området. Uddannelsen har således givet konkrete redskaber til identifikation af, hvad der kendetegner æresrelaterede konflikter set i forhold til fx partnervold.

Samtlige ledere peger også på, at den nye viden om æresrelaterede konflikter i høj grad eller meget høj grad bliver anvendt i det daglige arbejde på krisecentret. Og samtlige ledere peger på, at projektet i almindelighed i høj grad har haft effekt på krisecentrets arbejde med æresrelaterede konflikter.

Blandt andet oplyser de, at krisecentrenes arbejdsmetoder har ændret sig ift. vurdering af sikkerheden gennem brug af tjeklister.

Figur 6.2 Har viden fra projektet bidraget til en ændring i arbejdsmetoder på krisecentret?

Kilde: Survey gennemført af Etnisk Ung, N=12.

Ingen har svaret "Slet ikke" eller "I meget høj grad", hvorfor disse kategorier ikke er medtaget i figuren.

Ressourcepersonerne er også blevet spurgt til, om de har kunnet bruge deres netværksskolleger i arbejdet med æresrelaterede konflikter. 2 peger på, at det i nogen grad har været tilfældet, mens 5 svarer, at det i ringe grad eller slet ikke har været tilfældet. Ingen angiver, at det i høj grad eller meget høj grad har været tilfældet.

Afslutningsvist er både ledere og ressourcepersoner blevet spurgt til anbefalinger til fremtidige lignende forløb. Her peges der af flere ressourcepersoner på, at forløbets længde med fordel kunne have været reduceret til 2 år. Det angives desuden som hensigtsmæssigt, hvis der var større bredde i oplægsholderne. De vurderes alle som gode, men nogle af dem har været anvendt for mange gange med samme tema.

Resultaterne af Etnisk Ungs evaluering matcher fint de udsagn, som LG Insight har fået fra ressourcepersonerne i andre evalueringssammenhænge. Her går det også igen, at uddannelsen har haft stor værdi for deltagerne og givet dem øget viden, som er anvendelig i deres arbejde og har givet kvinderne en mere kompetent hjælp.

Samtidig peger ressourcepersoner overfor LG Insight dog også på, at uddannelsens længde sammenholdt med et rullende indtag har betydet, at der har været for mange gentagelser for de personer, som har fulgt forløbet fra start.

CITAT, RESSOURCEPERSON

"I starten var undervisningen rigtig god, men så kørte det i ring med samme undervisere og temaer hver gang. Bundniveauet på uddannelsen blev desværre for lavt."

Flere ressourcepersoner udtrykker desuden, at det ikke har været helt klart for dem, hvordan deres nye kompetencer har været tænkt anvendt – om de alene har skullet give sparring internt, om de har måttet/skullet opsøge etniske minoritetsforeninger eller om de også har måttet bistå fx kommuner med viden omkring æresrelaterede konflikter.

CITAT, RESSOURCEPERSON

“Det er ikke helt klart, hvad der var målet med uddannelsen. Vi fik først opfattelsen af, at vi som ressourcepersoner også skulle hjælpe andre faggrupper – fx gymnasielærere og vejledere. Men så fik vi at vide, at vi kun skulle bruge vores viden til at hjælpe andre krisecentre og holdningsbearbejde etniske minoritetsforeninger.”

Det er vurderingen hos de ressourcepersoner, som LG Insight har været i kontakt med, at deres kompetencer med fordel kan anvendes til netop at øge det lokale kompetenceniveau ift. æresrelaterede konflikter – på skoler, uddannelsesinstitutioner etc. Gerne i samarbejde med Etnisk Ung og kommunale aktører. Der er en udækket efterspørgsel hos fagpersoner i mange regi og en tilgængelig viden hos ressourcepersonerne. Det vil være oplagt at matche disse parter og sikre de unge en styrket hjælp ift. æresrelaterede konflikter.

I den afsluttende del af evalueringen af Etnisk Ung har flere kommuner – bl.a. foranlediget af centrale støttemuligheder fra SIRI – etableret egne enheder med rådgivning omkring antiradikalisering, diskrimination og/eller æresrelaterede konflikter. I den sammenhæng er der set et begyndende samarbejde mellem kommuner og de uddannede ressourcepersoner via Etnisk Ung omkring varetagelsen af den forebyggende og afhjælpende indsats ift. æresrelaterede konflikter og social kontrol. Det kan på baggrund af disse tendenser ventes, at der lokalt vil ske en større inddragelse af den tilstedeværende viden på krisecentrene.

Samtidig er det dog også vurderingen, at nogle af de kommunale centre starter op med behov for yderligere viden, end der kan tilgås fra de relativt få uddannede ressourcepersoner, som også varetager andre opgaver på krisecentrene. Etnisk Ung vil således kunne have en central betydning i kvalificeringen af de nye lokale rådgivningsenheder.

6.3 Samlet om det eksterne samarbejde

Etnisk Ung har en central rolle i arbejdet med æresrelaterede konflikter i Danmark og har derfor også et tæt forhold til mange af de øvrige aktører på området. I det daglige arbejde er samarbejdsviften stor i forhold til skolelærere, sagsbehandlere, politi og UU-vejledere mv. Samarbejdet sker oftest om helt konkrete sager. I forhold til mere særlige situationer, som f.eks. flugt til udland og bortførelser, er der etableret et særligt tæt samarbejde med politiet og RED Safehouse.

Etnisk Ungs samarbejdspartnere er generelt meget tilfredse med samarbejdet med Etnisk Ung. De oplever, at Etnisk Ung er i stand til at agere hurtigt og med en stærk faglighed, som supplerer samarbejdspartnernes kompetencer og fagfelter. Samarbejdet foregår ofte ad hoc og fra sag til sag. Det mere overordnede netværkssamarbejde varetages af projektlederen for Etnisk Ung, men der har dog ikke været kapacitet til at prioritere dette samarbejdsfelt i tilstrækkeligt omfang de seneste år.

Etnisk Ung har et tæt samarbejde med de lokale kvindekrisecentre. Der er med iværksættelsen af en ressourcepersonuddannelse på ni af LOKKs kvindekrisecentre, skabt øget viden og motivation for et styrket kompetenceniveau omkring æresrelaterede konflikter på krisecentrene generelt.

Samlet set er Etnisk Ung en del af en konstruktiv og fokuseret samarbejdsplatform, hvor Etnisk Ung nogle gange er primus motor, mens de andre gange har en assisterende rolle. Samarbejdet har en professionel og handlekraftig form, som værdsættes af samarbejdspartnere og skaber resultater for de unge. Der er dog brug for, at den enorme viden og ekspertise, som befinder sig hos Etnisk Ung, i øget omfang bruges til at kvalificere den brede indsats mod æresrelaterede konflikter i Danmark.

7 Webstatistik

Etnisk Ung har to hjemmesider samt en Facebook profil. Der er tale om hjemmesiderne etniskung.dk og etniskeforældre.dk.

Der har i perioden 22. oktober 2014 - 31. december 2016 været 54.845 besøg på etniskung.dk. Siden henvender sig både til unge og fagfolk. Besøgene er fordelt ligeligt over årene 2015 og 2016 med ca. 27.400 besøg hvert år. Det er ud fra nuværende statistik ikke muligt at sige, om der er tale om unikke besøg, eller om samme person har besøgt siden flere gange.

Etnisk Ung har også en Facebook profil, som flere end 1500 brugere synes om. Facebook siden bruges blandt andet til at oplyse om arrangementer omkring æresrelaterede konflikter, dele relevante artikler og videoer samt give opdateringer/nyheder fra Etnisk Ung.

På hjemmesiden etniskeforældre.dk har der naturligt været færre besøg. Her har der i evalueringssperioden været 6.726 besøg. Antallet af besøg på siden er faldet markant fra 2015 til 2016, idet der i første år var 4.603 besøg, mens antallet var faldet til 2.123 i 2016.

Der har i forbindelse med evalueringen været afholdt interviews og gruppemøder med forældre, for at få et billede af, hvorvidt siden er kendt eller ej af forældre med etnisk minoritetsbaggrund. Antallet af interviews er beskedent set i forhold til sidens samlede målgruppe og kan derfor ikke bruges til en entydig vurdering af sidens udbredelse. Det har dog vist sig, at der ikke har været kendskab til siden hos de interviewede forældre. Samtidig har der også manglet kendskab til etniskeforældre.dk hos hovedparten af de knap 60 fagpersoner (brugere og samarbejdspartnere), som har indgået i evalueringen. Dette gælder også de fagpersoner, som har stor kontakt til forældregruppen. Der er således meget, som indikerer, at siden er meget lidt kendt hos brugergruppen.

Samtidig peger en række fagpersoner på, at en hjemmeside ikke er den bedste kommunikationsform til forældre, som har eller er bange for at få problemer med deres børn i forhold til acceptabel social adfærd i familien. Dette uddybes nærmere i efterfølgende afsnit vedr. kommunikation og synlighed.

For yderligere beskrivelse og vurdering af selve kommunikationsformen fra Etnisk Ung henvises til det følgende afsnit.

7.1 Brug af web-materiale

Som en del af evalueringens parametre indgår statistik omkring brugen af værktøjskassen ”Den gode samtale” og download af genopdragsblanketten.

Det har af tekniske årsager ikke været muligt at få data specifikt for brug af værktøjskassen ”Den gode samtale”, som henvender sig til fagfolk. Værktøjskassen hentes ikke ved download, og interessen for værktøjerne afdækkes derfor ved besøg på denne underside til etniskung.dk. Her har der i årene 2015 og 2016 været 1.110 besøg på siden for værktøjskassen. Der har med 721 besøg været næsten dobbelt så stor aktivitet på siden i 2016 ift. 2015, hvor der var 389 besøg.

I forandringsteorien er der et måltal på 700 besøg for hele perioden. Dette er overgået med 60 pct. flere besøg.

Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold indførte i 2014 en såkaldt udrejseblanket. Blanketten udfyldes, når en ung er bange for, at der er skjulte intentioner ved en forestående udrejse fra landet, og den unge er bange for ikke at vende tilbage. Blanketten skal derfor udfyldes af den unge inden rejsen og afleveres til en voksen tillidsperson i Danmark – fx en lærer eller pædagog. Af blanketten fremgår, til hvilket land den unge rejser og hvornår han/hun ventes tilbage i Danmark. Kommer den unge ikke hjem på den aftalte dato, skal læreren/pædagogen reagere og henvende sig til Etnisk Ung.

Der har på Etnisk Ungs website været 383 besøgende på undersiden med udrejseblanketten i 2015 og 2016. Der rejses blandt flere fagfolk i evalueringen tvivl om, hvorvidt udrejseblanketten anvendes tilstrækkeligt. Dette er dog vanskeligt at vurdere ud fra Etnisk Ungs statistikker, da blanketten også kan hentes fra um.dk. Samtidig har interessen for blanketten – om end lav – været stigende indenfor de seneste år, da 165 besøgte siden i 2015, mens der var 218 besøgende i 2016.

Meget få fagpersoner har siden 2014 henvendt sig til Etnisk Ung om unge, der har udfyldt blanketten og ikke er vendt retur. Etnisk Ung er derfor også i tvivl om, hvorvidt dette skyldes, at blanketten ikke er i brug, eller om der lokalt er skabt en anden praksis for reaktioner ved manglende hjemkomst.

Der er i interviews med fagpersoner blevet spurgt ind til brugen af udrejseblanketten. Her svarer relevante faggrupper – skolelærere og UU-vejledere etc. – at de har hørt om blanketten, men ikke præcist ved, hvordan og hvornår blanketten skal bruges. De tilkendegiver dog, at de aldrig har været i en situation, hvor de mener, at de har skullet bruge blanketten.

Det er generelt vurderingen – baseret på nærværende og selvsagt afgrænsede evaluering – at der i begrænset omfang er kendskab til og brug af udrejseblanketten.

8

Kommunikation og synlighed

For at Etnisk Ung kan øge unge, forældre og fagfolks viden om eksistensen og håndteringen af æresrelaterede konflikter, skal Etnisk Ung være kendt hos målgruppen og have opnået målgruppens tillid/anerkendelse. Synlighed og en oplevet nærhed er således en vigtig forudsætning for, at Etnisk Ung når ud til den målgruppe, som har brug for råd og hjælp i forhold til at håndtere (potentielle) æresrelaterede konflikter.

Det er dog en italesat udfordring for Etnisk Ung at skabe tilstrækkeligt kendskab til deres indsats hos unge, forældre og fagpersoner, som har brug for hjælp i forbindelse med en æresrelateret konflikt.

Etnisk Ung har derfor også en informationsstrategi, som retter sig mod såvel trykte som elektroniske medier, ligesom mundtlige oplæg på møder og konferencer indgår som en del af informationsvejene. Også formidling via aviser og øvrige nyhedsmedier bruges aktivt som led i udbredelsen af Etnisk Ungs eksistens og ekspertise.

Som led i evalueringen har LG Insight i samarbejde med et kommunikationsbureau foretaget en analyse af Etnisk Ungs kommunikative udtryk. Der er tale om et kommunikationsbureau med kendskab til lignende rådgivningstjenester og kampagner.

Som led i analysen har der også været nedsat et brugerpanel af fagpersoner, unge og forældre, der er tæt på målgrupperne for Etnisk Ungs skriftlige og elektroniske materiale. Panelet har bl.a. forholdt sig til det kommunikative materiales egnethed ift. målgrupperne, hvordan man kommer i kontakt med målgrupperne, kendskabet til Etnisk Ungs materiale mv. For en nærmere beskrivelse af panelets sammensætning henvises til metodebilag.

LG Insight har samtidig også i evalueringens øvrige gennemførte interviews indhentet unge og aktørers oplevelser og anbefalinger i forhold til Etnisk Ungs formidlingsmaterialer (pjecer, hjemmesider etc.).

Nedenfor fremstilles resultaterne af kommunikationsanalysen, som inddrager alle de indkomne vurderinger fra både kommunikationsbureau, fagfolk, forældre og unge.

Der er tale om meget forskellige målgrupper, som kommunikationsbureauet overordnet beskriver således:

De unge – kender ikke nødvendigvis til Etnisk Ung og søger ofte heller ikke selv efter tilbuddet, men kan i høj grad have brug for at kende Etnisk Ungs eksistens. Synlighed er her afgørende.

Forældrene – kender ikke til Etnisk Ung og kan måske ikke se behovet for at søge hjælp. Ikke alle forældre bruger internettet, ligesom en stor del af forældrene i målgruppen ikke taler dansk. Kontakt via plakater og internet er ikke den bedst egnede kommunikationsform til forældregruppen, som har brug for viden og hjælp ift. æresrelaterede konflikter. Der er derfor brug for særlige tiltag til denne målgruppe, der derfor også beskrives særskilt nedenfor.

Fagpersoner – er selv motiverede for at søge og finde frem til tilbud – herunder Etnisk Ung. Til disse aktører skal kommunikationen angive vejen til at få rådgivning, men også give redskaber, som kan give dem hjælp i hverdagen – fx via hjemmesiden. Elektroniske medier er her en god formidlingskilde.

8.1 Kommunikationsanalyse

I denne vurdering er kommunikationsbureauets viden og ekspertise i forhold til tema og målgrupper koblet med indkomne udsagn fra evalueringens interviews og målgrupper.

BILLEDER OG ILLUSTRATIONER

Kommunikationsbureauet peger på, at både det trykte materiale og hjemmesiderne gør brug af tunge farver og meget anonyme illustrationer. Dette falder i tråd med de tilbagemeldinger, som LG Insight har fået fra både unge og fagfolk. Ikke mindst personer med tæt relation til målgruppen af unge påpeger, at der er brug for en øget tydelighed i illustrationerne. Tegningerne giver ikke et hurtigt og klart indtryk af hverken problemfelt eller målgruppe.

Det er vurderingen fra kommunikationsbureauet, at der i budskabet til de unge er behov for mere eksplicite og realistiske illustrationer, fx fotos der kan understøtte budskabet. Også flere af de interviewede unge peger på, at kampagnen med pigen med hånden over munden var meget tydelig. Én af de unge, som selv har modtaget hjælp fra Etnisk Ung, tilkendegiver, at hun blev opmærksom på rådgivningsmuligheden, da hun så plakaten med pigen på togstationen. Andre unge er dog utrygge ved, om dette meget eksplicite udtryk stigmatiserer hele målgruppen af unge med etnisk minoritetsbaggrund. Her er det dog igen vurderingen fra de unge med oplevede æresrelaterede problemer samt fagfolk med stor viden på området, at man ikke ”må ofre” relevante målgrupper af hensyn til en potentiel stigmatiseringsrisiko.

CITAT, VIDENSPERSON

“Materialet fra Etnisk Ung skal ikke være et kunstnerisk indslag. Det skal ramme direkte i forhold til forståelsen. Tegningen med hånden for munden – den nåede ud.”

Der er med fagpersonerne tale om en målgruppe, som har faglig motivation og kompetencer til at søge viden på området. Fagpersonerne er således ikke på samme vis som de unge følsomme for grafisk udtryk. Kommunikationsbureauet peger alligevel på, at det er vigtigt – som i dag – at den grafiske kommunikation hænger sammen på tværs af målgrupperne: Sprogligt, brug af typografi, farver, illustrationer osv.

Etnisk Ung har en bred materiale- og kontaktvifte i forhold til fagpersoner med behov for bistand omkring æresrelaterede konflikter. Materialerne leverer vejledning og baggrund for at søge og få hjælp og information hos Etnisk Ung.

Alle de fagpersoner, som har deltaget i evalueringen, har da også besøgt Etnisk Ungs hjemmeside og ad den vej fundet frem til telefonnummer og relevant materiale.

SPROGBRUG

Det er vurderingen fra både kommunikationsbureau og videnspersoner (unge og fagfolk i evalueringen), at tonen i materialet ikke er tilstrækkeligt direkte og klar i forhold til de unge. Der er – for at underbygge, hvad der hentydes til – givet konkrete eksempler på muligheder for at tydeliggøre budskabet. Nedenfor angives to af disse forslag:

“Alle unge har ret til et liv uden kontrol og pres” kan ændres til “Er du bange for din egen familie?”
eller

“Anonym rådgivning om mødommen” kan ændres til “Vil jeg bløde på min bryllupsnat?”

Den direkte tekst til de unge foreslås ledsaget af illustrerende fotos. Teksten skal her adressere problemerne og være handlingsanvisende. Har du det problem, kan du søge hjælp her.

Igen er fagpersonerne en anderledes målgruppe, som har faglighed og kompetencer til at søge viden på området. Fagpersonernes søgen og brug af hjælp er således ikke så følsom ift. sprogbugen i materialer og på hjemmeside.

DISTRIBUERING OG PLATFORME

Etnisk Ung udsender løbende materialer (pjecer, kort og plakater) til uddannelsesinstitutioner, socialforvaltninger, biblioteker mv. Samtidig gennemfører de jævnligt deciderede kampagner, hvor der informeres i magasiner, vha. plakater på offentlige pladser og tv-spots etc. Målgruppen for kampagnerne er de unge, som har brug for hjælp.

Det er ikke muligt for Etnisk Ung at følge op på, hvordan skoler, kommuner mv. sikrer sig en fyldestgørende distribuering af materialet f.eks. ophængning af plakater og tilgængelige pjecer.

Det er dog tydeligt ift. antallet af henvendelser hos Etnisk Ung og de unges egne udsagn, at kampagnerne skaber en øget opmærksomhed omkring mulighederne for at søge hjælp.

Gennem evalueringens interview med de unge er det søgt afdækket, hvor de unge havde hørt om Etnisk Ung, før de kontaktede dem for at få hjælp. Samtidig er det gennem fokusgrupper søgt afdækket, i hvilket omfang og hvorfra unge, som ikke har benyttet Etnisk Ung, kender til rådgivningen.

Fleere af de unge i evalueringen (brugere samt panel) har hørt om Etnisk Ung via særlige kampagnetiltag – bl.a. tv-spots. Det er imidlertid kendetegnende, at mange af de unge, som har fået hjælp fra Etnisk Ung, er blevet opmærksomme på muligheden ved, hvad de selv betegner som held eller tilfældigheder.

AFSENDEREN

Det blev ved analysen i 2015 og 2016 påpeget, at afsenderen på hjemmesiderne var for uklare. Det skabte forvirring hos både fagfolk og unge, at både LOKK og Etnisk Ung fremstod som afsenderen. Det var uden betydning for målgruppen, at rådgivningen blev drevet af LOKK – det skabte alene forvirring. Ikke mindst da både LOKKs logo og kontaktadresse fremgik af hjemmesiden. Da Etnisk Ung ikke længere er en del af LOKK, og LOKK derfor ikke længere er aktuel på hjemmesider og materialer, må dette problem vurderes at være løst.

Der peges dog på, at Etnisk Ungs webadresse, telefonnummer og træffetider bør fremgå af alle materialer.

Der er gentagende gange i evalueringen blevet peget på, at det er væsentligt, at anonymiteten i tilbuddet er vigtigt for de unge. Fagpersoner og unge understøtter i vidt omfang dette udsagn. De peger dog samtidig på, at anonymiteten, som skal skabe tillid hos den unge, kan have den modsatte virkning hos nogle unge. Det er således vurderingen – baseret på både interviews og fokusgrupper – at nogle unge foretrækker en tillidsperson i nærområdet, hvis man skal betro sig om særlige personlige forhold. Her vil det være svært at ringe til en helt fremmed, som er så anonym, at man ikke ved, hvordan de ser ud, hvor de holder til osv. Der peges således på, at der er brug for to typer af tilbud:

- Det helt anonyme tilbud for unge i en højrisiko-situation, som har brug for at tale med en person, der slet ikke kender til den unge eller dennes baggrund.
Som en del af det helt anonyme tilbud er der også behov for en uformel hotline, hvor unge kan stille de spørgsmål om fx mødom og kærester, som de gerne vil have et svar på, men som ikke har overhængende og truende karakter.
Her er det vigtigt, at Etnisk Ung betoner, at henvendelser til dem er helt anonyme.
- Det fortrolige tilbud, hvor den unge kender og har tillid til den voksne, som hun/han betror sig til. Dette kan fx være en lærer, en pædagog eller en boligsocial medarbejder el. lign.

CITAT, FAGAKTØR

“Mange unge oplever deres liv så svært, at de ikke kan se nogen løsning i det. Der er så meget, de kan miste, hvis de søger hjælp. Etnisk Ung er kun første skridt, derefter vil der følge en masse valg, de skal træffe. De unge deler heller ikke med hinanden på grund af stor social kontrol. Det kræver en tillidsfuld relation at betro sig – fx til en skolelærer.”

CITAT, FAGAKTØR

“Jeg oplever, at de unge, som henvender sig til mig, bekymrer sig meget om, hvorvidt jeg nu siger det videre. ”Du siger det ikke til nogen? ”Dét, at de har viden om, at man har tavshedspligt, er ikke nok. Dette gælder ikke kun æresrelaterede områder – også hjælp til andre personlige ting.”

Det er et gennemgående råd fra både unge og fagfolk – herunder særlige videnspersoner inddraget i fokusgrupper – at det er vigtigt med en bred vidensdeling og synliggørelse af problemstillingen. Dette bør allerede ske i folkeskolen og ikke kun målrettes børn med etnisk minoritetsbaggrund.

Der er en bevidsthed hos både unge og fagfolk ift. ikke at lade emnet vokse sig meget stort og kræve afsætning af store ressourcer hos hverken folkeskolen eller Etnisk Ung.

Der er konkret fremkommet flg. forslag til udbredelse af kendskabet hos børn og unge:

Besøg på folkeskolernes mellemtrin – fx 5. klasse – hvor der fortæles om vold i hjemmet og social kontrol, og hvem der kan hjælpe. Besøgene foreslås afviklet i samarbejde med Børns Vilkår. Tiltaget vil fint kunne kombineres med introduktionen af SIRIs nye undervisningsmateriale til brug for 6. -10. klasse. På den måde vil det forebyggende arbejde med æresrelaterede konflikter favne både mellemtrin og udskoling i landets folkeskoler.

At vold (og herunder æresrelaterede konflikter) bliver fast tema, som elever skal arbejde med i folkeskolen. SIRI lancerede i april 2017 et undervisningsmateriale til de ældste klassetrin (udskoling) i folkeskolerne, der med fordel kan anvendes i dette øjemed.

FORÆLDRENE

Etnisk Ungs forældrearbejde har overvejende forebyggende karakter, og der er derfor i høj grad tale om et rådgivningstilbud til forældre, som er utrygge ved deres barns adfærd – fx i forhold til deres egen families traditioner og sociale normer. Det er derfor vigtigt, at der med kommunikationen indbydes til en lyttende og åben dialog. Der skal være tale om en udstrakt hånd til forældre, der har brug for støtte. I nærværende afsnit ses der bort fra konfliktmæglingen, som selvsagt har en anden karakter og et andet formål.

Som tidligere nævnt er forældrene imidlertid en særlig svær målgruppe at skabe kontakt til. Derfor behandles kommunikationen til forældrene i et særskilt afsnit. Etnisk Ung har anvendt flere forskellige metoder til at skabe kontakt til og dialog med netop denne målgruppe – både dialogmøder og elektroniske medier (website).

Der lægges ved begge typer af kontaktveje vægt på, at kontakten sker under trygge forhold. Hvor dialogmøderne typisk holdes i rammer, hvor målgruppen i forvejen kommer i anden sammenhæng alligevel, har det været en udfordring at nå frem til målgruppen via de elektroniske medier.

Der er ikke udarbejdet særlige pjecer til forældre med etnisk minoritetsbaggrund. Det er da også vurderingen fra fagpersoner, at trykt materiale kun i begrænset omfang er hensigtsmæssigt til forældregruppen.

Etniskeforældre.dk

Etnisk Ung udarbejdede i efteråret 2014 en særlig hjemmeside, som henvender sig til forældre. Siden er på dansk og derudover oversat til 5 sprog (arabisk, tyrkisk, urdu, dari og somali). Adgangen til siden er dog den danske web-adresse (etniskeforældre.dk). På siden er der også en underside for fagfolk, hvor de både selv kan hente samtaleredskaber, men især også få kendskab til den hjælp, man som fagfolk og forældre kan hente hos Etnisk Ung.

Etniskeforældre.dk er således både et tilbud til forældre og fagfolk, der har brug for viden om de udfordringer, forældrene står med.

På siden er der også videoklip med både forældre og eksperter, som fortæller om udfordringer med teenagere og opdragelse. Videoklippene er alle på dansk.

Ligeledes kan man på siden finde spørgsmål og svar på problemer, som andre forældre har søgt hjælp til.

Der er generelt få fagpersoner og forældre i evalueringen, som har kendskab til etniskeforældre.dk. Og antallet af klik på siden afslører da også, at søgningen er beskeden. Siden blev lanceret i 2014, men må vurderes endnu at leve et for usynligt liv med få brugere. Websitet er endnu ikke ajourført ift. de ændrede organisatoriske forhold. LOKK fremstår således fortsat som afsender af tilbuddene på siden.

Hjemmesidens billedvalg er det samme som på etniskung.dk. Der vælges således de samme illustrationer til unge og forældre. Kommunikationsbureauet peger her på, at der her kan være brug for billeder, som afspejler forældrenes bekymringer – fx en teenager med en mobiltelefon, festbilleder, en ung i samtale med politiet el. lign. Budskabet skal være, at forældrene kan hente hjælp og ikke skal frygte at blive kontrolleret ved henvendelse til Etnisk Ung.

Det er også vigtigt, at siden tekstmæssigt afspejler målgruppen, som på forældresiden ofte ikke har den store erfaring med at tilegne sig viden via trykte og elektroniske platforme og ikke nødvendigvis har boglige færdigheder. Sprogbruget på siden er generelt søgt gjort enkelt og direkte, men der er stadig brug for at gøre teksterne endnu lettere tilgængelige. Ligeledes efterspørger forældre i evalueringen, at siden også oversættes til kurdisk.

Overordnet er det vurderingen fra fagfolk med kendskab til æresrelaterede konflikter og kommunikation, at målgruppen ikke er let at nå via hjemmesider. Mange af forældrene benytter iflg. egne og deres børns udsagn ikke internettet, ligesom afstanden til afsenderen/Etnisk Ung kan skabe utryghed. Hertil kommer, at det er en udbredt oplevelse hos mange forældre, at problemerne skal klares i familien eller nærmiljøet.

CITAT, FORÆLDRE

“Jeg ville ikke have lyst til at kontakte Etnisk Ung. Det er vigtigt, at problemet ikke spredes for meget.”

CITAT, FORÆLDRE

“Vi vil ikke have danskere til at hjælpe os. De kan ikke sætte sig ind i vores situation og forstå vores kultur. Det kan Etnisk Ung ikke ændre. Det har noget med generationer at gøre. Mange lever med en gammel forståelse, som først bliver bedre, når der kommer en ny generation til.”

Det er nødvendigt at supplere de mere gængse informationsveje med andre personlige og brobyggende aktiviteter, hvis der skal skabes en kontakt til mødre og fædre med etnisk minoritetsbaggrund. Etnisk Ung anvender derfor også andre og mere personlige veje til at udbrede viden og hjælp.

Dialogmøder

Etnisk Ung har her bl.a. haft en særlig række af dialogmøder – herunder møder med forældre med etnisk minoritetsbaggrund. På møderne har der typisk deltaget tolk. Det har dog på nogle møder været en udfordring at sikre overskuelige tolkemuligheder, hvis deltagerkredsen har repræsenteret mange sprogstammer. Her er det en fordel at lave dialogmøder målrettet hhv. forældre med tyrkisk baggrund, irakisk baggrund osv. Sådanne møder er der da også afholdt. Bl.a. har der været afholdt møder for kvinder med hhv. arabisk og iransk baggrund.

Det er vurderingen blandt deltagerne i evalueringen, at det er kvinderne i hjemmet, som med fordel kan være indgangen til den forebyggende indsats for forældrene. Der har da hos Etnisk Ung især også været tale om møder, som har henvendt sig til mødre og er foregået bl.a. i regi af boligsociale projekter og kvindeforeninger. Fremmødet har været svingende, men generelt har søgningen været tilfredsstillende.

CITAT, FAGLIG AKTØR

“Der er typisk én opdrager i familien, og det er moren. Det er moren, der behandler børnene forskelligt og starter fundamentet for manglende ligestilling mellem døtre og sønner. Faren kommer ind i billedet, når der er en straf.”

Fagpersonerne peger på, at det udover målgrupper som boligsociale medarbejdere og kommunale aktører (fx sundhedsplejerske og ansatte i børnehaver og på skoler) også kan være hensigtsmæssigt for Etnisk Ung at samarbejde med lokale forældre- og aktivitetsgrupper. Det er oplevelsen hos fagpersonerne, at forældrene med etnisk minoritetsbaggrund ligesom øvrige forældre er interesserede og nysgerrige i forhold til at få ny viden, så de kan give deres børn den bedst mulige støtte. De lokale grupper tilbyder fx lektiehjælp og udflugter, hvor det vil være muligt for Etnisk Ung eller andre eksperter at deltage og dele viden med forældrene.

Det anbefales, at forældrene inviteres til arrangementer med fokus på at sikre børn og unge det gode liv, og at social kontrol og konflikter kan være et blandt mange andre emner.

BRUG FOR STYRKET KOMMUNIKATION

En klar indgang til hjælp

Hjemmesiden etniskung.dk henvender sig som ovenfor nævnt både til unge og fagpersoner, mens [Etniskeforældre.dk](http://etniskeforældre.dk) henvender sig til både forældre og fagpersoner. Der er således flere indgange – også på den enkelte hjemmeside – som henvender sig til fagpersoner.

Det er ikke tydeligt på hjemmesiderne, hvornår formuleringer henvender sig til unge, forældre, fagfolk eller andre. Når der tales i anden person ental, er det således nogle gange henvendt til den unge og andre gange til en fagperson.

Der er generelt set megen information og mange henvisninger, som er målrettet fagpersoner, men som er blandet med informationen til de unge. Denne sammenblanding er ikke hensigtsmæssig for nogen af målgrupperne. Hjemmesiderne bør deles op, så forsidens tekster og henvisninger hhv. er målrettet unge og fagfolk. Her foreslår kommunikationsbureauet, at man med fordel kan lave en afgrænset del af hjemmesiden, som kun er til fagpersoner – alternativt kan de få deres eget site. Informationen til fagfolk skal være målrettet den rigtige modtagergruppe.

Omtale i medier

Etnisk Ung har løbende en aktiv og faglig rolle i danske mediers dækning af æresrelaterede konflikter og social kontrol. Der er tale om faglige input, som er med til at højne kvalificere og nuancere viden på et generelt niveau. Etnisk Ung udtaler sig således ikke om konkrete ungesager, men bruger viden fra de konkrete sager til at sætte fokus på aspekter, problemer og løsninger i forhold til unge, som er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Det er vurderingen, at Etnisk Ung på dette område har en betydende rolle, som dog kunne bringes endnu mere i spil – både i og udenfor medierne. En øget synliggørelse af både den viden, som organisationen har og den bistand, som de tilbyder, vurderes at kunne styrke arbejdet med forebyggelse af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter i Danmark.

Øvrige tiltag

Etnisk Ungs oplysning om og rådgivning af unge, forældre og fagfolk står ikke alene. Der er således af andre myndigheder og aktører også iværksat tiltag, der skal kvalificere og styrke indsatsen ift. æresrelaterede konflikter. Der er dog især tale om tiltag, som retter sig mod kvalificeringen af relevante faglige aktører, mens der udover Etnisk Ung endnu er begrænsede lokale og centrale rådgivningsmuligheder for unge og forældre. Nedenfor nævnes udvalgte tiltag, som er igangværende under evalueringsperioden 2015-2016.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) afholder gratis kurser for praktikere i alle landets kommuner. På kurserne opkvalificeres fagfolk til at forebygge, opdage og håndtere sager om f.eks. social kontrol, genopdragsrejser og tvangsægteskaber.

Der er indført et tværfagligt tilvalgsmodul om æresrelaterede konflikter som en del af Den Sociale Diplomuddannelse på Professionshøjskolen Metropol. Diplomuddannelsen er målrettet lærere, pædagoger, socialrådgivere, krisecentermedarbejdere mv.

Der er desuden lavet et efteruddannelsesforløb og informationsmateriale om æresrelaterede konflikter til vejledere på ungdomsuddannelserne. Ligeledes pågår der en opkvalificering af personalet på døgninstitutioner til i højere grad at kunne rumme børn og unge, der oplever æresrelaterede konflikter.

SIRI har ligeledes oprettet et korps af unge og forældre, der selv har haft social kontrol, tvangsægteskab eller lignende æresrelaterede konflikter tæt inde på livet. Korpsset besøger bl.a. skoler, klubber og foreninger, men tager også gerne et dialogmøde med forældre og fagfolk. Korpsset starter en dialog om ligestilling, ære, social kontrol, familiekonflikter, tvangsægteskab osv. Det er gratis at få besøg af dialogkorpsset, der er uddannet i dialogisk og anerkendende kommunikation.

Styrelsen for International Rekruttering og Integration har i april 2017 lanceret undervisningsmateriale til folkeskolens udskoling til forebyggelse af negativ social kontrol.

8.2 Samlet om kommunikationsveje

Etnisk Ung har en udadvendt og synlig profil, hvor man kommunikerer direkte til unge, forældre og fagfolk. Og der anvendes forskellige medier og tilgange – tilpasset målgruppens behov og muligheder. Med kommunikationsindsatsen i evalueringsperioden har Etnisk Ung anvendt både trykte materialer, elektroniske medier og dialogmøder mv.

Der er imidlertid ikke udarbejdet en samlet kommunikationsplan, ligesom det på grund af omstillinger og sygdom mv. ikke har været muligt at prioritere kommunikationsopgaven udadtil i ønsket omfang.

Der er brug for fremadrettet at være endnu mere klar og direkte i kommunikationen til især de unge, men også til forældre og fagfolk. Det er særligt vigtigt, at der i forhold til de unge kommunikeres direkte de steder og i de sammenhænge, hvor de unge færdes i deres dagligdag – primært på skoler og uddannelsesinstitutioner. Det skal være tydeligt, hvad Etnisk Ung kan tilbyde, og at det sker på en anonym og sikker måde.

Der ligger en udfordring i forhold til at få kontakt med forældregruppen, som iflg. videns- og fagpersoner skal have oplysningen om opdragelsesmuligheder og ungelivet i Danmark, inden deres børn bliver teenagere. Her er det ikke nødvendigvis Etnisk Ung, som skal stå for opgaven, men i højere grad det frontpersonale i kommunerne (lærere, sundhedsplejersker, pædagoger mv.), som møder forældrene i dagligdagen.

9

Kvalificering og organisering

9.1 Supervision og kvalificering

Supervisionen og kvalificering af Etnisk Ungs ansatte er et stadigt fokus for organisationen.

Etnisk Ung lægger vægt på at ansætte erfarne og uddannede rådgivere, som gennem ansættelsen hos Etnisk Ung yderligere kvalificeres ved supervision, uddannelse, erfaring og sparring. Som nyansat kommer man fx igennem et intro-forløb, hvor man på skift er føl hos medarbejderne i Etnisk Ung. Man får desuden et skema, som gør det muligt at orientere sig nemt på hjemmesiden. Derudover lytter man med på hotline-rådgivningen og er med som føl, når der besvares henvendelser til brevkassen.

Etnisk Ung har i løbet af evalueringsperioden haft et skiftende antal ansatte, men gennemsnitligt har teamet omfattet 7-8 personer, hvoraf en er projektleder. Ved evalueringens afslutning bestod Etnisk Ung af 6 ansatte, hvoraf fire har socialrådgiverbaggrund og to har akademisk baggrund. 2 af teamets ansatte (projektleder og rådgiver) har en særlig uddannelse i konfliktmægling og står derfor for denne del af Etnisk Ungs tilbud.

For at sikre vidensoverdrag ved udskiftninger i personalegruppen i Etnisk Ung er der lavet en teamordning, så der som udgangspunkt altid er to medarbejdere tilknyttet opgaverne.

Etnisk Ung er (i evalueringsperioden) kendetegnet ved en høj grad af anciennitet og kontinuitet i personalegruppen. Der har dog også været vakante stillinger som følge af barsel, sygdom og jobskifte mv. Dette vurderes at være et vilkår, som er svært helt at undgå. Der er dog ingen tvivl om, at erfaring og videnshistorik er med til at styrke kvaliteten i den hjælp, som Etnisk Ung kan tilbyde. Arbejdet med æresrelaterede konflikter kræver både stor specialviden og tillid til egne kompetencer, når der er tale om situationer, hvor rådgivningen kan have en afgørende betydning for den unges videre livskvalitet og -glæde.

CITAT, ETNISK UNG

“Etnisk Ungs områder er en niche med højt vidensniveau. Det kræver, at man er en dygtig socialrådgiver med relevant rådgivererfaring og faglige kompetencer. Man skal samtidig have egne mestringsstrategier, så man passer på sig selv og kan lægge arbejdet fra sig.”

Etnisk Ung er meget opmærksom på, at æresrelaterede konflikter samt målgruppens behov og adfærd hele tiden ændrer sig. Etnisk Ung arbejder derfor også hele tiden med at udvikle egne kompetencer og tilbud.

Personalet i Etnisk Ung giver hinanden uformel sparring i hverdagen, når de møder vanskelige sager. Arbejdet indebærer, at de ansatte får kendskab til sager, som kan være meget ubehagelige eller går tæt på. Det er derfor vigtigt, at de ansatte personligt evner at distancere sig professionelt fra arbejdet. Ved særligt svære sager søger medarbejderne sparring hos projektlederen, der har sparringstid hver dag. Ligeledes henter de ansatte sparring hos hinanden.

Medarbejderne i Etnisk Ung modtager desuden supervision fra en psykolog hver 4. uge. Supervisionen gives til de ansatte som team, idet projektlederen dog ikke deltager i forløbet. Der tages ved supervisionen udgangspunkt i konkrete udvalgte sager, hvor alle ansatte på skift bringer typisk 2-3 sager op på supervisorsmøderne. Hvis der er akutte sager, der skal drøftes i supervisionen, overruler disse andre sager. En af de til Etnisk Ung tilknyttede psykologer varetager supervisionen, der varer ca. 2½ time.

Derudover er der årligt 3-4 hele undervisningsdage, hvor der undervises i praksisrelevante temaer, og hvor medarbejdernes kompetencer således styrkes indenfor Etnisk Ungs fagfelt.

Det er vurderingen, at rådgivningsopgaven er så central en del af Etnisk Ung, at det er afgørende, at de ansatte har uddannelsesmæssige kompetencer og erfaringer til at varetage rådgivningsopgaven. Her kræver det en helt særlig tilgang at rådgive de unge, som er underlagt negativ social kontrol og kan være i en sårbar og farlig situation, som afviger fra forhold hos andre grupper af udsatte unge. Rådgivningen til unge, som er under stærk negativ social kontrol eller en del af æresrelaterede konflikter, kræver således en anden tilgang end rådgivningen af andre unge. De metodiske og basale rådgivningsredskaber er i høj grad de samme – der skal dog tages de nødvendige trygheds- og tillidsforbehold, som situationen kræver. Rådgiverne hos Etnisk Ung opnår og/eller styrker den specifikke faglighed omkring social kontrol og æresrelaterede konflikter gennem ansættelsen hos Etnisk Ung.

Alle ansatte i Etnisk Ung er kvinder. Det er vurderingen hos Etnisk Ung, at nogle af kvinderne, som søger hjælp per telefon og hotline, ville opleve det at møde mænd i rådgiverrollen som afskrækkende. Mange af de kvinder, der henvender sig, har dårlige erfaringer med mandlige familiemedlemmer og har svært ved at have tillid til mænd. Hvis kønsfordelingen i henvendelserne ændrer sig, vurderer Etnisk Ung, at der kan være behov for også at ansætte mænd.

Der er ligesom med kønsaspektet en bevidsthed i Etnisk Ung omkring etnicitet hos rådgiverne. Etnisk Ung har således ofte oplevet, at de unge kan have udfordringer ift. at modtage rådgivning fra en medarbejder, der har etnisk minoritetsbaggrund. Det giver dem en (ubegrundet) utryghed i forhold til, om deres henvendelse forbliver anonym eller "lækkes" til deres bagland. På dette punkt kan det således være en udfordring for en rådgiver at have etnisk minoritetsbaggrund – også selv om det ikke er samme nationalitet som den unge. Etnisk Ung gør i ansættelsesprocessen en stor indsats i forhold til både at screene og ruste ansøgere med etnisk minoritetsbaggrund til jobfunktionen hos Etnisk Ung. Det er således vigtigt, at de ansatte hos Etnisk Ung er helt afklarede med deres objektive rolle som rådgivere og kan distancere deres indsats fra egne og private oplevelser. Rådgiverne får også supervision ift. netop at tackle deres egen etniske minoritetsbaggrund i rådgivningen.

Der benyttes som udgangspunkt tolk i rådgivningen, hvis henvenderen har problemer med at tale dansk eller engelsk. Har rådgiveren samme modersmål som den unge (men andet modersmål end dansk), kan rådgiveren i særlige og enkelte tilfælde også selv gennemføre samtalen på andet sprog uden brug af tolk. Dette sker dog kun undtagelsesvist.

Flere etnisk danske fagpersoner giver i evalueringen udtryk for, at de oplever en styrket troværdighed i rådgivningen fra medarbejdere med anden etnisk baggrund end dansk. Dette til trods for, at medarbejderen måske har mindre viden og erfaring end medarbejderen med etnisk dansk baggrund. Der er således tale om en troværdighed, som fagpersonerne subjektivt tillægger rådgiveren og ikke en fagligt baseret vurdering. Omvendt udtrykker – som ovenfor nævnt – flere af de unge med etnisk minoritetsbaggrund, at de helst ikke vil have rådgivning af en person med samme baggrund som dem selv. Begge dele er Etnisk Ungs ansatte meget opmærksomme på.

Rådgivningstjenesten går på skift mellem de ansatte i Etnisk Ung, hvor alle er oplært i rådgivningsmetode og -praksis. De passer hotline i tidsrummet kl. 9-15, mens RED Safehouse står for pasningen mellem kl. 15 og 9 på hverdage samt betjeningen i weekender og på helligdage. Der kommer mange henvendelser fra unge om aftenen. Hvor de ansatte i Etnisk Ung er trænet i rådgivning, er dette ikke tilfældet hos RED Safehouse. Derfor henviser RED Safehouse ofte også de unge, som ikke har akutte og truende situationer, til at ringe tilbage indenfor Etnisk Ungs telefon-tid. Det kan overvejes, om det også udenfor dagtimerne (kl. 9-15) bør være rådgivere, som passer telefonlinjen.

Der er en stigende interesse fra udlandet ift. at høre om Etnisk Ungs arbejde og resultater. Etnisk Ung har derfor i 2015-2016 også været på besøg og holdt oplæg på internationale konferencer i udlandet. Gennem disse arrangementer får Etnisk Ung løbende input om, hvad der er af ny viden og forskning fra andre lande, ligesom Etnisk Ung løbende selv holder sig orienteret om ny viden og forskning på området. Der er imidlertid ikke sket en systematisering af den tilgængelige viden, således at man også fra eksternt side kan tilgå og anvende den nyeste viden om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Det er heller ikke vurderingen fra evalueringen, at der i publicering af resultater fra Etnisk Ung sker en bred formidling af viden og erfaringer fra indsatsen i Danmark med relation til udenlandske erfaringer. Formidlingen af Etnisk Ungs resultater har haft en mere sporadisk karakter og med vægt på aktivitetstal – fx antallet af henvendelser. Der er her brug for, at den store mængde kvantitative data og den store opnåede know-how omsættes til en mere systematisk vidensformidling. Til denne opgave vil det være oplagt, at der anvendes medarbejdere med mere analytiske og evt. akademiske kompetencer.

9.2 Organisering og struktur

Alle ansatte (pånær projektlederen) varetager rådgivningsopgaver ved hotlinen og mailboksen, mens konfliktmæglingen varetages af leder plus en af rådgiverne.

Varetagelse af konfliktmæglingsrollen kræver en efteruddannelse af de ansatte socialrådgivere. Projektlederen har forsøgt at trække sig gradvist ud af opgaven og iværksat uddannelse af en ekstra konfliktmægler. Pga. en langtidssygemelding har projektlederen dog været nødsaget til fortsat at varetage konfliktmæglerfunktionen. Der er dog foretaget en opdeling, så projektlederen ikke varetager det administrative og opfølgende arbejde omkring konfliktmæglingen. Det er

dog vurderingen, at der er brug for, at projektlederen friholdes (næsten) helt fra konfliktmægling, så der frigives tid til andre opgaver.

Det er iflg. Etnisk Ung hensigtsmæssigt, at der i teamet er 2-3 konfliktmæglere, hvor de to fast står for konfliktmægling, mens den tredje kan træde til ved sygdom, travlhed etc. Rent sikkerhedsmæssigt er det også godt at være to på mæglingsopgaven.

Projektlederen er på ledelses- og driftsniveau involveret i de fleste opgaver hos Etnisk Ung. Projektlederen har således det strategiske og overordnede driftsmæssige ansvar for alt fra rådgivningen til personaleledelse. Opgaveviften betyder, at projektlederen er meget på farten med uddannelse, konfliktmægling, eksterne samarbejder mv. De ansatte hos Etnisk Ung efterspørger derfor en uddelegering af ansvaret for den daglige drift, som i hverdagen ofte kommer til at fungere uden tilstedeværende leder.

Etnisk Ungs opgaver omkring dokumentation, trækning og bearbejdning af statistik samt tilrettelæggelse af kommunikation og oplysningskampagner mv. varetages af de ansatte i teamet og er søgt tilrettelagt efter den enkeltes forudsætninger og muligheder. Hvor dokumentationen omkring opkald og henvendelser påhviler alle, der tager imod henvendelserne, er bearbejdningen af statistik typisk placeret hos en enkelt medarbejder, hvilket også er tilfældet, når det gælder formidling og kommunikation.

I forhold til Etnisk Ungs undervisningsopgaver er uddannelsesbaggrunden ikke så relevant. Her er det mere væsentligt, at medarbejdere har en viden og er i stand til at formidle denne. Undervisningserfaring er derfor afgørende.

Etnisk Ung giver ved evalueringsperiodens afslutning udtryk for, at de fremover vil søge at styrke kommunikationsdelen ved at ansætte en journalist el.lign. til at varetage organisationens formidlings- og kampagneopgaver. Der er samtidig også behov for at styrke dokumentationsarbejdet ift. at opsamle og formidle den viden, som Etnisk Ung opnår gennem eget arbejde og resultater samt eksterne samarbejder (sidstnævnte fokus beskrives yderligere i afsnit 9).

Det er vurderingen fra både Etnisk Ungs eget team og evaluator, at Etnisk Ung bør bestå af en kombination af rådgivere og akademiske medarbejdere. Sammensætningen er for indværende 2/3 socialrådgivere og 1/3 AC-medarbejdere. Det vil være vanskeligt at skære ned på antallet af rådgivere, da der her er tale om en kernefunktion hos Etnisk Ung, hvor den unge og fagpersonerne skal være sikre på at træffe relevant medarbejder og få kvalificeret bistand ved henvendelser. Til gengæld er der også brug for at opruste den strategisættende og dokumenterende del af Etnisk Ungs arbejde.

Etnisk Ung har i sidste del af evalueringsperioden (2. halvdel af 2016) været udfordret i forhold til en usikkerhed omkring fremtidige vilkår. Dette har påvirket personalets oplevede tryghed i ansættelsen og har bl.a. medført, at flere ansatte har valgt at finde andet arbejde. Dette har igen betydet, at Etnisk Ung i en stor del af 2016 har været underbemandet og haft vakante stillinger, hvorfor man har været nødsaget til først og fremmest at holde fokus på kerneydelser som rådgivning og konfliktmægling. Det er således vurderingen hos Etnisk Ung, at samarbejdspartnerne ikke har oplevet en ændring i de udbudte ydelser. Generelt har heller ikke de interviewede samarbejdspartnere oplevet en ændring i adgangen og hastigheden til hjælp fra Etnisk Ung i forhold til rådgivning og mægling.

Organisatorisk er der i Etnisk Ung tale om en flad struktur med en enkelt leder, som samtidig

varetager en række driftsopgaver. Lederen har selv sagt også en række konkrete ledelsesopgaver, som vil kunne styrkes gennem sparring med parter med strategiske, administrative og organisationsfaglige kompetencer. Der var en overgang nedsat en ledelsesgruppe (ledere fra LOKK og Etnisk Ung), der fungerede som et ligeværdigt ledelsesforum, der støttede op om hinandens opgaver og gav konkret sparring. Her blev der delt viden ift. nyt fra myndigheds- og lovgivningsområdet, ligesom man støttede hinanden i navigationen i en verden præget af dynamik og politiske beslutninger. Samtidig blev lederen af Etnisk Ung også konkret aflastet ift. blandt andet varetagelsen af ansættelses- og afskedigelsesopgaver, der blev varetaget af ledelsen i LOKK. Etnisk Ung er siden 1. januar 2017 ikke længere tilknyttet LOKK, og ledelsesgruppen er derfor opløst. Der efterspørges fra Etnisk Ung et tilsvarende ledelsesforum, som kan give projektlederen den støtte og sparring, som er nødvendig i en organisatorisk ensom lederposition. Et sådant forum vil kunne sammensættes som en følgegruppe, et panel eller en bestyrelse, således at Etnisk Ung forbliver en uafhængig enhed. Det vurderes således afgørende for Etnisk Ungs position og troværdighed ift. målgruppen, at de ikke tilknyttes en anden organisation, så deres indsats forbindes med fx krisecentre, safehouses eller myndigheder.

Samtidig er det dog nødvendigt, at Etnisk Ung på vidensplan indgår i et tættere samarbejde/konsortium med øvrige parter, som arbejder med æresrelaterede konflikter, så der sker en fælles opbygning af viden og ekspertise på landsplan i Danmark.

9.3 Samlet om organisering

Etnisk Ungs medarbejdere fungerer som et kompetent og erfarent team med stor ekspertise ift. negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Deres opgaveliste favner alle aspekter af rådgivningsviften, således at den unge kan få støtte og hjælp fra de første bekymringer til (evt.) senere og mere alvorlige problemer. Udover rådgivningen af både unge, forældre og fagfolk varetager Etnisk Ung også en række andre opgaver.

Det er dog evaluators vurdering, at der er brug for en styrkelse af teamets kapacitet. Det er med bemanningen i evalueringsperioden vanskeligt at præstere indenfor alle opgaveområder og have tilstrækkelig tid til prioritering af ikke-kerneopgaver som fx strategisk ledelse og systematisk dokumentation og vidensdeling.

Sammensætningen med socialrådgivere og akademikere i teamet fungerer godt. Der er brug for at have en stærk bemanning af rådgivningsopgaven, ligesom den akademiske opgavevaretagelse også skal prioriteres. Det er vurderingen, at der er brug for at styrke den ikke-rådgivende del af teamet, ligesom også konfliktmæglingsopgaven i omfang og kompetencer skal styrkes. Det er således ikke hensigtsmæssigt at timerne til konfliktmægling optager så stor en del af projektlederens timer, som går fra ledelsesopgaver i Etnisk Ung.

Endelig skal det fremhæves, at det vil styrke det strategiske fokus og sparringsrum, hvis der etableres et ledelsesmæssigt sparringspanel eller en følgegruppe, som kan understøtte og styrke projektleder for Etnisk Ung. Med den nuværende organisering har projektlederen ikke et ledelseskollegium at sparre med.

Slutteligt er det organisatorisk værd at fremhæve, at Etnisk Ungs uafhængighed spiller en rolle ift. deres troværdighed og kontakt til målgruppen af unge. Der er derfor brug for en særlig opmærksomhed herpå i den fremtidige organisering af indsatsen.

10

Systematisering af viden

Etnisk Ung har i kraft af deres omfattende arbejde med æresrelaterede konflikter en viden og et datamateriale, som giver grundlag for en systematisk og evidensbaseret vidensbank på området for æresrelaterede konflikter. Der er således hos Etnisk Ung forankret en viden om både omfanget og alvorsgraden af den negative sociale kontrol og de æresrelaterede konflikter i Danmark. Etnisk Ungs viden dækker også professionelle aktørers indsatser, og Etnisk Ung har således datagrundlag, som både favner fagpersoner, unge og forældre. Med en kvalificering af den nuværende dataindsamling kan den nuværende viden omkring omfanget og typer af æresrelaterede konflikter i Danmark derfor styrkes.

LG Insight har som led i evalueringen fået indsigt i det hidtidige registreringssystem – herunder dets aktivitetsparametre. Som følge heraf har LG Insight foretaget en vurdering af behovet for en kvalificering af de data, som Etnisk Ung registrerer for antallet af henvendelser fra unge, forældre og fagfolk og årsagen til deres henvendelser. Der foretages således en grundig og omfattende registrering af henvendelserne til Etnisk Ung ift. æresrelaterede konflikter – fra unge, forældre og fagfolk. Spørgsmålet har således været, om omfanget har været tilstrækkeligt, og om en øget registrerings- og dokumentationspraksis vil bidrage med en viden, som gør det hensigtsmæssigt evt. at anvende yderligere ressourcer på opgaven.

Det var ved evalueringens iværksættelse planlagt, at Etnisk Ung indenfor evalueringsperioden ville ibrugtage et nyt elektronisk registreringssystem, der også skulle anvendes til effektmåling. Etnisk Ung har under evalueringsperioden imidlertid været underlagt store organisatoriske forandringer, og der er derfor endnu ikke taget initiativ til indførelse af et nyt registreringssystem. Nedenstående vurderinger og anbefalinger til registrering og dokumentation kan derfor med fordel anvendes ved en evt. indførelse af ny registreringspraksis.

10.1 Registrering af henvendelser

Henvendelserne til Etnisk Ung kommer – som tidligere beskrevet – primært telefonisk. Registreringen er dog stort set den samme uanset henvendelsesform, idet målgruppekarakteristika, henvendelsesårsag og modtaget ydelse registreres for både telefoniske og skriftlige henvendelser.

Som nævnt er der et stort datagrundlag til stede hos Etnisk Ung. Både i forhold til den aktivitetsbaserede dokumentation, men også når det gælder den generelle viden omkring problemstillinger, løsninger og resultater. Der har således været 1489 henvendelser fra unge i 2015-2016, mens der var 952 henvendelser fra fagfolk. Der er selvsagt forskel på, hvilke hensyn som kan og skal

tages til henvenderne – afhængigt af om det drejer sig om en ung, hvor anonymiteten er af stor betydning, eller om der er tale om en fagperson, hvor diskretion ikke spiller samme rolle.

REGISTRERING AF DE UNGES KARAKTERISTIKA

Når en ung ringer til Etnisk Ung er hun/han altid anonym. Den første samtale kan være kort eller lang, og den unge bestemmer selv i hvilket tempo og omfang, han/hun ønsker at fortælle detaljer om sit liv og sine problemer. Det kan derfor indledende være vanskeligt for rådgiveren at pejle sig ind på, hvad der er problemstillingen og alvoren heraf.

Af hensyn til områdets følsomme karakter håndteres henvendelserne med stor diskretion og tydeliggørelse af anonymitet. Det er derfor ikke altid muligt at registrere på samtlige parametre ved samtalen. Generelt er der dog for langt størstedelen af de unges henvendelser tale om dækkende data. Red Safehouse registrerer ud fra samme skabelon som Etnisk Ung, så der er tale om et samlet datagrundlag for henvendelser inden- og udenfor dagstid.

Der registreres flg. oplysninger om den unge:

- Alder
- Køn
- Herkomst
- Bopælsregion
- Årsag til henvendelse
- Tilbudt ydelse (rådgivning, psykologhjælp, mægling, hjælp til flugt mv.)

Den unges status ift. uddannelse, beskæftigelse eller familieforsørgelse registreres ikke. Det vurderes, at rådgiveren i den ofte meget følsomme samtale ikke skal spørge til for mange facetter af den unges liv. Ofte vil den unge dog selv fortælle, at han eller hun er i gang med uddannelse eller lign. Det kunne derfor være en mulighed at tilføje dette parameter, men det vurderes ikke afgørende ift. afdækningen af målgruppens karakteristika. Grundet målgruppens alder er langt hovedparten i uddannelsesforløb – en konklusion som er blevet understøttet gennem evalueringens interviews og observationer.

Det nuværende registreringssystem giver data til en karakteristik af målgruppen. Det er imidlertid – ud fra hvad der er oplyst fra Etnisk Ung – ikke muligt at lave krydsreferencer; dvs. at vurdere, om der er sammenhæng mellem fx region og henvendelsesårsag eller alder og tilbudt ydelse etc. En sådan systemmulighed kunne med fordel være et krav til et evt. nyt registreringssystem.

REGISTRERING AF FAGPERSONERS KARAKTERISTIKA

Fagpersoner, som henvender sig til Etnisk Ung, har som nævnt ikke de samme anonymitetsønsker, men der kan dog være oplysninger og viden, som fagpersonerne ikke ønsker at dele ud fra løfte til den unge. Generelt er der dog ikke mangel på data i forhold til karakteristika for fagfolk og deres henvendelser.

Der registreres flg. oplysninger om fagpersoner:

- Deres organisatoriske tilknytning/stilling
- Ansættelsesregion
- Årsag til henvendelse

Derudover føres der særskilte registreringer af fagpersoners deltagelse i oplæg og konferencer.

En gang imellem sker det, at henvendelserne fra fagfolkene vedrører unge, som også selv har kontaktet Etnisk Ung. Disse unge fremgår to gange af registreringssystemet, men med forskellig vinkling. Det er iflg. Etnisk Ung relativt sjældent, at der kommer en henvendelse fra både den unge og en fagperson i den unges tillidskreds. Samtidig er det ikke altid muligt at indfange disse sammenfald, da henvendelserne fra de unge typisk er anonyme, og opkald kan gå til forskellige rådgivere. Såfremt der var tale om et større antal henvendelser, ville det være relevant at registrere og krydse informationer om disse rådgivninger. Det kunne fx være relevant at få kendskab til, om der er særlige opmærksomhedspunkter ift. den unges karakteristika, som gør sig gældende, og/eller om fagperson og den unge ser de samme udfordringer i forhold til den pågældendes situation.

Som for de unge er det ikke umiddelbart let at lave krydsreferencer; dvs. vurdere, om der er sammenhæng mellem fx region og henvendelsesårsag.

Samlet er det dog vurderingen, at der er et solidt datamateriale omkring grundkarakteristika vedr. de personer, som henvender sig, som med øget brug af statistiske og analytiske kompetencer kunne udfoldes yderligere, uden at det ville få betydning for den unge eller rådgiver. Det ville alene være et spørgsmål om øget efterbehandling af data og om nødvendigt et mere analysevenligt registreringssystem.

ALVORSGRADER

Etnisk Ung har i 2015-2016 haft 2440 henvendelser fra unge og fagfolk. Men tallet dækker både henvendelsen fra den unge pige, som er usikker på mødomsmyter og tamponer, og den unge, som er forsøgt slået ihjel af familien. Etnisk Ung skønner forsigtigt, at 15-20 procent af henvendelserne omhandler livssituationer, hvor den unge er udsat for vold, trusler og/eller er i reel livsfare. Der er selvsagt tale om et skøn, da ikke alle samtaler kan placeres på en sådan skala – og ikke alle informationer altid er tilgængelige.

Det ville styrke viden i forhold til omfanget af æresrelaterede konflikter og deres alvorsgrad betragteligt, hvis det var muligt for Etnisk Ung at lave en form for registrering her. I samtalerne med den unge laves en risikovurdering, som i mange tilfælde vil kunne bruges som en del af gradueringen. Der vil – i lighed med bl.a. politiets registre – også kunne laves et registreringssystem, hvor rådgiveren ikke selv skal graduere alvoren i den unges situation, men hvor det sker på baggrund af forekomsten af bestemte ord i registreringerne.

Registreringen af alvorsgrad kan således enten ske via en simpel og supplerende registrering på kategorier (f.eks. baseret på vurderet sikkerhed/risiko) eller ved en "selvberegning" ud fra eksisterende data på individniveau.

10.2 Indsatser og resultater

Hvor der er en høj grad af skriftlig dokumentation i forhold til iværksatte og gennemførte aktiviteter, er der ingen opgørelser af de opnåede resultater af indsatsen. Der er ingen tvivl om, at resultaterne er mange og store. LG Insight har gennem evalueringsprocessen fået indblik i mange cases og oplevelser, som har involveret hjælp fra Etnisk Ung. Og meldingerne er ganske tydelige: Etnisk Ung gør en forskel for de unge, som er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter. Det drejer sig om alt fra at få skabt forståelse hos fagfolk af kontrollen og æresbegrebets betydning for den unges liv til at hjælpe unge med usikkerheder omkring mødomsmyter og til at hjælpe unge i livsfare med at komme væk fra familien.

Der er imidlertid brug for en systematisering af denne viden, så den kan bruges proaktivt. Etnisk Ungs viden vil således kunne styrke tilrettelæggelsen af kommende indsatser i kommuner og centralt i forhold til forebyggelse af negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

Der er således brug for at få lavet en dokumentation af de opnåede effekter gennem rådgivning og mægling. For en lang række unge vil det ikke være muligt at pege på effekterne af indsatsen, da Etnisk Ung ikke følger dem over et langt forløb. Nogle unge vil som nævnt kun have brug for at få rådgivning en enkelt gang, mens andre er i længere forløb. Det vil dog i den sammenhæng være en god start at have fokus på effekten af disse længerevarende forløb, hvor den unge har flere samtaler eller møder med Etnisk Ung. Indenfor evalueringsperioden har 286 unge været en del af et sådant forløb. LG Insight har som evaluator lavet interviews med flere af disse unge, og der ligger helt tydeligt erfaringer og resultater, som bør dokumenteres. Etnisk Ung bruger selv denne viden i udvikling og kvalificering af egen indsats, men den bør også komme den samlede indsats til forebyggelse af æresrelaterede konflikter til gode.

10.3 Metoder og redskaber

Etnisk Ung anvender i deres rådgivning af de unge en anerkendende og afdækkende metode. Hvor Etnisk Ung i forbindelse med konfliktmæglinger følger mere formelle metoder (bl.a. Konflikttrappen), er der ikke samme entydighed i forhold til at knytte rådgivningen op på en konkret udviklet metode. Der er nærmere tale om, at Etnisk Ung selv har udviklet en rådgivningsmetode, som bygger på viden fra egne og andre eksisterende tilgange, der har vist sig effektfulde i forhold til æresrelaterede konflikter.

Sammenfattende kan Etnisk Ungs tilgang favnes under den brede titel ”Den gode dialog og troen på den unges ressourcer”. Heri ligger bl.a. et stærkt fokus på empowerment som en del af processen. Den unge skal hjælpes til selv at overskue muligheder og konsekvenser af egen handling, men det er den unge selv, som skal træffe valget. Derfor anvendes også værktøjer fra mestringsstrategier, hvor den unge lærer at bringe egne ressourcer i spil til håndtering og mestring af problemer og følelser. Der arbejdes også med ”den sunde” undgåelsesmestring, hvor den unge med kognitive indsatser lærer at undgå problemskabende situationer. Mange unge vil ellers som mestringsstrategi vælge løgne, hemmeligholdelse og dobbeltliv – strategier som er belastende psykisk, og samtidig risikofyldte i fald familien opdager sandheden.

I kontakten med den unge foretager Etnisk Ung også en risikovurdering – baseret på faresignaler. Det er her vigtigt at fremhæve, at mange parametre går igen ift. metoder til afdækning af

social mistrivsel generelt (fx Signs of Safety), men at der er særlige forhold, som skal inddrages ved risikovurdering og fareafdækning i forbindelse med æresrelaterede konflikter. Dette gælder bl.a. fokus på pres ift. forlovelse, familiens ønsker til ægteskab og familiens overvågning. Men også uddannelse kan have en stor betydning for især piger, som er udsat for negativ social kontrol. Hvor uddannelse ellers ofte vil blive anset som en beskyttelsesfaktor for en ungs sociale situation, kan optagelsen på en uddannelsesinstitution betyde stigende mistillid fra familien og øgede begrænsninger for den unge (pige).

Etnisk Ung har derfor gennem mange års stadig udvikling og øget viden udarbejdet en tilgang, som både afdækker den unges situation og samtidig skaber en tryghed og tillid hos de oftest meget sårbare unge, som henvender sig. Den unge er således ofte ikke i en situation, hvor han/hun har lyst og ressourcer til at bryde med familien, så det handler for Etnisk Ung i høj grad om at gøre den unge klar til at træffe et eget og rigtigt valg. Dette kan indebære mestringsstrategier indenfor familielivet eller et brud med familie og netværk.

Etnisk Ung vil med fordel kunne viderebringe deres viden og metoder til andre aktører på området. Der er tale om en kombination af evidensbaserede metoder tilpasset de særlige forhold omkring æresrelaterede konflikter. En viden, som er svær at tilegne sig uden den mangeårige erfaring, som Etnisk Ung har fra deres eget arbejde og vidensdeling med andre lande.

Bilag A Dataindsamlingen

Evalueringen har primært haft fokus på fire brugergrupper:

- Unge, der har været i kontakt med Etnisk Ung om æresrelaterede konflikter
- Forældre, der har været i kontakt med Etnisk Ung om æresrelaterede konflikter
- Fagfolk, der har været i forbindelse med Etnisk Ungs tilbud (lærere, sagsbehandlere, pædagoger mv.)
- Etnisk Ungs samarbejdspartnere

Nedenfor beskrives, hvordan de fire brugergrupper er blevet inddraget i evalueringen, og hvilke styrker og udfordringer der knytter sig til gruppernes inddragelse.

Kvantitative data:

Som en del af evalueringen indgår registreringer vedrørende aktiviteter for Etnisk Ungs tilbud til brugergrupperne.

Etnisk Ung har leveret aktivitetsinformationer, som er udtrukket fra deres elektroniske registreringssystem. Det drejer sig om data for:

- Unges brug af rådgivningen (telefonisk og elektronisk)
- Henvisninger til unge til psykologhjælp
- Unges deltagelse i længerevarende forløb
- Oplæg for unge
- Forældres brug af rådgivningen
- Dialogmøder med forældre
- Konfliktmæglinger
- Fagfolks brug af rådgivning/hotline
- Oplæg for fagfolk
- Konferencer for fagfolk
- Brug af værktøjskassen (download fra hjemmeside)
- Besøg på side vedr. udrejseblanket (Etnisk Ungs hjemmeside)
- Webstatistik over antal besøg på hjemmesiden

Der er for de enkelte ydelser til forældre og unge (fx telefonisk rådgivning) sket en opdeling af henvendelserne på geografi, alder, køn og herkomst samt årsag til henvendelsen mv.

Der er ikke mulighed for i alle samtaler med de unge og forældrene at stille alle afdækkende spørgsmål, da omfattende og personlige spørgsmål kan få den unge/forældrene til at trække sig fra samtalen. Især de unge kan være meget usikre og forsigtige i forhold til at røbe baggrundsoplysninger, som de føler er med til at afdække deres identitet fx vedr. geografi.

Dataindsamlingen ift. de unge (15-25 år)

De unges brug af Etnisk Ungs tilbud relaterer sig til flere typer af aktiviteter – både rådgivning (telefonisk og via brevkassen), konfliktmægling og psykologbistand mv. Der er tale om tilbud, der både skal måles på aktiviteter og outcome/resultater.

Evalueringen inddrager derfor både kvantitative og kvalitative data til afdækning af de unges brug og udbytte af Etnisk Ungs tilbud. Etnisk Ung har som ovenfor nævnt registreret de unges brug af deres tilbud og har leveret data herfor til LG Insight. Som en del af nærværende rapportes evalueringsgrundlag indgår også den mail-baserede rådgivning via brevkassen, som flere unge anvender som alternativ eller supplement til den telefoniske hotline. I forhold til de unges erfaringer og resultater anvendes personlige interviews med de unge. Interviewene kan dog foregå over telefon, hvis de unge ønsker dette, fx af hensyn til deres anonymitet og tryghed. Enkelte af de interviewede unge har også befundet sig i udlandet.

Der er i evalueringsperioden gennemført interviews med unge. De unge er henvist til LG Insight af Etnisk Ung, der har indhentet den unges samtykke til, at de må kontaktes af LG Insight.

De unge i evalueringen har alle været i kontakt med Etnisk Ung. Der indgår således ikke unge, som alene har fået rådgivning via Red Safehouse, som passer hotlinen i tidsrummet kl. 15-09 samt weekender og helligdage.

Der blev i 2015 gennemført 9 interviews med unge, som har modtaget rådgivning, psykologhjælp og/eller konfliktmægling mv. I 2016 er der gennemført 12 interviews med unge. Samlet set er der således igennem hele evalueringsperioden gennemført 21 interviews. Interviewene er efter de unges ønske primært gennemført som telefoniske interviews (med fuld anonymitet). Alene 2 af de 21 interviews er gennemført som personlige interviews.

Det har været hensigten, at de interviewede skulle repræsentere en geografisk bredde dvs. rumme unge fra forskellige dele af landet. 12 af de unge har været fra hovedstadsområdet eller Sjælland, 7 har været fra Jylland, 1 fra Bornholm og 1 var bosat i udlandet. 13 af de interviewede var piger/kvinder, mens 8 var drenge/mænd. Dette afspejler fordelingen i Etnisk Ungs brugergrupper, hvor størstedelen af brugerne er piger/kvinder.

Samtalerne med de unge har afdækket:

- De unges brug af Etnisk Ungs tilbud
- De unges viden om Etnisk Ungs tilbud
- De unges oplevelse af forløbet og samarbejdet med Etnisk Ung
- De unges forslag til forbedringer af arbejdet med æresrelaterede konflikter

Der er gennemført 9 interviews færre end forudsat. Etnisk Ung har udvalgt i alt 30 unge og bedt dem om at medvirke. LG Insight har fået kontaktinformationer på 25 unge. De resterende unge har enten takket nej til Etnisk Ung eller har aldrig svaret. Ud af de 25 unge LG Insight har rettet

kontakt til, har 21 ønsket at medvirke og er blevet interviewet. De resterende har enten takket nej til at deltage eller har ikke været mulige at træffe.

Dataindsamlingen vedrørende forældre

Etnisk Ung har i evalueringsperioden kun formidlet kontakt til en forælder, som havde gjort brug af Etnisk Ungs tilbud vedrørende æresrelaterede konflikter. Det lykkedes imidlertid ikke at få kontakt til forælderen, der blev kontaktet flere gange via telefon og via sms. Der skulle samlet set have været henvist 10 forældre.

Som en del af evalueringen skal der også inddrages kontakt til forældre, der har deltaget i møder med Etnisk Ung. Der er her tale om konfliktmægling samt temamøder for nydanske forældre.

LG Insight har i løbet af evalueringsperioden deltaget i tre dialogmøder. To af møderne har været afholdt for forældre med etnisk minoritetsbaggrund og har haft fokus på ligestilling og social kontrol. LG Insight har ad den vej fået kontakt til deltagende forældre og tolke fra møderne, men forældrene fra møderne har imidlertid ikke gjort brug af rådgivning eller konfliktmægling hos Etnisk Ung, ligesom deltagerne på møderne har haft behov for at benytte tolk, hvilket har begrænset LG Insights mulighed for at indgå i en mere dybdegående dialog med forældrene.

LG Insight har også forsøgt at indlede samarbejde med SIRIs dialogkorps af forældre bl.a. vha. en mail fra SIRI, hvor der blev opfordret til, at forældrene videresendte kontaktinformationer, hvis de kendte nogen, der kunne have lyst til at bidrage eller havde en idé om, hvordan man kunne komme i kontakt med relevante forældre. Der kom imidlertid ingen henvendelser på baggrund af oplægget. Tanken var, at korpset ville kunne bidrage med at skabe kontakt til forældre, der er målgruppen for information og/eller hjælp omkring æresrelaterede konflikter.

LG Insight har desuden nedsat en fokusgruppe af kvinder med etnisk minoritetsbaggrund (primært arabisk og tyrkisk baggrund) til at vurdere Etnisk Ungs kommunikative udtryk og tilbuddet generelt. Kvinderne har bl.a. delt deres viden om og erfaringer med at få hjælp til at tackle æresrelaterede konflikter og er kommet med bud på gode veje til at nå målgruppen af kvinder med etnisk minoritetsbaggrund, herunder har de vurderet hjemmesiden etniskeforældre.dk samt Etnisk Ungs pjecer, informationsmateriale mv.

Dataindsamling vedrørende fagfolk

Etnisk Ung tilbyder fagfolk i hele Danmark gratis rådgivning og opkvalificering i form af telefonisk sparring, konsulentbistand, personlige møder samt oplæg og/eller undervisning om æresrelaterede konflikter.

Der skulle i den samlede evalueringsperiode gennemføres 40 interviews med fagpersoner, der har været i forbindelse med Etnisk Ungs tilbud (telefonisk rådgivning, dialogmøder, konferencer og uddannelses tilbud). Der blev gennemført 19 interviews i 2015, og der er gennemført endnu 21 interviews i 2016. Samlet set er der således gennemført interviews med 40 fagpersoner.

De interviewede fagpersoner er dels henvist via Etnisk Ung og dels udvalgt af LG Insight via øvrige interviewpersoner og deltagerlister fra arrangementer som fx konferencer afholdt af Etnisk Ung. Interviewpersonerne har bl.a. omfattet:

- Politi
- Familiekonsulenter

- Medarbejdere på krisecentre
- Pædagoger
- Sundhedsplejersker
- Socialrådgivere
- Studievejledere/UU vejledere

Der er blevet tilstræbt repræsentativitet blandt deltagerne i forhold til fagområde, geografi og brugen af Etnisk Ungs tilbud.

Interviewene er foregået enten som personlige interviews eller per telefon, da fagpersonerne dækker et bredt geografisk område.

Dataindsamling vedr. Etnisk Ungs samarbejdspartnere

Der skulle i den samlede evalueringsperiode gennemføres 15 interviews med samarbejdspartnere. Der er samlet set gennemført 17 interviews. Interviewene har omfattet forskellige typer af samarbejdspartnere bl.a. psykologer, som Etnisk Ung anvender til psykologhjælp til de unge, krisecentre bl.a. RED Safehouse og politiet. Der er tale om partnere, som både er aktive i samarbejdet og har modtaget rådgivning i form af telefonisk sparring, konsulentbistand og/eller personlige møder.

Interviewene har bl.a. afdækket:

- Indsatserne ift. oplevet behov
- Koordineringen af indsatser
- Samarbejdet generelt

Interviewene er foregået som personlige interviews og telefoniske interviews.

Interview med ansatte, ledere og bestyrelsen i Etnisk Ung

Der skulle i løbet af den samlede evalueringsperiode gennemføres 8 interviews med ledere og medarbejdere hos Etnisk Ung. Deltagerne er udvalgt, så interviewene både belyser rådgivning, konfliktmægling, oplæg/undervisning og de koordinerende funktioner. Der har samtidig været gennemgående personer blandt ledere og medarbejdere for herved også at indfange evt. udvikling eller ændringer gennem den samlede evalueringsperiode.

Interviewene med Etnisk Ungs ansatte har blandt andet haft fokus på:

- Metoder og tilgange i rådgivningsindsatserne
- Anvendelse og prioritering af kompetencer til de enkelte indsatsområder
- Gennemgang af eksempler på henvendelser vedrørende æresrelaterede konflikter
- Organiseringen af indsatserne
- Medarbejdernes kvalifikationer og faglige sammensætning
- Muligheden for supervision
- Ressourcemæssig udnyttelse
- Samarbejdet med eksterne samarbejdspartnere

Der var lagt op til, at der skulle gennemføres 7 interviews med Etnisk Ungs bestyrelse, men det har desværre vist sig ikke at være muligt pga. interne organisatoriske forhold.

Observation af rådgivningen hos Etnisk Ung

LG Insight har i foråret 2016 gennemført observation af rådgivningen hos Etnisk Ung. LG Insight gennemførte observation i tre arbejdsdage. LG Insight fik herigennem indblik i metoder og tilgange anvendt i forhold til rådgivningen samt forskellige typer af problematikker, som de unge henvender sig omkring.

Samtidig fik LG Insight lov til at lytte med, da medarbejdere drøftede svar til brevkassen, hvor to medarbejdere altid drøfter spørgsmål og svar, inden svaret sendes af sted, for herved at sikre at tolkningen af spørgsmålet er korrekt. LG Insight har endvidere fået tilsendt spørgsmål og svar fra brevkassen.

Survey blandt deltagere ved oplæg og konferencer

Som en del af evalueringsgrundlaget indgår også surveys blandt de fagfolk, der har deltaget i oplæg og kurser, som er gennemført af eller i samarbejde med Etnisk Ung. Det var hensigten, at disse surveys skulle gennemføres elektronisk umiddelbart efter fagfolkenes deltagelse.

Etnisk Ung har kun afholdt ganske få egne arrangementer og konferencer i løbet af evalueringsperioden. Det drejer sig om en temadag ift. Ghazela Khan samt de årlige konferencer om æresrelaterede konflikter. Etnisk Ung afvikler hvert år en survey blandt deltagerne i deres årlige konference. Resultaterne heraf indgår i evalueringen af Etnisk Ung.

LG Insight har desuden ved gennemførte interviews med fagpersoner haft kontakt med deltagere i arrangementerne. LG Insight har endvidere deltaget i de tre arrangementer og har også i løbet af arrangementerne bl.a. talt med deltagere om indhold, motivation for deltagelse og kendskabet til Etnisk Ung.

I forhold til Etnisk Ungs deltagelse på eksterne kurser og i arrangementer har det ikke været muligt at lave opfølgende surveys blandt deltagerne. Der er således tale om arrangementer, hvor Etnisk Ung medvirker som oplægsholder på dagen, der i øvrigt typisk består af mange andre elementer. Samtidig har Etnisk Ung heller ikke kontakt til deltagerne, der medvirker på dagen. Kontakten til deltagerne ville i givet fald skulle ske via den eksterne arrangør.

LG Insight har gennemført enkelte interviews med arrangører, som har gennemført arrangementer/kurser, hvor Etnisk Ung har deltaget med oplæg. LG Insight har gennem kontakten med disse eksterne aktører erfaret, at der ikke ved alle arrangementer er kontaktoplysninger på deltagerne (fx ved åbne arrangementer på en skole). LG Insight har desuden først fået viden om de afholdte arrangementer relativt lang tid efter afholdelsen, hvorfor spørgsmålene ville være vanskelige at besvare for deltagerne.

Der var ved midtvejsevalueringen lavet aftale om at inddrage Etnisk Ungs oplæg på SIRIs kurser om æresrelaterede konflikter til kommunale fagfolk. Tanken var, at kursusdeltagerne i forlængelse af Etnisk Ungs oplæg (anonymt) ville blive anmodet om at besvare ganske få spørgsmål om oplægget i et spørgeskema. LG Insight udarbejdede spørgsmål, som tilgik styrelsen, men pga. medarbejderudskiftninger hos SIRI har spørgsmålene desværre ikke indgået i evalueringen.

Survey vedr. ressourcepersonuddannelsen

I 2013 igangsattes et 4-årigt opkvalificeringsprogram om æresrelaterede konflikter for ressourcepersoner på ni udvalgte af LOKKs krisecentre.

Som led i afslutningen af programmet gennemførte Etnisk Ung en survey blandt ressourcepersoner og ledere fra de ni krisecentre. Resultaterne af surveyen indgår også i evalueringen.

I forbindelse med evalueringen af Etnisk Ungs indsatser har LG Insight desuden været i dialog med ansatte fra flere krisecentre og har herigennem også fået indsigt i erfaringerne med uddannelsen af ressourcepersoner.

Analyse af det kommunikative udtryk

LG Insight har i 2016 gennemført en kvalitativ analyse af Etnisk Ungs kommunikative udtryk i form af pjecer, hjemmesider, plakater mv. Denne del af evalueringsopgaven er bl.a. blevet varetaget af LG Insight i et samarbejde med kommunikationsbureauet KreativGrafisk, som har vurderet Etnisk Ungs kommunikative udtryk.

Som led i analysen har der også været nedsat et brugerpanel af fagpersoner, unge og forældre, der er tæt på målgrupperne for Etnisk Ungs skriftlige og elektroniske materiale, og som har bidraget med deres vurdering af kommunikationsformerne i forhold til relevante målgrupper. Der var lagt op til, at 15 personer skulle indgå i panelet.

Panelet har bl.a. omfattet 6 fagpersoner bl.a. ansatte i boligsociale projekter, studievejledere mv., 10 piger fra pigeclubber og forældre fra café for kvinder med etnisk minoritetsbaggrund. Panelet har bl.a. forholdt sig til det kommunikative materiales egnethed ift. målgruppen, hvordan man kommer i kontakt med målgruppen, kendskabet til Etnisk Ungs materiale mv.

LG Insight havde indsamlet såvel papirudgaver som elektroniske versioner af Etnisk Ungs materialer til unge og fagpersoner, som deltagerne i brugerpanelet skulle forholde sig til.

LG Insight har samtidig i de gennemførte interviews indhentet unge og aktørers oplevelser og anbefalinger i forhold til Etnisk Ungs formidlingsmaterialer (pjecer, hjemmesider etc.).

Herudover er der leveret webstatistik for Etnisk Ungs hjemmesider til LG Insight.

Fokusgrupper

Primo 2017 er der blevet gennemført to fokusgruppeinterview i Odense og København. Fokusgrupperne er blevet sammensat, så deltagerne hver især havde særlig viden om de tilbudte indsatsområder og målgruppen. Der deltog samlet set 10 fagpersoner i fokusgruppeinterviewene. Deltagerne var bl.a. politiet, ansatte på krisecentre, ansatte i boligsociale projekter, videnspersoner mv.

Bilag B Forandringsteorien

Brugergruppe	Aktiviteter/indsatser	(forventet) Output	(forventet) Outcome (kort sigt)	Evalueringmetode	Tidsplan
Unge	Telefonisk og personlig rådgivning samt rådgivning via mail til de unge (inkl. hot linen)	800 unge har årligt modtaget rådgivning (pr. telefon, personligt og pr. mail)	De unge oplever, at de har fået brugbar og kompetent hjælp De unge har via rådgivningen erkendt og "kan være i" deres situation De unge oplever, at de er blevet mødt, rummet og forstået ved deres henvendelse til LOKK De unge har fået oplysninger om eksisterende og brugbare handlemuligheder	Primære kilder: Kvalitative interviews med de unge Registreringer foretaget af LOKK Sekundære kilder: Interview med LOKK Interview med fagfolk (UKR)	2015 Forsommer 2015 (juni): Interview med 5 unge Nov-dec 2015: Interview med 10 unge 2016 Forsommer 2016 (maj-juni) Interview med 8 unge Sept.-okt: Interview med 7 unge
	Psykologbistand til de unge	110 psykologsamtaleforløb igangsat årligt	De unge er blevet i stand til at forstå og magte deres egen situation og handlemuligheder.		
	Længerevarende forløb for de unge	80 unge har årligt været en del af et længerevarende forløb.	De unge oplever, at de har fået større tillid til egne ressourcer, kompetencer og empowerment		
	Mentorordning i samarbejde med URK	<ul style="list-style-type: none"> • Der er etableret et formelt og praktisk samarbejde med URK • 5 unge er samlet henvist til URK • LOKK har været kvalificering af mentorer i URK 	De unge oplever at have fået større kendskab til muligheder i ungdomslivet og øget selvværd De unge oplever at møde kompetente mentorer i URK (opkvalificeringen og ikke URKs indsats, der evalueres)		
	Rådgivning til børn og unge ifm. genopdragsrejser	35 unge har årligt modtaget rådgivning ift. genopdragsrejser	De unge har fået et styrket kendskab til deres rettigheder og handlemuligheder		
	Generelt		En på kort sigt fortsat (evt. øget) søgning efter LOKKs tilbud (stabilitet i antal henvendelser)		

Fagfolk							
Rådgivning til og opkvalificering fagfolk bl.a. via sparring samt personlig og telefonisk rådgivning	340 fagprofessionelle har årligt modtaget rådgivning 30 fagprofessionelle har årligt modtaget rådgivning vedrørende genopdragsrejsjer.	Fagfolk oplever, at de har modtaget brugbar viden for deres arbejdsområde om æresrelaterede konflikter Fagfolk oplever, at de efterfølgende har kunnet anvende den nye viden Fagfolk, der har samarbejdet med LOKK omkring rådgivning, konfliktmægling mv. oplever, at samarbejdet har været til hjælp for de unge og/eller deres forældre Fagfolk føler sig rustet til at håndtere arbejdet med æresrelaterede konflikter	Kvalitative interviews og fokusgruppeinterview med fagfolk og samarbejdspartnere Interview LOKK Survey Observation temadage Registreringer foretaget af LOKK Webstatistik for værktøjskasse Webstatistik for download af udrejseblanket	2015 Forsommeren 2015: 10 interview m/ fagfolk Efterår 2015: Survey og 1-2 observationsstudier Nov.dec. 2015: 10 interview med fagfolk samt fokusgruppe 2016 Maj-juni 2016: 10 interview m/ fagfolk Sept.-okt. 2016: Interview med 10 fagpersoner, survey, 1-2 observationsstudier, fokusgruppe			
Temadage og oplæg (samt årlig konference)	40 temadage/ oplæg og konferencer afholdt per år	Fagfolk oplever, at deltagelse i temadage og overværelse af oplæg fra LOKK har givet ny og brugbar viden ift. arbejdet med æresrelaterede konflikter Fagfolk føler sig via den ny viden bedre rustet til at håndtere arbejdet med æresrelaterede konflikter					
Administration af udrejseblanketten		Udrejseblanketten er kendt af og anvendes i stigende omfang af aktører					
Værktøjskasse for fagfolk	700 besøgende på værktøjskassen	Fagfolk oplever, at deres behov for viden og hjælp dækkes af den nuværende indsats (værktøjskasse, rådgivning og temadage mv) Værktøjskassen er brugbar og anvendelig ift. fagfolkernes behov					
Uddannelse af ressourcepersoner på udvalgte kvindekrisecentre	Evalueringen koordineres med en særskilt evaluering af uddannelsen	Evalueringen koordineres ud fra aftale med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold med en iværksat særskilt evaluering af uddannelsen					

Fagfolk

<p>Rådgivning til og opkvalificering af fagfolk bl.a. via sparring samt personlig og telefonisk rådgivning</p>	<p>340 fagprofessionelle har årligt modtaget rådgivning 30 fagprofessionelle har årligt modtaget rådgivning vedvarende genopdragsreiser.</p>	<p>Fagfolk oplever, at de har modtaget brugbar viden for deres arbejdsområde om æresrelaterede konflikter Fagfolk oplever, at de efterfølgende har kunnet anvende den nye viden Fagfolk, der har samarbejdet med LOKK omkring rådgivning, konfliktmægling mv. oplever, at samarbejdet har været til hjælp for de unge og/eller deres forældre Fagfolk føler sig rustet til at håndtere arbejdet med æresrelaterede konflikter</p>	<p>Kvalitative interviews og fokusgruppeinterview med fagfolk og samarbejdspartnere Interview LOKK Survey Observation temadage Registreringer foretaget af LOKK Webstatistik for værktøjskasse Webstatistik for download af udrejseblanket</p>	<p>2015 Forsommeren 2015: 10 interview m/ fagfolk Efterår 2015: Survey og 1-2 observationsstudier Nov dec. 2015: 10 interview med fagfolk samt fokusgruppe 2016 Maj-juni 2016: 10 interview m/ fagfolk Sept.-okt. 2016: Interview med 10 fagpersoner, survey, 1-2 observationsstudier, fokusgruppe</p>
<p>Temadage og oplæg (samt årlig konference)</p>	<p>40 temadage/oplæg og konferencer afholdt per år</p>	<p>Fagfolk oplever, at deltagelse i temadage og overværelse af oplæg fra LOKK har givet ny og brugbar viden ift. arbejdet med æresrelaterede konflikter Fagfolk føler sig via den ny viden bedre rustet til at håndtere arbejdet med æresrelaterede konflikter</p>		
<p>Administration af udrejseblanketten Værktøjskasse for fagfolk</p>	<p>700 besøgende på værktøjskassen</p>	<p>Udrejseblanketten er kendt af og anvendes i stigende omfang af aktører Fagfolk oplever, at deres behov for viden og hjælp dækkes af den nuværende indsats (værktøjskasse, rådgivning og temadage mv) Værktøjskassen er brugbar og anvendelig ift. fagfolkenes behov</p>		
<p>Uddannelse af ressourcepersoner på udvalgte kvindekrisecentre</p>	<p>Evalueringen koordineres med en særskilt evaluering af uddannelsen</p>	<p>Evalueringen koordineres ud fra aftale med Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold med en iværksat særskilt evaluering af uddannelsen</p>		